

ГОМО ШРЕКУС

ШТО ВЫРАШАЕ ЧАРГОВЫ КАНГРЭС?

ЛЬГОТАЎ СТАНЕ МЕНШ

катэгорый грамадзян.

Стар. 4

23 мая Палата прадстаўнікоў усё ж прыняла ў двух чытаннях праект закона, які прадугледжвае ўпарадкаванне сацыяльных ільгот, правоў і гарантый для асобных

БРАНІСЛАЎ ТАРАШКЕВІЧ. ТРАГЕДЫЯ БЕЛАРУСКАГА ПАЛІТЫКА

Сярод інтэлігентаў, што ўсвядомілі сябе беларусамі ды паклалі жыццё на тое, каб неяк вывесці народ з беспрасвецця нацыянальнага гібення на шлях свабоднага развіцця, постаць Браніслава Тарашкевіча...

ЧЫТАЙЦЕ Ў НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

♦ №10 (55)

БЕЛАРУСКІЯ ПАЛІТЫКІ **Ў БЕЛАРУСКАЙ** РЭЧАІСНАСЦІ

Хто на што варты і чаго дамагаецца?

Аналізуе палітолаг Сяргей Нікалюк

АД РЭДАКТАРА

[ЗЯРЖАЎНАСЦЬ І ДЭМАКРАТЫЯ

Аляксей КАРОЛЬ

Мы жывем у сваім часе і не надта задумваемся, у якой гістарычнай плыні апынуліся, куды яна нас нясе, як утрымацца на плаву. Кожнаму з нас, краіне. Даўно заўважана са з'едлівым сарказмам: гісторыя вучыць толькі аднаму, што яна нічому не вучыць. Можа, тое і нармальна, але толькі не для палітыкаў любога гатунку афіцыйнага ці апазіцыйнага. Гістарычная плынь не ёсць няўмольны рок. Яна — не больш як тэндэнцыя, а на тэндэнцыю можна (прычым істотна) уздзейнічаць.

Мы жывем усяго толькі ў другім дзесяцігоддзі пасля крушэння імперыі. Яшчэ ўсё гарачае. Між тым, крушэнне імперый мае доўгатэрміновыя наступствы. Фармаванне нацыянальных дзяржаў — асноўнае з іх. У межах еўрапейскай цывілізацыі — дзяржаў дэмакратычных, сацыяльных, прававых. Гэты шлях заняў стагоддзі. Праз выпрабаванні і пазбаўленне ад тупіковай тэндэнцыі — сцвярджэння аўтарытарных і таталітарных дзяржаў. Праз трагедыю дзвюх сусветных войнаў.

Беларусь якраз трапіла, дакладней, яшчэ не выйшла з гэтага тупіковага адгалінавання. Адысці ад таталітарнай мадэлі і адначасова сцвердзіцца ў якасці дэмакратычнай дзяржавы — такі на сёння выклік, перад якім пастаўлена Беларусь.

Збочыць са шляху дэмакратызацыі — азначае страціць незалежнасць. Таталітарная невялікая краіна не мае моцы яе ўтрымаць, паколькі прырода такога рэжыму – экспансія, агрэсія, захоп, сцвярджэнне ўласнай гегемоніі ці то ў рэгіёне, ці то ў глабальным маштабе. Або, калі сіл не хапае, – самаізаляцыя, якая непазбежна вядзе да эканамічнай, сацыяльнай і культурнай дэградацыі. А гэта ўжо той стан, пры якім вырашэнне лёсу краіны вымушаны браць на сябе трэція краіны.

Дэмакратыя ў гэтым выпадку для Беларусі не выключаецца, але ўжо ў складзе іншай дзяржавы, са стратай нацыянальнай самаідэнтыфікацыі, са знікненнем беларусаў як нацыі.

Пасля распаду савецкай імперыі Беларусь не ўтрымалася на шляху дэмакратычнай трансфармацыі і імкліва адкацілася да аўтарытарызму. Менавіта ад гэтай рысы ёй неабходна вярнуцца на дэмакратычны шлях. Ці, у выпадку няўдачы, прайсці яшчэ і праз этап паўторнага выдання таталітарызму з яго непазбежнымі масавымі чысткамі.

У гэтым унікальнасць сітуацыі з унікальнымі ж цяжкасцямі. Пытанне ў тым, як вярнуцца, падняцца да той рысы, адкуль зноў адкрыюцца магчымасці пачаць працэс дэмакратычных пераў тварэнняў. Прычым без сацыяльных страт, якія заўсёды па першым часе суправаджаюць рэформы. Іх насельніцтва проста не вытрымае, а значыць, не прыме перамен.

Уласна кажучы, выбар варыянтаў тут невялікі. Першы: моцная аўтарытарная ўлада паэтапна рэалізуе рынкавыя рэформы, і з нейкага этапу сама паступова трансфармуецца ў дэмакратычную. Другі: крах таталітарнага рэжыму суправаджаецца ўсталяваннем дэмакратычнай сістэмы ўлады. Іншымі словамі, моцная прэзідэнцкая ці парламенцкая мадэлі. Усе астатнія варыянты — спалучэнне ў тым ці іншым выглядзе гэтых двух.

Першая мадэль выглядае нават лепшай, бо абяцае паступовасць і

Будынак Еўрапарламента ў Брусэлі, дзе парламентароў ад Беларусі пакуль няма

стабільнасць. Аднак вось вынікі даследаванняў працэсу пераходу ад дыктатарскіх рэжымаў да дэмакратычных у пасляваенны перыяд: спробы выйсця з крызісу пры дапамозе «моцнай рукі» (прэзідэнцкая форма кіравання) суправаджаліся адкатам краін назад, да дыктатуры, у 70 працэнтах выпадкаў, тым часам як праз парламенцкую форму — толькі ў 30.

Беларуская палітычная мадэль зусім не унікальная з'ява. Адноўленая па лякалах і на аснове савецкай, у яе адной, асобна ўзятай частцы. Для беларускай найбольш кансерватыўнай часткі наменклатуры гэта быў найпрасцейшы шлях не толькі выжыць, але і ўтрымаць за сабой уладу, і плюс да таго легальна ўзбагаціцца за кошт пераходу да абкарнанага рынку (рыначны сацыялізм). Праўда, лідэра хацелі іншага, але прынялі і новага.

- запас з савецкага часу, які падсілкоўваўся ад нафтагазавых прэферэнцый з крамлёўскага цэнтра. Гэты запас на зыходзе. Саманедастатковасць — вось галоўны фактар краху падобных рэжымаў.

Пытанне толькі ў часе: год-два, ці два-тры дзесяцігоддзі. І адказ на гэта пытанне залежыць не ад апазіцыі. Сусветная практыка сведчыць, што крах таталітарных рэжымаў адбываецца пад ціскам звонку — гэта другі вызначальны фактар. Трэці — узровень сацыяльнага незадавальнення ўнутры краіны. Нават не ў яго актыўных формах, стыхійнага ці арганізаванага пратэсту (якія рэжым лёгка ўдушвае сілавымі метадамі), а ў пасіўных — адмаўлення, непрыняцця, раўнадушша, высмейвання — быццам бы незадавальненне

разлітае ў грамадстве. І тады сістэ-

Запас трываласці гэтай сістэмы му, якая па ўсіх знешніх прыкметах здаецца непахіснай, раптам ахоплівае параліч. Адбываецца яе імгненны самараспад пры першых жа штуршках звонку. Як гэта і здарылася на пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя. Пры адсутнасці любой апазіцыі. Але гэта апазіцыя ў новых умовах, на хвалі перамен імгненна ўзнікла, прычым з прадстаўнікоў усіх сацыяльных груп, у тым ліку наменклатуры.

Для поўнай перамогі (суверэнітэт плюс дэмакратыя) беларусам не хапіла ўнутранай салідарнасці на грунце агульнай, аб'яднаючай ідэі. Дакладней — нацыянальнай ідэі, але арганічна спалучанай з сацыяльнай, узгодненай з улікам інтарэсаў усіх палітычных груповак, зацікаўленых у пераменах. Як вынік—рэванш самай рэакцыйнай часткі савецкай наменклатуры.

Працяг на стар. 5 ▶

ФАКТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЮДЗІ

НАВІНЫ РЭГІЁНАЎ

ДЗЕ ВАДА, ТАМ БЯДА

У мінулыя выходныя на Гомельшчыне патанула чатыры чалавекі. Усе тапельцы — мужчыны ва ўзросце да сарака гадоў, якія адпачывалі ў не адведзеных для гэтага месцах. Некаторыя з іх былі ў стане алкагольнага ап'янення.

3 НАЖОМ НА МІЛІЦЫЯНЕРА

У Драгічыне пры затрыманні групы хуліганаў, якія збілі мужчыну, адзін з іх нанёс шэсць нажавых ранаў міліцыянеру і адну мужчыне. Пацярпелыя дастаўлены ў бальніцу, а шэсць маладых людзей ва ўзросце ад васемнаццаці да дваццаці пяці гадоў, што прымалі ўдзел у панажоўшчыне, затрыманы і знаходзяцца ў пастарунку.

ДРАГІЧЫНСКАЯ ТРАГЕДЫЯ

а аўтатрасе Кобрын—Гомель вадзіцель вайсковага «Урала», які выязджаў з другаснай дарогі, не прапусціў легкавы аўтамабіль і пераехаў яго. Дваццацідвухгадовы вадзіцель «аудзі» і дваццацігадовая пасажырка загінулі на месцы. Ад удару з кузава «Урала» выпала сем салдат. Адзін з іх памёр на месцы, астатнія дастаўлены ў бальніцу.

ЗАБІТЫ РЭДКІ ЗВЕР

УЛіёзненскім раёне Віцебскай вобласці невядомыя застрэлілі бурую мядзведзіцу. Гэты звер для Беларусі рэдкі, таму занесены ў «Чырвоную кнігу». Браканьеры забраць здабычу не змаглі, паколькі ім перашкодзілі егеры, і збеглі з месца злачынства. Вядзецца іх пошук.

ГАНДЛЯРЫ АБКРАДАЛІ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦУ

Уладальніца адной з прыватных крамаў у Мастах звярнулася ў міліцыю з заявай у падазрэнні наконт сумленнасці сваіх гандляроў. Праверка ўстанавіла, што меней як за год імі было скрадзена з касы больш за дваццаць мільёнаў рублёў. Неўзабаве справа павінна разглядацца ў судзе.

ПІСТАЛЕТ НЕ ПРАДАЎ

Гродна пры спробе продажу пісталета і дваццаці баявых патронаў да яго быў затрыманы 48гадовы мужчына. Ад здзелкі ён меў намер атрымаць 1600 амерыканскіх долараў. Пры вобыску па месцы жыхарства затрыманага супрацоўнікі ўпраўлення КДБ па вобласці знайшлі яшчэ адзін пісталет.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

КАЗУЛІН ЗАСТАНЕЦЦА ЗА КРАТАМІ

Вярхоўны суд Беларусі адмовіў адвакатам Аляксандра Казуліна ў задавальненні іх нагляднай скаргі на прысуд палітыку. Адмысловы дакумент падпісаў намеснік старшыні Вярхоўнага суда Валер Калінковіч.

Паводле гэтага дакумента, скарга была разгледжана 21 мая, праз месяц пасля яе падачы.

«У нас застаецца адзіны шлях гэта наглядная скарга на імя Генеральнага пракурора Беларусі Пятра Міклашэвіча. Але ўжо зараз відавочна, што рэжым прадэманстраваў сваю нягнуткасць і няздольнасць ісці насустрач патрабаванням беларускай і сусветнай дэмакратычнай грамадскасці.» — сказаў былы адвакат А. Казуліна Ігар Рынкевіч. Нагадаем, адвакаты Ігар Рынкевіч і Зміцер Гарачка прасілі

апратэставаць прысуд, вынесены летась Маскоўскім судом Мінску, — пяць з паловай гадоў зняволення паводле артыкулаў за хуліганства і арганізацыю беспарадкаў.

Такім чынам, на думку Рынкевіча, улада на прыкладзе Казуліна дала жорсткі адказ усім аштымістам, якія чакалі нейкай лібералізацыі. У гэтым жа шэрагу стаяць новыя палітычныя працэсы ў адносінах «маладафронтаўцаў», Андрэя Клімава, заяўнікаў «Чарнобыльскага шляху». Таму, як лічыць Ігар Рынкевіч, дэмакратычная супольнасць на Кангрэсе павінна прыняць рашэнне пра далейшыя салідарныя дзеянні.

ФОТААЛЬБОМ

ПА СЛЯДАХ ПЕРШАЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ

Мінскае выдавецтва «ТАА «Гальфстрым» выпусціла альбом беларускага фотамастака Уладзіміра Багданава «Па слядах першай сусветнай вайны ў Беларусі. Смаргонскі раён».

Выданне распавядае пра помнікі першай сусветнай вайны, што захаваліся ў Смаргонскім раёне Гродзенскай вобласці, праз тэрыторыю якога ў 1915–1918 гадах праходзіла лінія расійска-германскага фронту. Улічваючы, што бітва за Смаргонь доўжылася больш за 800 дзён, у раёне засталося мноства інжынерных ваенных збудаванняў, слядоў камунікацый і воінскіх пахаванняў.

У багата ілюстраванае выданне ўключаны аўтарскія фатаграфіі, а таксама здымкі з фондаў айчынных архіваў, дзяржаўных музеяў і прыватных калекцый

У інтэрв'ю БелаПАНУ. Багданаў паведаміў, што альбом стаў працягам яго фотавыставы «Праз 90 гадоў

і лінію фронту», якая ўпершыню экспанавалася ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры ў 2004 годзе, а пазней — у Брэсце, Гродне, Магілёве, Нясвіжы, Вілейцы і Смаргоні. «Выстава паказала наяўнасць вялікай цікавасці ў грамадстве да гэтай маладаследаванай тэмы. Тым больш што ніводная вайна не пакінула на тэрыторыі Беларусі столькі матэрыяльных сведчанняў, як першая сусветная», — зазначыў У. Багданаў.

Паводле яго слоў, прэзентацыя альбома адбылася на міжнароднай канферэнцыі гісторыкаў «Да 90-годдзя заканчэння абароны Смаргоні», арганізаванай Інстытутам гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (18-19 мая, Смаргонь). «Удзельнікі канферэнцыі з Галандыі прадставілі мноства унікальных фатаграфій, зробленых нямецкімі салдатамі і афіцэрамі, якія адлюстроўваюць падзеі вайны. Многія з гэтых здымкаў будуць выкарыстаны ў кнізе пра помнікі першай сусветнай вайны на тэрыторыі 30 раёнаў Беларусі, над якой я цяпер працую», — сказаў У. Багданаў.

СТАТЫСТЫКА

МІГРАНТАЎ СТАЛА БОЛЬШ

Паводле звестак Міністэрства статыстыкі і аналізу, міграцыйны прырост насельніцтва ў Беларусі ў І квартале 2007 года ў параўнанні з адпаведным перыядам 2006 года павялічыўся на 11,6 працэнта і склаў 1774 чалавекі.

Станоўчае сальда міграцыі зменшыла натуральныя страты насельніцтва ў краіне на 16,1 працэнта (у І квартале 2006 года — на 10,8). За гэты час з Беларусі выехала 1 996 чалавек, прыехала — 3 770.

Сальда міграцыі засталося станоўчым з усімі краінамі СНД і Балтыі. Па-ранейшаму асноўны міграцыйны абмен Беларусі адбываецца з Расіяй, Украінай і Казахстанам. У агульным ліку імігранты з гэтых краін складаюць 85,3 працэнта.

Так. v Расію выехала 1 342 беларусы (прыехала з Расійскай Федэрацыі — 2 113 чалавек); ва Украіну паехала 139 грамадзян (прыбыло 582); у дзяржавы Закаўказзя (Азербайджан, Арменія, Грузія) выехала 11 чалавек (147); у дзяржавы Сярэдняй Азіі (Кыргызстан, Таджыкістан, Туркменістан, Узбекістан) – 7 (137); у дзяржавы Балтыі (Латвія, Літва, Эстонія) — 24

Апрача гэтага, 96 беларусаў выехала ў ЗША (23 – прыехала з гэтай краіны), 136 выехала ў Германію (14), 60 — у Ізраіль (66), 14 — у Польшчу (23).

СКАРГА

ПРАПАВЕДНІК СУПРАЦЬ ВЫСЫЛКІ

Пратэстанцкі прапаведнік з Польшчы Яраслаў Лукасік звярнуўся ў суд Мядзельскага раёна (Мінская вобласць) з просьбай адмяніць рашэнне пра яго высылку з краіны.

У інтэрв'ю БелаПАН Яраслаў Лукасік паведаміў, што ў сваёй скарзе, якая ўручана чыноўнікам 18 мая, ён просіць адмяніць незаконнае, на яго думку, рашэнне аддзела ўнутраных спраў Мядзельскага райвыканкама ад 8 мая пра ануляванне дазволу на пастаяннае пражыванне на тэрыторыі Беларусі. Паводле яго слоў, рашэнне Мядзельскага РАУС, пабудаванае выключна на «нейкай інфармацыі з Камітэта дзяржбяспекі, з'яўляецца неабгрунтаваным і ўшчамляе правы» яго сям'і — жонкі і трох дзяцей ва ўзросце ад чатырох да сямі гадоў. «Мая жонка з'яўляецца грамадзянкай Беларусі, яна любіць сваю краіну і не ўяўляе без яе сваёй будучыні», – гаворыцца ў скарзе.

Яраслаў Лукасік выказаў здзіўленне матывацыяй рашэння міліцыі, супрацоўнікі якой інкрымінуюць яму «дзейнасць, скіраваную на нанясенне шкоды нацыянальнай бяспецы Рэспублікі Беларусь у сферы міжканфесійных адносін». «Наадварот, прачытаўшы канцэпцыю нацыянальнай бяспекі, я пераканаўся ў тым, што сваімі дзеяннямі я толькі ўмацоўваю гэтую бяспеку. Я люблю Беларусь. Мяркую, што, прапаведуючы ісціну і інфармуючы людзей у сферы культуры і гісторыі, я садзейнічаю развіццю краіны», — сказаў Я. Лукасік.

З ЗЭДЛІКАМ ДА АКІЯНА Ігар МАЛЕЕЎСКІ

> «Каманда з зэдлікам...», па словах яе лідэра Леаніда Кантэра, не мае выразна аформленай структуры, і нават назва яе вельмі ўмоўная. Зэдлік — гэта. мабыць, адзіная найболей цвёрдая канструкцыя ў гэтым творчым саюзе. Але не выпалковая і вель-

мі шматзначная. Справа ў тым, што асноўная мэта тэатральнага ваяжу гэтай трупы — усталяваць зэдлік на беразе... Паўночнага Ледавітага акіяна. Прычым артысты плануюць патрапіць туды праз тэрыторыю Беларусі, Літвы. Латвіі, Расіі, Фінляндыі і Нарвегіі, прычым не збіраюцца карыстацца камфартабельнымі гатэлямі і хуткімі лайнерамі. Іх тур будзе на працягу трох месяцаў праходзіць у вельмі экстрэмальных умовах — перамяшчацца плануюць аўтастопам або на так званых «сабаках» (прыгарадных цягніках), начаваць дзе Бог пашле, або дзе добрыя людзі прытуляць. І кожны дзень, у любым месцы, дзе давядзецца спыняцца, мяркуюцца выступы.

Артысты сродкамі танца, пантамімы і проста праз непасрэдныя зносіны са гледачамі паказваюць... курэй і куратнік. На правакацыйныя пытанні «Ці з'яўляецца гэта крытыкай спажывецкага грамадства?» або «Ці жадаеце вы гэтым сказаць, што сучасная Беларусь — гэта куратнік?» Леанід Кантар адказаў, што любое грамадства — гэта куратнік.

Самі артысты пра свой тэатр гавораць так: «Наш спектакль бывае такі, якім бываюць яго гледачы». Хацелася б толькі пажадаць, каб глядач у Беларусі апынуўся годным, ды і ўлады з разуменнем паставіліся да гэтай праявы нечаканага, але патрэбнага мастацтва.

ВАНДРОЎНЫ ТЭАТР

У Гомелі адбылася пасвойму знамянальная падзея — першы ў горадзе перфоманс: на вулічных падмостках сыграла «Каманда з зэдлікам...» з Кіева.

Напаўаголеныя танцоўнікі, якія прынялі свой сцэнічны выгляд літаральна на вачах у гледачоў, на працягу дзесяці хвілін танчылі і паказвалі пантаміму. Пры гэтым пашыралі сцэнічную прастору за кошт актыўнага ўварвання ў шэрагі гледачоў, якіх за рукі выцягвалі з натоўпу.

ФАКТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЮДЗІ

СУСВЕТНЫ «ГЛАМУР»

Сяргей САЛАЎЁЎ

Візіт у Беларусь прэзідэнта Ірана Махмуда Ахмадзінежада з першага дня аброс вялізнымі чуткамі. Гэтыя чуткі, як ні дзіўна, стварыла сама дзяржаўная прапаганда. Колькі мы чакалі свайго «брата па розуму», колькі спадзеваў на яго ўскладалі! Насамрэч, атрымаўся просты геапалітычны пшык — калі зыходзіць з адкрытых крыніц інфармацыі.

«У ходзе візіту, які прадаўжаўся з 21 па 22 мая, адбылася сустрэча прэзідэнта Ірана Махмуда Ахмадзінежада з кіраўніком беларускай дзяржавы Аляксандрам Лукашэнкам. Перагаворы прэзідэнтаў дзвюх краін прайшлі як у вузкім, так і пашыраным фармаце. Асноўную ўвагу бакі ўдзялілі магчымасцям нарошчвання ўзаемнага тавараабароту і інвестыцый, супрацоўніцтву ў нафтагазавай сферы. Адбыўся абмен думкамі па актуальных міжнародных праблемах. Лідэры дзвюх краін падпісалі сумеснае камюніке па выніках візіту прэзідэнта Ірана ў Беларусь», — паведамляюць афіцыйныя крыніцы.

Звычайна кажуць: «Гэты візіт быў надзвычай важны для ўсталявання кантактаў паміж дзвюма краінамі». Але, у перакладзе з дыпламатычнай мовы, можна сказаць, што гэты візіт быў надзвычай НЕважны для тых самых краінаў.

Якія практычныя вынікі гэтага візіту? Падпісаны: Пагадненне аб супрацоўніцтве ў сферы адукацыі паміж міністэрствамі адукацыі Беларусі і Ірана, Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным банкам Беларусі і Пэнтральным банкам Ірана. Пагадненне паміж Нацбанкам Беларусі і Цэнтральным банкам Ірана аб супрацоўніцтве ў сферы навучання банкаўскага персаналу. Небагата, ці не так?

Больш шчырым быў у сваёй прамове пасол Ірана Абдальхамід Фекры. Вынікі візіту Ахмадзінежада ён ацаніў, як «надзвычай станоўчыя». Паводле слоў дыпламата, у найбліжэйшы час Беларусь і Іран плануюць падпісаць пратакол пра супрацоўніцтва ў энергетычнай сферы. «Ёснь пулоўныя перспектывы супрацоўніцтва ў нафтавай галіне, беларусы ўжо прадаставілі бізнес-план праекта распрацоўкі радовішча нафты ў Іране, правялі неабходную тэхнічную работу. Беларусам ужо прадастаўлена тэрыторыя», — сказаў дыпламат.

А. Фекры таксама паведаміў, што працягваецца работа па адкрышці ў Беларусі банка з іранскім капіталам. «У гэтым кірунку ёсць добрыя перспектывы. Спецыялісты цэнтральных банкаў дзвюх краін перыядычна праводзяць сустрэчы па стварэнні такога банка», — сказаў дыпламат. Ён таксама адзначыў, што Іран гатовы рабіць інвестыцыі ў беларускую эканоміку. «Мы гатовы разгледзець любы праект з беларускім бокам, пры гэтым найбольш цікавая для нас галіна высокіх тэхналогій», — падкрэсліў А. Фекры. Ён адмовіўся агучыць канкрэтны аб'ём інвестыцый, але пры гэтым адзначыў: «Вы нават сабе не ўяўляеце, якія гэта сумы».

А зараз — перакладзем з дыпламатычнай мовы на чалаве-

Чаму ж прыязджаў Ахмадзінежад у Беларусь?

Калі Беларусь і Іран «плануюць» падпісаць пратакол пра супрацоўніцтва ў энергетычнай сферы — гэта значыць, пратакол не падпісаны. Калі «беларусам ужо прадастаўлена тэрыторыя», то, па-першае, невядома, ці ёснь там нафта, а па-другое -- як яе пераправіць у Беларусь? Танкерамі? Праз Грузію і Азербайджан, якія знаходзяцца зараз пад уплывам ЗША? Скіраваць на Беларусь украінскі нафтаправод «Адэса—Броды»? Ці не занадта высокі будзе пры гэтым кошт нафты, з улікам транзіту?

Нафтаздабыча ў Іране вымагае шматмільённых укладанняў. Гэтых грошаў, калі нашым ўладам ужо закарцела зэканоміць на льготах інвалідам, у Беларусі няма. З іншага боку, у Іране — ліміт на бензін. Ці адбудзецца такое супрацоўніцтва «сляпога з глухім»?

У кірунку па адкрыцці ў Беларусі банка з іранскім капіталам «ёсць добрыя перспектывы». Дык чаму ж ён яшчэ не адкрыты? Тым больш, што «спецыялісты цэнтральных банкаў дзвюх краін перыядычна праводзяць сустрэчы па стварэнні такога банка»? З улікам братэрскіх адносінаў — даўно наспела, а не адкрываецца, чамусьці...

Асаблівы пасаж дыпламата пра тое, што Іран гатовы разглядаць «любы праект», і тое, што мы не ўяўляем, якія гэта сумы. Зразумела ж, не ўяўляем. Бо не ўяўляем, што такое «любы праект».

Беларускія і расійскія аналітыкі гадаюць на кававай гушчы, чаму ж прыязджаў Ахмадзінежад у Беларусь. Вылучаюцца самыя неверагодныя версіі. Першая з іх: Ахмадзінежад прылятаў прасіць дапамогу тэхналогіямі і спецыялістамі ў галіне ядзернай фізікі, каб дабудаваць атамныя рэактары.

Лухта! Па-першае, у беларусаў настолькі выкшталцоных спецыялістаў проста няма (а калі ёсць, то яны працуюць або за мяжой, або ў Чарнобылі, або гэта Станіслаў Шушкевіч). Ды і як можна назбіраць такіх спецыялістаў у неядзернай дзяржаве, дзе няма сваёй АЭС?

Па-другое, і самае галоўнае, Расія гэткі рынак не адпусціць, нават нягледзячы на санкцыі ААН.

Другая версія: Ахмадзінежад з'явіўся па зброю, і Беларусь мае намер даць яму мадэрнізаваныя супрацьпаветраныя комплексы С-125, якія ў нас са з'яўленнем С-300 знятыя з баявога дзяжурства.

Таксама малаверагодна. Чаму тады Ахмадзінежад не наведаў вайсковую выставу «MILEX-2007», якая зараз праходзіць у Мінску? Зразумела ж, такія праекты не любяць агалошвання, але ж яму б, пэўна, цікава было б паглядзець на тое, што яшчэ са зброі можна набыць. Тым больш, што з'яўленне на міжнароднай выставе выглядала б цалкам натуральна. Ненатуральным (адкуль і пайшлі чуткі) было менавіта НЕз'яўленне.

Візіт Ахмадзінежада ў Беларусь, хутчэй за ўсё — або візіт ветлівасці, або... Або простая «гламурная тусоўка» двух прэзідэнтаў, якія стаміліся быць ізгоямі на сусветнай арэне.

«Калі хтосьці думае аб тым. што сустракаюцца дзяржавыізгоі, і сустракаюцца толькі дзеля сустрэчы, дык вы глыбока памыляецеся», — казаў на развітанне з сябрам-Махмудам А. Лукашэнка.

«Не кажы гоп, пакуль не пераскочыш», — кажуць украінцы. Пабачым праз пару месяцаў, што выканана, а што не.

ТЫДНЁВЫ АГЛЯД

ТЫДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ

Сяргей САЛАЎЁЎ

Ад серады да серады мінулы тыдзень Беларусі стаў тыднем вызвалення. Камусьці пры гэтым вызваленні пашанцавала, а камусьці — не. Спачатку пра тых, каму пашанцавала.

Па-першае, вечарам 16 мая (акурат у Дзень салідарнасці!) у Нігерыі была вызвалена грамадзянка Беларусі Ірына Экпа-Ума. Адразу пасля вызвалення яна была адпраўлена ў шпіталь, дзе ў яе знайшлі малярыю і агнястрэльную рану. Няхай нават з малярыяй і агнястрэльнай ранай, але вызваленая! Ёсць чаму парадавацца. Прычым адметна, што брытанская кампанія «Компас груп», супрацоўніцай якой з'яўляецца Ірына Экпа-Ума, не плаціла выкуп за яе вызваленне. Так паведаміў прэс-сакратар кампаніі

У адзін дзень, 22 мая, былі ўмоўнадатэрмінова вызвалены маладзёжны лідэр, палітык Павел Севярынец і старшыня Аргкамітэту па стварэнні Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі «Народная Грамада» Мікола Статкевіч. Нічога, што ім засталося дасядзець два месяцы. Але ж зараз на Кангрэс дэмакратычных сілаў яны

Вось толькі наконт выкупу... Абодва. і Павел Севярынец, і Мікола Статкевіч, лічаць, што іх вызваленне звязанае з тым, што ўлады баяцца страціць прэферэнцыі Еўрасаюза. Статкевіч так адразу і заявіў: «Я думаю, што гэта проста гандаль людзьмі. Закладнікаў спачатку бяруць, а потым спрабуюць прадаць за грошы. Бедным нігерыйцам такое і не снілася — яны толькі мільён долараў запатрабавалі за скрадзеную беларуску, а тут хочуць 400 мільёнаў еўра».

Для тых, хто не ў тэме, удакладню: 400 мільёнаў еўра ў год — менавіта столькі страціць Беларусь з-за адмены Еўрасаюзам гандлёвых прэферэнцый для Беларусі. Што ж, па 200 мільёнаў еўра на брата — някепскі кошт!

Але ва ўлады наўрад ці гэта атрымаецца. Бо скасаванне прэферэнцый для Беларусі адбываецца не з-за таго, што ў краіне ёсць палітзняволеныя, а з-за таго, што ўлада парушае правы прафсаюзаў. І тут — вызваляй Статкевіча з Севярынцам, або не вызваляй — нічога не зменіцца. Калі ўлада спрабавала паказаць «лібералізацыю», то ёй трэба было дэманстраваць яе зусім

А зараз — пра будучыню. Студэнтаў вызвалілі ад ільготаў. Прынятая дэпутатамі пастанова ўступіць у сілу праз паўгады пасля апублікавання. Студэнты ўсё ж здолелі паставіць у цікавае становішча дэпутатаў Палаты

прадстаўнікоў. Не будзем згадваць позу, у якой стаялі дэпутаты, але ж...

У Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі перададзена больш за шэсць тысяч подпісаў студэнтаў супраць адмены льгот. Пра гэта паведаміла выканаўчы дырэктар рэспубліканскага праваабарончага грамадскага аб'яднання «Беларускі Хельсінскі камітэт» (БХК), старшыня камісіі па правах навучэнцаў БХК Таццяна Гацура. Паводле яе, памочнікі дэпутатаў, якія прымалі подпісы, скептычна паставіліся да студэнцкай ініцыятывы. «Яны казалі нам, што практычна ўсе дэпутаты супраць гэтага законапраекта, але правы парламента ў прыняцці або адхіленні законапраектаў моцна ўрэзаны. А нашы подпісы ставяць дэпутатаў у вельмі складаную сітуацыю, бо гэта ўсё ж такі калектыўныя звароты грамадзян», — адзначыла Т. Гацура.

А вось зараз на відавочным прыкладзе народ мусіць пабачыць, каму ўсё ж служаць «слугі народа».

Больш за тое, 20 мая ў Мінску было затрымана больш за 20 удзельнікаў несанкцыянаванай акцыі пратэсту супраць скасавання льгот студэнтам. Уся іх «супрацьпраўная дзейнасць» выразілася ў тым, што яны, на знак таго, што студэнты таксама не лайдакі, спрабавалі дапамагчы Мінгарвыканкаму прыбраць смецце на плошчы Бангалор, дзе раней яны замаўлялі мітынг.

Мінгарвыканкам не дазволіў правесці ў парку мітынг пратэсту студэнтаў на падставе таго, што там будзе праводзіцца планавая прыборка тэрыторыі і рамонт абсталявання. Ініцыятары мітынгу звярнуліся да намесніка старшыні гарвыканкама Мікалая Мятліцкага з прапановай разам правесці добраўпарадкаванне, але адказ не атрымалі. А такое свавольства, як самастойная прыборка, беларускімі ўладамі, бачна, не вітаецца.

Усё! Зараз знарок буду кідаць смецце міма урны! Бо раптам падумаюць,

ПАЛІТЫКА

MEPKABAHHE

ШТО ВЫРАШАЕ ЧАРГОВЫ КАНГРЭС?

Чарговы Кангрэс дэмакратычных сіл адбудзецца 26—27 мая. Сваё меркаванне пра гэтую падзею выказваюць сябра групы прафесара Манаева, палітолаг Сяргей Нікалюк і вядомыя беларускі апазіцыйныя палітыкі.

— Неўзабаве адбудзецца Кангрэс дэмакратычных сіл. Працэс падрыхтоўкі ўсебеларускага апазіцыйнага гэтай уладзе форума быў вельмі складаны. Якія могуць быць вынікі?

– Баюся, што вельмі сумныя.

- Якія б рашэнні Кангрэс не прыняў, для лёсу беларускай апазіцыі тое не мае ніякага значэння. Істотна трэба вызначыць два фрагменты. Ёсць апазіцыйна настроеная да ўладаў частка грамадства. Яна налічвае 25-30 адсоткаў жыхароў Беларусі. З другога боку, ёсць арганізаваная частка апазіцыі. яна малаколькасная і, на жаль, у значнай меры аддаленая ад сваёй электаральнай апоры. У гэтым плане любыя рашэнні, прынятыя на Кангрэсе, ні да чаго не прывядуць. Там не відаць рашэнняў, якія могуць зблізіць апазіцыйную частку грамадства і структурызаваць апазіцыю. Як прыклад таму — мінская абласная канферэнцыя. У мяне ёсць сумны вопыт. Я адзін з аўтараў праграмы «Пяць крокаў». Напачатку ганарыўся гэтым, а зараз шкадую. У свой час належаў да планавай аналітычнай групы. Тады кааліцыя пачынала толькі стварацца, і многія да яе ставіліся скептычна. Нават узнік тэрмін скрыжавання «вожыка і вужа». Тады ўзнікла ідэя стварыць праграму з пунктаў, якія можна адразу выконваць. Стварылі. Усе апазіцыйныя лідэры падпісаліся пад гэтай праграмай. А што далей? Лідэры ператварылі праграму ў тэкст на лісце паперы. А ён не меў ніякіх адносін да рэальнага жыцця. Бяздзейнасць. І, як вынік, сацыяльныя апытанні паказалі, што рэйтынг даверу да структурызаванай апазіцыі ў дэмакратычным асяроддзі знізіўся. Вось першы рэальны вынік кааліцыйнай дзейнасці.
 - Што адбываецца зараз?
- Зараз прапаноўваецца стратэгія дзеянняў. Яе кожны абзац варты аналізу. Калі казаць коратка, то галоўны недахоп гэтай стратэгіі, што ў ёй няма стратэгіі. Прапануюцца перамовы з уладамі, пры гэтым усе разумеюць, што перамовы немагчымы. Тады лідэры палітычных партый выказваюць думку, што трэба аказаць на ўладу ціск. Аднак усе яны разумеюць, што зрабіць тое зараз немагчыма. Калі мы сёння прапануем стратэгію, то заўтра павінны яе выконваць.
- На Ваш погляд, стратэгія, якую прапануе кааліцыя, не адпавядае рэчаіснасці?
- Абсалютна правільна. Для мяне як палітолага абсалютна не істотна, хто быў ініцыятарам ідэі перамоў з уладамі. Гэтую ідэю падтрымалі іншыя сябры кааліцыі, і падтрымалі не выпадкова. Наяўнасць такога віду дзейнасці не патрабуе ад партыйных кіраўнікоў існавання партыйных структур. А хто будзе весці перамовы за «круглым сталом»? Зразумела,

партыйныя кіраўнікі. Прапаноўваецца стратэгія, дзе прапануецца праца для партыйных кіраўнікоў. Улады перамовы адкідаюць. І тут узнікае апраўданне. Так, стратэгію мы прымалі на Кангрэсе кансалідавана. Вынікаў перамоўняма, бо ўлады на іх не ідуць.

Што такое стратэгія, на маю думку? Вось адбыліся выбары. Уздымаецца лямант: зноў прайгралі. А на самой справе, уладу не выйграюць, яе прайграюць. Улада не можа мяняцца толькі таму, што сабралася група таленавітых людзей і яны жадаюць пераменаў. Такое магчыма, але гэта будзе сведчыць пра тое, што ў гэтай краіне няма ўлады. Прыклад таму — Лацінская Амерыка 60-х гадоў мінулага стагоддзя. Галоўнае, не толькі захапіць уладу, але і стварыць яе. Камуністы ў Расіі яе ствары і кіравалі больш за 70 гадоў. У іх не было апазіцыі. Камуністычная ўлада ў СССР развалілася сама па сабе. Хто яе ўзяў — іншае пытанне.

На маю думку, зараз беларуская апазіцыя не павінна бадацца з цяперашняй уладай. Паўтараю, 25–30 адсоткаў насельніцтва Беларусі не прызнаюць гэтую ўладу. Не прызнаюць прынцыпова. У іх іншая сістэма каштоўнасцей. Людзі рэсурсова самастойныя, а ўлада ім перашкаджае. Падтрымліваюць яе тыя пласты насельніцтва, якім патрабуецца сацыяльная дапамога.

А што рабіць уладзе? Яна імкнецца гэтыя 25–30 адсоткаў не заўважаць. Калі яна пакажа сапраўдныя вынікі выбараў, то вымушана будзе публічна прызнаць, колькі адсоткаў яе не падтрымліваюць. А ўжо пасля гэтага ўлада павінна весці сябе па-іншаму. Заняцца палітыкай, як узгадненнем інтарэсаў.

З другога боку, лічба ў 95 адсоткаў тых, якія быццам бы падтрымліваюць уладу, ставіць лідэраў апазіцыі ў так званы стан «адмарозкаў»: хто ідзе за вамі і каго вы прадстаўляеце?

Палітыка ўлады накіравана на тое, каб у грамадстве стварыць ура-

жанне, што апазіцыі няма. Няма трыццаці адсоткаў незадаволеных гэтай уладай.

На жаль, беларускае грамадства ў цэлым не структурызавана. Прыкладна два адсоткі электарату праяўляюць апазіцыйную актыўнасць, і таму задача стратэгіі павінна заключацца ў тым, каб павялічыць колькасць актыўных. Робіцца тое праз працу, праз партыйныя структуры. Наколькі я ведаю, абмеркаванне планаў працы ў гэтым накірунку на Кангрэсе не прадугледжваецца. Рэгіянальныя кангрэсы абмяркоўвалі, хто будзе кіраваць дэмакратычным працэсам у будучым, прозвішча кіраўніка. Якое гэта мае значэнне да таго, што адбываецца ў краіне?!

— Якое рашэнне, на вашу думку, прыме Кангрэс наконт калегіяльнасці адносна дзеянняў лідэраў апазіцыі?

— Мяркую, такое рашэнне будзе прынята. Кангрэс адбываецца таму, што пэўная частка партыйных лідэраў хоча абмежаваць асабістыя амбіцыі Аляксандра Мілінкевіча. Усе гады існавання беларускай апазіцыі ў грамадстве вітала думка пра адзінага лідэра. Нават з'явіўся спецыяліст па тэарэтычнаму вырошчванню лідэраў Анатоль Ляўковіч. І сапраўды, пасля прэзідэнцкіх выбараў 2006 года ў меркаванні грамадства такі лідэр паўстаў — Аляксандр Мілінкевіч. Да мінулага КДС рэйтынг Мілінкевіча быў на ўзроўні статыстычнай памылкі — 3 адсоткі. Праходзіць Кангрэс — і яго рэйтынг значна падымаецца. Гэта ёсць легітымізацыя Кангрэсу. Адбываюцца прэзідэнцкія выбары — рэйтынг, адпаведна, узрастае, хоць, з майго пункту гледжання, выбарчая кампанія Казуліна была больш яскравай. Пасля выбараў рэйтынг усіх палітыкаў, натуральна, падае, у тым ліку і Лукашэнкі. Аднак праз год рэйтынг Мілінкевіча застаецца на ўзроўні 10 адсоткаў. А гэта ёсць сведчанне выніку агульнай працы аб'яднанай кааліцыі. Мне падаецца, што КДС адбываецца, каб разбурыць статус адзінага.

- Калі Кангрэс прыме рашэнне за калегіяльнасць кіраўніцтва, то існуе верагоднасць, што Мілінкевіч сыдзе?
- Думаю, паспрабуе згуляць нейкую ўласную ролю. Неабходна зразумець, што беларуская апазіцыя пабудавана па прынцыпу беларускай дзяржавы. Беларуская апазіцыя займаецца, як і дзяржаўныя чыноўнікі, канцэнтрацыяй, размеркаваннем і асваеннем чалавечых і матэрыяльных рэсурсаў. Кангрэс павінен засведчыць расклад сіл у апазіцыі на дадзены момант.

—Ваша бачанне палітычнай сітуацыі пасля Кангрэсу?

Істотна нічога не зменіша. Адно, што Мілінкевіч апынецца за бортам, а астатнія будуць імітаваць, што будуюць кааліцыю. З гэтымі размовамі падыдзе момант чарговых выбараў. А прынятае на Кангрэсе стратэгія прадугледжвае правядзенне дэмакратычных выбараў. Зразумела, бліжэйшыя выбары не будуць дэмакратычнымі. Значыць, стратэгія скіравана не на гэтыя выбары, бо сёння Беларусь сацыяльна арыентаваная паліцэйская дзяржава. Стратэгія павінна быць скіравана на структурызаванне тых 30 адсоткаў, хто не ўспрымае гэтую ўладу.

Што думаюць пра Кангрэс самі палітыкі?

Аляксандр Мілінкевіч, кіраўнік руху «За свабоду»:

— Заўсёды быў за Кангрэс, які кансалідуе, аб'ядноўвае ўсіх. На жаль, Кангрэс, які адбудзецца, не зможа злучыць у адзінае цэлае ўсіх прыхільнікаў дэмакратыі. У якасці дэлегатаў пераважна людзі з партый, а гэтага не дастаткова. Мінулы Кангрэс быў больш прадстаўнічы. Ступень кансалідацыя, мяркую, вызначаецца на пытанні, ці згодныя мы таемным галасаваннем абраць адзінага лідэра. Ён патрэбен як унутры краіны, так і ў міжнародных зносінах. Гэтага таксама не будзе. Не веру ў змаганне з дыктатарскім рэжымам з дапамогай «круглага стала», хоць такая форма палітычнай барацьбы мае права на існаванне.

Ігар Рынкевіч, адвакат Казуліна:

— Да правядзення Кангрэсч настойліва заклікаў Аляксандр Казулін. На яго думку, Кангрэс павінен быў адбыцца як мага хутчэй пасля выбараў, не пазней чым да гадавіны лістападаўскага 1996 года рэферэндуму, каб прааналізаваць памылкі, выпрацаваць агульны сцэнар дзеянняў, аб'яднацца ў дзеяннях, а не ў барацьбе за пасады. І хаця адтэрміноўка па часе не пайшла на карысць, Кангрэс не страціў свайго значэння. Але толькі ў тым разе, калі дэмакратычныя сілы не раз'яднаюцца пад час Кангрэсу і пасля. Важна прыняць праграмныя дакументы, якія паказваюць агульную пазіцыю апазіцыі. Лічу, што Кангрэс спалучае ў сабе пэўныя функцыі перадпарламенту, пэўныя элементы канстытуцыйнай асамблеі. Варта гучна сказаць, што мы супраць гэтага палітычнага рэжыму, рэпрэсій, супраць таго курсу, які навязваецца ўладай. Надалей мы павінны выконваць

усе прынятыя на Кангрэсе рашэнні і паказаць усім, што беларуская апазіцыя гатова ўзяць уладу.

Віктар Карніенка, сябр палітрады АДС:

Галоўнае — наяўнасць волі на працу. Пакуль кааліцыя такой волі не дэманстравала. Прымаліся рашэнні, у свой час прымалася стратэгія, але калі даходзіла да працы... Кангрэс можа закончыцца гучнымі заявамі, рэзалюцыямі, а працы не будзе. Стратэгія разлічана на выпадак, цуд, на тое, што можа адбыцца нечакана. На маю думку, стратэгія павінна быць разлічана на патэнцыял і ініцыятыву самой апазіцыі. Яшчэ я ўпэўнены, што мы павінны дзейнічаць супольна. Паасобку нельга перамагчы рэжым. Адзінства павінна быць у працы.

Алесь Станкевіч, былы кіраўнік Беларускага згуртавання вайскоўцаў:

— Ідэя Кангрэсу жыве. Гэта адзін са сродкаў гуртавацца, ведаць агульную думку, каб кіравацца ў сваёй справе надалей. Таму лічы, тое што робіцца, робіцца з патугамі, але робіцца... Вынікі будуць залежыць ад рашэнняў Кангрэсу.

Іван Анташкевіч, намеснік старшыні БСДП (Грамады):

— Мяркую, што Кангрэс пройдзе арганізавана. Праведзена вялікая арганізацыйная праца. Вынікі яго не змогуць змякчыць тыя супярэчнасці, якія існуюць у асяроддзі апазіцыі. Аднак пасля Кангрэсу яны будуць не такімі прынцыповымі, і шанцы на паспяховую супольную працу павялічацца.

Анатоль Ляўковіч, першы намеснік старшыні БСДП (Г):

— Кангрэс павінен вырашыць праблему рэарганізацыі структур кааліцыі з мэтаю, каб яны функцыянальна працавалі. Але гэтая праблема да канца вырашана не булзе.

Сяргей Калякін, сакратар Партыі камуністаў Беларускай:

— Папярэдне напрацавана шмат важных дакументаў. Спадзяюся, што яны будуць прынятыя на Кангрэсе, і ён пройдзе паспяхова, будзе ўхвалена новая стратэгія дзейнасці апазіцыі, і з цягам часу рэалізавана. Пытанні персанальнага прызначэння зняты.

Ігар Шынкарык, намеснік старшыні АГП:

— Спадзяюся, што Кангрэс пройдзе спакойна, ніякай каналізацыі не адбудзецца і г. д. Ёсць шмат пытанняў да былога адзінага. Людзі хочуць мець ад яго справаздачу. Кангрэс —форумрэспубліканскага маштабу, і належным чынам трэба да яго ставіцца. Думаю, што вынікі яго будуць станоўчы. Спадзяюся, напрацаваныя дакументы будуць прыняты, і гэта станоўча паўплывае на настрой у грамадстве.

Вінцук Вячорка, старшыня БНФ:

— На Кангрэсе важна прыняць супольную стратэгію, пасля чаго аператыўна скласці планы — як агульныя, так і для кожнага рэгіёна — і выконваць. Гэта дасць магчымасць да сярэдзіны 2008 года «разагрэць» сітуацыю і прымусіць улады пайсці на перамовы.

НЯДЗЕЛЬНАЯ ЭКСКУРСІЯ

Каця КОЛБ

20 мая ў Мінску адбылася студэнцкая акцыя супраць скасавання льгот. Як бы арганізатары ні падкрэслівалі, што «Безбілетнік» мае непалітычны характар, аднак удзельнікамі гэтай акцыі сталі пастаянныя наведвальнікі апазіцыйных мітынгаў і шэсцяў.

Больш за тое, па меры «развіцця» падзей людзей станавілася ўсё менш і менш, бо весці нават такі нешматлікі натоўп не было каму. Безумоўна, можна спасылацца на затрыманне моладзевых лідэраў, у прыватнасці Франка Вячоркі, Алеся Каліты і Змітра Хведарука, але нават і ў іх не было плану дзеянняў.

Аднак праблема не толькі ў тым, што атрымаўся нейкі суцэльны праменад з перыядычнымі ўцёкамі ад міліцыянтаў і амапаўцаў, праблема ў самой беларускай апазіцыі. Здаецца, вось ён, шанец аб'яднаць некалькі сацыяльных груп на нейкай агульнай, хоць і прыбітай да зямлі платформе, але, не, чамусьці немагчыма арганізаваць не толькі акцыю пратэсту, але нават інфармаванне насельніцтва пра плануемае мерапрыемства.

Канешне, калі зыходзіць з меркавання, што нашых міліцыянтаў прасцей заблытаць, чым перамагчы, дык робіцца зразумела, чаму нават раніцай 20 мая віселі прынцыпова розныя ўлёткі наконт месца збору маніфестантаў. Дзіўна, але чамусьці народ не хоча ехаць праз увесь горад у пошуках магчымай акцыі. А тыя, хто вырашыў дабрацца да Бангалору, не ведалі, што ім наканавана нядзельная экскурсія па пляцах горада. прычым з большага пешшу.

Па ўсім горадзе адбывалася ўсё тое самае — міліцыянты адразу ж перакрывалі падыходы да магчымых месцаў збору маніфестантаў ці проста паступова выцяснялі народ з паркаў, і дзейнічалі яны ўзорна-паказальна, нібы па падручніку. Такім чынам, ні ў Купалаўскім скверы. ні на пляцы Каліноўскага, ні на пляцы Якуба Коласа нічога кардынальнага не адбылося. Тады моладзь выкарыстала арыгінальную тактыку: было вырашана шпацыраваць групамі ў розных накірунках.

Відаць, найбольш цікавай была гульня «ўцячы ад міліцыянта» спачатку на маршруце аўтобуса № 18, а пасля трамвая № 6 з удзелам двух зусім непрыкметных супрацоўнікаў у цывільным, а таксама такога ж непрыкметнага міліцыянцкага «уазіку». Удзельнікі акцыі гучна абмяркоўвалі магчымыя месцы правядзення акцыі, але з кожным прыпынкам людзей станавілася ўсё менш і менш. Дашчэнту заблытаныя міліцыянты так і не зразумелі, дзе будзе збор, і ці будзе ён увогуле.

разбегся, аднак да тых, хто застаўся, паставіліся з вялікай пашанай — на аднаго маніфестанта прапаноўваўся як мінімум адзін амапавец. На гэтым, бадай, амаль усё і скончылася.

У кампаніі супрацоўнікаў праваахоўных органаў рэшткі незадаволенай моладзі дайшлі да рэстарацыі «Макдональдс» і па прапанове «арганізатараў» акцыі разышліся. Яшчэ невялікая суполка пракацілася ў аўтобусе («абсалютна вольна») у шчырай кампаніі спецназаўцаў, але экскурсія была кароткай. ужо ля станцыі метро «Інстытут Культуры» палову высадзілі, астатніх павезлі ў іншыя месцы горада, пра існаванне якіх тыя раней і не здагадваліся. Так і скончылася студэнцкая акцыя пратэсту супраць скасавання

Зараз зразумела, чаму так атрымалася, дакладней, чаму нічога не атрымалася. Прычына не ў тым, што натоўп спужаўся затрыманняў у пачатку акцыі (усіх, дарэчы, хутка адпусцілі), не ў тым, што людзі стаміліся лётаць па горадзе ад міліцыянтаў, і нават не ў страшэнным аўтазаку. Калі б была нармалёвая аргані-

У кампаніі супрацоўнікаў праваахоўных органаў рэшткі незадаволенай моладзі дайшлі да рэстарацыі «Макдональдс» і па прапанове «арганізатараў» акцыі разышліся

А ён адбыўся на пляцы Незалежнасці, адкуль пачалося шэсце ланцуга студэнтаў з воклічамі «Мы супраць адмены льгот!».

Да якой сотні студэнтаў па меры руху ніхто не далучыўся, толькі што аўтамабілісты паспачувалі крыху пагудзеўшы. Ды і ўвогуле шчасце свабоды працягвалася нядоўга, ужо ля будынку КДБ маніфестантаў чакалі ўсім вядомы аўтазак і некалькі дзесяткаў моцных хлопцаў са спецназу. Натоўп зацыя ці надзея, што хоць нехта ведае куды ісці і што рабіць, атрымалася б сапраўдная акцыя студэнцкай салідарнасці.

Але нашая апазіцыя, пэўна, занятая падрыхтоўкай да Кангрэсу, не зрабіла нічога дзеля аб'яднання пенсіянераў, інвалідаў і студэнтаў — усіх незадаволеных скасаваннем ільгот — і не зрабіла хоць нешта рэальнае. Што ж, спадзяюся, мы — студэнты — здольныя паспрабаваць абараніць свае правы.

АД РЭДАКТАРА

ДЗЯРЖАЎНАСЦЬ І ДЭМАКРАТЫЯ

Пачатак на стар. 1.

На сёння ўсе тры фактары, што вызначаюць перамены, пакуль не атрымалі крытычнай завер-

Вычарпаны запас трываласці рэжым імкнецца кампенсаваць за кошт пашырэння эканамічных сувязей з новымі партнёрамі — Венесуэлай, Іранам, Кубай, Індыяй, Кітаем. Але без істотных вынікаў. Асноўным становіцца ўнутраны рэсурс — скарачэнне сацыяльных выдаткаў. Звычайная практыка ўсіх аўтарытарных рэжымаў, асабліва ў малых краінах, пры адсутнасці прыродных рэсурсаў і знешніх паступленняў ал калоній ці ал ваенных захопаў. Адмена льгот — першая маштабная акцыя, праверка магчымасцей, трэба канстатаваць, не малых. Свайго роду паказчык меры цярплівасці насельніцтва — Гаіці часоў дыктатара Дзювалье, пры якім большасць насельніцтва жыла за кошт здачы крыві.

Імкнення пайсці на рэальныя эканамічныя рэформы — адзіны рэальны спосаб вывесці Беларусь на шлях да трывалага дабрабыту — улады пакуль не дэманструюць.

Фактару знешняга ўплыву пакуль не хапае галоўнага: супадзення прагматычнага эканамічнага падыходу Расіі да Беларусі з палітычным падыходам Захаду ў яго патрабаваннях дэмакратызацыі.

Сацыяльнае незадавальнение насельніцтва — хутчэй у прадчуванні непазбежнасці перамен, ад якіх невядома што чакаць. Але рэальнае зніжэнне пенсій, заробкаў, тым больш іх нявыплат, пагражае рэальным сацыяльным выбухам.

Тэндэнцыя да збліжэння ўсіх трох фактараў у адной кропцы відавочная. Пытанне, зноў жа,

Ну, а што рабіць у гэтай сітуацыі апазіцыі? Адказ не новы, шматкроць апрабаваны ў гісторыі: кансалідацыя сіл, салідарнасць і размова з народам. Агітацыя і прапаганда, ці асветніцкая тлумачальная праца, каму што палабаенна. Сапернінтва ж унутры, за ўмоўныя кіруючыя пасады было б нядрэнна адкінуць убок. Хаця б для таго, каб павялічыць свае шанцы прарвацца ў новыя структуры ўлады. Бо таксама даўно вядома: у выпадку новых перамен са старой падпольнай, ці напаўпадпольнай апазіцыі гэта мала каму ўдаецца.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЛЬГОТАЎ СТАНЕ МЕНШ

Аксана ХАРЛАН

23 мая Палата прадстаўнікоў усё ж прыняла ў двух чытаннях праект закона, які прадугледжвае ўпарадкаванне сацыяльных ільгот, правоў і гарантый для асобных катэгорый грамадзян.

Праект прадстаўляў у парламенце міністр працы і сацыяльнай абароны. Па яго словах, сістэма льгот, якая існуе, вядзе да неэфектыўнага выкарыстання дзяржаўных сродкаў. Акрамя таго, міністр упэўнены, што празмернае пашырэнне льгот з'яўляецца адной з прычын хранічнай непрыбытковасці транспартных прадпрыемстваў і жыллёва-камунальнай гаспаларкі, а гэта вядзе да падвышэння тарыфаў на іх паслугі. А мы, дурні, дагэтуль лічылі, што тарыфы растуць з-за павышэння коштаў на энерганосьбіты.

Міністр таксама падкрэсліў, што «найбольш забяспечаныя людзі атрымліваюць льгот у 1,3 разы больш, чым малазабяспечаныя», а жыхары сельскай мясцовасці амаль «не рэалізуюць сваё права на льготы». Атрымліваецца, што нашы студэнты і пенсіянеры — «найбольш забяспечаныя», бо менавіта яны з'яўляюцца спажыўцамі значнай часткі льгот.

Пры абмеркаванні праекту закона дэпутаты ўсё ж зрабілі выгляд, што дыскутуюць, і нават

намагаліся ў нечым не згаджацца з міністрам. Напрыклад, Леанід Козік пацікавіўся, як будзе кампенсоўвацца адмена льгот студэнтам, бо, па яго словах, «старыя вам нічога не зробяць, а вось студэнты вырастуць, прыйдуць у парламент і адбяруць у вас тое, што яшчэ засталося».

На думку Вольгі Абрамавай, адмену льгот можна было пачынаць толькі ў якасці «складніка сістэмных эканамічных рэформ», а гэты «закон трэба прымаць толькі разам з законам пра адрасную сацыяльную дапамогу».

Генадзь Давыдзька прапанаваў пры распрацоўцы прэзідэнцкага ўказа пра адрасную дапамогу абавязкова ўлічыць такую катэгорыю насельніцтва, як студэнты. На яго думку, палова аплаты за праезд на грамадскім транспарце для студэнтаў — «гэта не льгота, а сацыяльная адрасная дапамога».

А дэпутат Віктар Кучынскі наогул выказаў думку, што прыняцце закона «не вырашыць эканамічных праблем у краіне». Можна дадаць, што не проста не вырашыць, а нават дадасць, бо наўрад ці пасля ўступлення закона ў сілу прыхільнікаў палітыкі ўлады стане больш.

Так ці інакш, але пасля непрацяглага абмеркавання праект закона аб скасаванні льгот быў прыняты пераважнай большасцю дэпутатаў. «За» прагаласавалі 100 дэпутатаў, «супраць» — 1. У бліжэйшы час праект будзе разгледжаны Саветам рэспублікі. I пакуль можна не сумнявацца, што і верхняя палата нацыянальнага сходу яго ўхваліць.

<u>3KAHOMIKA</u>

РАТЫФІКАЦЫЯ

ПАДАТКІ ДЛЯ ГРАМАДЗЯН БЕЛАРУСІ

Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін падпісаў закон «Аб ратыфікацыі пратакола да Пагаднення паміж урадамі РФ і РБ аб пазбяганні двайнога падаткаабкладання і папярэджанні ўхілення ад выплаты падаткаў на даходы і маёмасць».

Закон быў прыняты Дзярждумай 25 красавіка і ўхвалены Саветам Федэрацыі 4 мая. Як паведамляў БелаПАН, неабходнасць прыняцця пратакола выклікана тым, што расійскае заканадаўства аб падатках і зборах прадугледжвае розныя рэжымы падаткаабкладання даходаў фізічных асоб у залежнасці ад іх падатковага статусу. У прыватнасці, даходы падатковых рэзідэнтаў ад работы па працоўных дагаворах абкладаюцца па стаўцы 13 працэнтаў, а фізічных асоб, якія не з'яўляюща падатковымі рэзідэнтамі, — 30 працэнтаў. Падатковымі рэзідэнтамі прызнаюцца фізічныя асобы, якія знаходзяцца на тэрыторыі Расіі не менш за 183 лні ў голзе.

Падаткаабкладанне грамадзян Беларусі залежыць ад іх падатковага статусу, які вызначаецца часам знаходжання ў Расіі. Разам з тым падаткаабкладанне даходаў ад працы па найме грамадзян Расіі, якія працуюць у Беларусі, не залежаць ад наяўнасці або адсутнасці ў іх статусу падатковага рэзідэнта.

Пратакол уводзіць палажэнні, якія не ўтрымліваюцца ў расійскім заканадаўстве аб падатках і зборах. У прыватнасці, грамадзяне Беларусі прызнаюцца падатковымі рэзідэнтамі Расіі з даты ўступлення ў сілу заключанага з работадаўцам працоўнага дагавора ў выпадку, калі гэты дагавор прадугледжвае выкананне работы на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі на працягу не менш чым 183 дзён у каляндарным годзе або бесперапынна на працягу 183 дзён, што пачаліся ў папярэднім каляндарным годзе і заканчваюцца ў бягучым каляндарным годзе.

Дакументальна пацверджаны час знаходжання грамадзян Беларусі ў Расіі, не звязаны з працай па найме, уключаецца ў агульны час знаходжання на расійскай тэрыторыі для прызнання падатковымі рэзідэнтамі Расіі і змяншае патрабаванне да працягласці працы па працоўных дагаворах.

Пратакол быў падпісаны ў студзені 2006 года на пасяджэнні Вышэйшага дзяржсавета Саюзнай дзяржавы ў Санкт-Пецярбургу. Беларускі бок ратыфікаваў яго летась.

ТРАНСПАРТ

БЕЛАРУСІ БУДЗЕ МАРСКІ ПОРТ

Беларусь разглядае магчымасць набыцця ва ўласнасць часткі інфраструктуры партоў Вентспілса або Клайпеды. Пра гэта 21 мая на прэсканферэнцыі ў Мінску паведаміў першы намеснік міністра транспарту і камунікацый Мікалай Верхавец.

Ён, у прыватнасці, адзначыў, што беларускі бок вельмі зацікаўлены ў набыцці ва ўласнасць часткі інфраструктуры ў названых партах. «Гэтая сітуацыя абмяркоўваецца сёння на ўзроўні ўрада, канцэрна «Белнафтахім» і Міністэрства транспарту і камунікацый», — сказаў М. Верхавец. Паводле яго слоў, у гэтым пытанні асноўнай стане пазіцыя «Белнафтахіма» і гатоўнасць канцэрна інвеставаць сродкі ў набыццё тэрміналаў у балтыйскіх

партах. «Белнафтахім» сёння мае ўласную вялікую грузавую базу і інфраструктуру для перавалкі экспартных грузаў, указаў прадстаўнік Мінтранса.

Урады Літвы і Латвіі таксама абмяркоўваюць магчымасць продажу Беларусі ўласнасці ў балтыйскіх партах, адзначыў М. Верхавец.

Беларусь, акрамя гэтага, разглядае магчымасць выкарыстання магутнасцей для перавалкі грузаў ва ўкраінскім порце Феадосія.

3Б0РЫ

ЧАСОВЫ ЎВОЗ АЎТАТРАНСПАРТУ

Расійская Федэрацыя пакуль не выканала абавязацельства адмяніць зборы за афармленне пасведчання часовага ўвозу беларускіх транспартных сродкаў падчас праходжання праз беларускарасійскую мяжу.

Пра гэта 21 мая на прэс-канферэнцыі паведаміў першы намеснік міністра транспарту і камунікацый Мікалай Верхавец.

Ён нагадаў, што гэтае рашэнне расійскі бок павінен быў прыняць у адпаведнасці з падпісаным дзвюма дзяржавамі міжурадавым пагадненнем аб стварэнні роўных умоў у гандлі.

«Беларускі бок, у прынцыпе, нага сродку пры перамяшчэнні усе свае абавязкі выканаў», — сказаў М. Верхавец. У прыватнасці, зазначыў ён, прадастаўлена свабода дзеянняў пры перавозцы тавараў і праходжанні транспартных сродкаў з Калінінградскай вобласці транзітам праз тэрыторыю Беларусі. Апрача гэтага, беларускі бок скараціў да 18-20 найменняў пералік тавараў, што адносяцца да нехарчовай прадукцыі з утрыманнем спірту, якія неабходна суправаджаць. Раней у гэты пералік уваходзіла 140 таварных пазіцый, зазначыў першы намеснік міністра транспарту.

У сваю чаргу, расійскі бок ускладаў на сябе абавязкі зняць да 15 мая зборы за афармленне пасведчання часовага ўвозу транспартпраз беларуска-расійскую мяжу. «Да 15 мая расійскі бок гэтыя абавязацельствы не выканаў, і цяпер зборы працягваюцца. Гэта тычыша легкавых аўтамабіляў і грузавых аўтамабіляў, якія едуць паражняком», — паведаміў М. Верхавец.

Паводле яго слоў, гэтая праблема абмяркоўвалася 13 і 14 мая ў Маскве. «Думаю, што беларускі бок будзе і надалей выконваць узятыя на сябе абавязкі. А расійскі бок неўзабаве праінфармуе пра работу па рэалізацыі палажэнняў міжурадавага пагаднення на пасяджэнні Пастаяннага камітэта або на бліжэйшым пасяджэнні Савета міністраў», — заключыў Верхавец.

ТРУБАПРАВОД

У АБЫХОД БЕЛАРУСІ

Урад Расіі ўхваліў будаўніцтва другой веткі Балтыйскай трубаправоднай сістэмы (БТС—2) у абыход Беларусі. Адпаведнае распараджэнне падпісаў прэм'ер-міністр Расіі Міхаіл Фрадкоў.

Такім чынам, урад прыняў прапанову Мінпрамэнерга Расіі і адкрытага акцыянернага таварыства Акцыянерная кампанія па транспарце нафты «Транснафта» аб праектаванні другой веткі Балтыйскай трубаправоднай сістэмы. Нагадаем, што гэты праект двойчы адпраўляўся ўрадам Расіі на дапрацоўку.

Як паведамлялася раней, па ініцыятыве расійскай кампаніі «Транснафта» плануецца пабудаваць ветку нафтаправода «Унеча (Бранская вобласць) — Прыморск (Ленінградская вобласць)». Раней прэзідэнт «Транснафты» Сямён Вайншток заяўляў, што будаўніцтва нафтаправода ў абыход Беларусі можа пачацца ў красавіку. Тэрмін будаўніцтва – паўтара гады. Магутнасць нафтаправода — 50 мільёнаў тон нафты за год.

Нагадаем, 8 студзеня 2007 года ў выніку канфлікту Расіі і

Беларусі па пытанні пошлін на транзіт нафты былі прыпыненыя пастаўкі вуглевадароднай сыравіны па нафтаправодзе «Дружба», што праходзіць праз беларускую тэрыторыю. Пасля адмены Мінскам пошліны прапампоўванне нафты аднавілася. Заходнія спажыўцы заявілі пра недапушчальнасць падобных крокаў, а прэзідэнт Расіі даручыў паскорыць распрацоўку альтэрнатыўных маршрутаў паставак нафты ў Еўропу. Віцэ-прэзідэнт «Транснафты» Сяргей Грыгор'еў 12 красавіка паведаміў расійскаму выданню *«Коммерсантъ»*, што праект, які кампанія накіравала ў Мінпрамэнерга, быў з самага пачатку разлічаны на прапампоўванне 50 мільёнаў тон нафты за год. Праўда, затым прэзідэнт «Транснафты» Сямен Вайншток заявіў, што аб'ём прапампоўвання можа быць павялічаны да 80 мільёнаў тон нафты за год. Цяпер праз Унечу прапампоўваецца каля 100 мільёнаў тон нафты за год: 80 мільёнаў тон ідзе ў Еўропу, 20 мільёнаў — экспартуецца на заводы Беларусі. Будаўніцтва БТС-2 дазволіць Расіі павялічыць прапускную здольнасць порта Прыморск да 150 мільёнаў тон нафты за год і цалкам адмовіцца ад транзіту нафты па тэрыторыі Беларусі і Польшчы ў ЕС.

ФІНАНСЫ

МІСІЯ МВФ У БЕЛАРУСІ

Місія Міжнароднага валютнага фонду (МВФ) па ацэнцы эканамічнага развіцця Беларусі будзе працаваць у Мінску 23 мая — 4 чэрвеня. Узначаліць яе намеснік начальніка аддзела краін Паўночна-Усходняй Еўропы Еўрапейскага дэпартамента МВФ, кіраўнік місіі ў Рэспубліцы Беларусь Балаж Хорват.

прадстаўніцтве МВФ у Мінску, мэтай місіі з'яўляецца правядзенне штогадовых кансультацый па артыкуле 4 статута МВФ па пытаннях правядзення эканамічнай палітыкі. Такія кансультацыі праводзяцца з кожнай краінай — сябрамі МВФ. Па іх выніках МВФ прадстаўляе справаздачу пра эканамічны стан краіны, пра палітыку, што праводзіцца, і перспектывы развіцця на будучы год.

Падчас гэтай місіі спецыялісты МВФ разгледзяць пытанні рэалізацыі грашова-крэдытнай палітыкі ў 2006 годзе, яе асноўныя кірункі на 2007 год, вывучаць макраэканамічную сітуацыю ў краіне ў цэлым, а таксама на валютным і фонда-

вым рынках, стан бюджэтна-падатковай палітыкі і плацежнага балансу.

Апрача таго, эксперты МВФ Як паведамілі БелаПАН у азнаёмяцца са станам банкаўскага сектара Беларусі. Аб'ектам ацэнкі экспертаў місіі будуць таксама вынікі рэфармавання народнай гаспадаркі і іншае.

> Плануецца, што місія МВФ правядзе сустрэчы з прадстаўнікамі Нацыянальнага банка, міністэрстваў фінансаў, эканомікі, статыстыкі і аналізу і шэрагу іншых ведамстваў.

> Нагадаем, у лютым 2004 года ўрад і Нацыянальны банк Беларусі адмовіліся ад прыцягнення крэдытных рэсурсаў МВФ. Цяпер супрацоўніцтва з фондам сканцэнтравана на атрыманні тэхнічнай дапамогі і кансультацый. З 2005 года Міжнародны валютны фонд ажыццяўляе сваю дзейнасць без афіцыйнага прадстаўніка ў Беларусі.

TETPICE TETPICE

📘 28 МАЯ, ПАНЯДЗЕЛАК

06.10 «Набережная Орфевр, 36». Детективный сериал.

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55

07.05, 08.10 Доброе утро, Беларусь! 07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!

07.25, 08.25, 14.50 Деловая жизнь. 07.45 Зона Х.

08.50 Выпускной экзамен по белорусскому и русскому языкам за период обучения на уровне общего среднего образования в общеобразовательных и специальных

09.05 Остросюжетный сериал «Отчаянные домохозяйки».

09.50 «Панорама недели».

11.00 Телесага «Любовь как любовь».

12.10 А.Краско и Р.Романцов в остросюжетной военной драме А.Рогожкина «Блокпост».

13.55 В мире моторов.

14.25 Вокруг планеты.

15.15, 19.20 Новости региона.

15.30 Мультфильм.

15.40 Культурные люди.

16.05 Фигуры.

16.35 «Набережная Орфевр, 36». Дететивный сериал. Заключительная серия.

17.40 Телесага «Любовь как любовь».

18.50, 00.15 Зона X.

19.35 Время спорта.

19.55 Остросюжетный сериал «Отчаянные домохозяйки».

21.00 Панорама.

21.40 Конкурс красоты «Мисс Вселенная-2007». Трансляция из Мехико.

00.20 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.

00.50 Все стихии.

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00 Нашиново-

07.05 ОНТ представляет: «Наше утро».

09.05 Контуры.

10.10 «Дыхание планеты».

11.00 Наши новости.

11.05 Новости спорта.

11.10 Худ. фильм «Перстень наследника династии». Россия, 2006 год.

13.00 Наши новости.

13.05 Новости спорта

13.10 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

14.05 «Детективы».

14.35 «Контрольная закупка».

15.05 «Лолита. Без комплексов».

16.00 Наши новости.

16.10 Новости спорта.

16.15 «Шутка за шуткой».

17.00 «История песни». 18.00 Наши новости.

18.15 Новости спорта

18.20 Худ. фильм «Друзья». 118-я серия.

США, 1994 год.

18.55 Жди меня.

20.00 Время.

20.30 Наши новости.

21.00 Новости спорта.

21.05 Ток-шоу «Выбор».

22.00 Сериал «Остаться в живых». II-ой

сезон. 17-я серия. США, 2004-2005 г.

23.05 Наши новости.

23.20 Новости спорта.

23.25 Худ. фильм «Безумные дни». США.

01.05 «Бойцовский клуб». 16-я серия. США.

07.00 Утренняя подзарядка.

08.00 Киноновелла «Между жизнью и смертью»

08.50, 15.50 Новости культуры.

09.00 В этот лень.

09.05, 18.30 Сериал «Городской романс». 09.55 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Случайная встреча». 2-я

10.50 Документально-познавательный

сериал «Пятое измерение». 11.15 Хорошие новости.

11.45 Телебарометр.

12.00 «Пой, душа!» Фольклорные ансамбли Туровского региона.

12.30 Вас вызывает Спортландия. **13.05** Школа ремонта.

13.55 Док.фильмрежиссераМ.Ждановского

«Другое небо» (Беларусь - Россия). 14.25 Приключенческий фильм «Пограничный пес Алый».

15.30 Документально-познавательный сериал «Миллион вопросов о природе».

16.05 Мультсериал «Кругом шпионы!-4». 16.30 Приключенческий сериал «Таинственный остров».

16.55 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение».

17.25 Премьера. М.Торрес в мелодраматическом сериале «Белинда». 1-я серия.

19.25 Едим дома. 20.00 Калыханка.

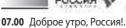
20.20 Белорусское времечко.

21.20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Шантаж».

22.25 Документальный сериал «Голая наука». Фильм «Гнев Земли».

23.15 Сериал «Чего боятся мужчины, или Секс в небольшом городе».

09.15 «Валентина Леонтьева: сказка и быль». 10.00 «Комната смеха».

11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Вести. 11.30 Местное время. Вести-Москва.

11.50 «Частная жизнь». Ток-шоу.

12.45 Алексей Булдаков и Николай Расторгуев в детском сериале «Полосатое лето».

13.40 Вести. Дежурная часть. 14.20 Местное время. Вести-москва.

14.40 Мировое кино. Николас Кейдж и Сэм Рокуэлл в комедии «Великолепная афера».

16.30 «Городок».

16.40 Местное время. Вести-Московская область.

17.10 «Кулагин и партнеры».

17.45 Телесериал «Ангел-хранитель».

18.50 Вести-Беларусь.

19.55 Телесериал «Сонька Золотая Ручка».

19.45 Спокойной ночи, малыши!.

21.00 Сериал «Плюс бесконечность». **22.00** Сериал «Закон и порядок». США.

23.00 Вести-Беларусь.

23.10 Вести +.

23.25 Премьера. «Городок».

00.20 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова. 00.45

06.00 Информационный канал «Сегодня утром»

09.00 «Смотр».

09.30 «Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю».

10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня

10.20 «Кулинарный поединок».

11.15 «Квартирный вопрос».

12.10 «Следствие вели...».

13.25 Детективный сериал «Адвокат».

15.00 «Особо опасен!».

15.35, 18.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».

16.25 Детективный сериал «Возвращение Мухтара - 2».

19.40 Детективный сериал «Под Большой Медведицей». 7-я серия.

20.50 Криминальный сериал «Улицы разбитых фонарей - 6». 22.25 Владимир Меньшов, Андрей Краско

06.05 «Минщина».

06.15 «С чего начинается утро».

07.30 «Неделя» с Еленой Ходоренок.

08.45 «Большой завтрак».

09.20 «Рожденные в СССР». 10.00 «Спортивная неделя».

10.30, 13.30 «24 часа».

10.40 «Из достоверных источников». 11.00 «Пять минут до метро». Телесериал.

12.00 «Фирменная история». Телесериал.

13.00 «Есть контакт».

13.50 «Частные истории».

14.40 «Братц». Мультсериал. 15.05 «Секретные истории»: «Дневник

беглеца». 16.00 «Культурная жизнь» с Александром

Ефремовым.

16.30 «24 часа».

16.50 «Бабий бунт». Ток-шоу.

17.20 «Минщина». 17.30 «Званый ужин 3».

18.25 «Пять минут до метро». Телесериал.

19.30 «24 часа».

20.05 «СТВ-спорт».

20.20 «Добрый вечер, малыш».

20.30 «Добро пожаловаться». **20.50** «Солдаты 12». Телесериал.

22.00 «Репортер СТВ»: «Жизнь после смерти».

22.30 «24 yaca».

22.55 «Студенты 2». Телесериал.

23.55 «Столичный футбол». 00.25 Мелодрама «Лучший друг». США,

09.30 Мотоспорт по выходным.

10.00 Суперспорт. Чемпионат мира в Великобритании.

11.00 Теннис. Журнал «На пути к «Ролан Гаррос». 11.15 Теннис. Турнир «Большого шлема».

«Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 1-й день.

12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 2-й день. Прямая трансляция.

21.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

21.45 Футбол. Евроголы.

22.15 Футбол. Го-о-о-ол!!!

22.30 Вот это да!!!

23.00 Боевые искусства. Бойцовский клуб. **00.00** Теннис. Турнир «Большого шлема».

«Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 2-й день. Обзор.

01.00 Футбол. Евроголы.

01.30 Теннис. Гейм, сет и матч. 01.45 Теннис. Журнал «На пути к «Ролан

29 MAA, AŸTOPAK -

06.05 «Набережная Орфевр, 36». Детективный сериал. Заключительная серия.

07.05, 09.05 Пресс-обзор. **07.10, 08.10** Доброе утро, Беларусь!

07.20, 08.20 Ты увидишь Первый! **07.25, 08.25, 11.50** Деловая жизнь. **07.45** Зона X. 08.50 Выпускной экзамен по математике за период обучения на уровне общего

базового образования в общеобразовательных и специальных учреждениях. **09.10** Остросюжетный сериал «Отчаянные

домохозяйки».

09.55 Утренняя волна. **10.25** Телесага «Любовь как любовь».

11.25 Док. фильм «Живите в гармонии». **12.10** Время спорта.

12.35 Фильм режиссера Э.Кеосаяна «Не-

мальные путешествия». 1-я серия. 14.30 Мужской характер

15.15, 19.20 Новости региона. **15.30** Мультфильм.

16.45 Авантюрный сериал «Агенство

НЛС». 1-я серия.

19.35 Земельный вопрос. 19.55 Сериал «Отчаянные домохозяйки».

21.00 Панорама. 21.40 Мелодрама «Отец и сыновья».

00.10 Комедийный сериал «Дедушка моей

09.55 Сериал «Остаться в живых». II-ой сезон. 17-я серия. США, 2004-2005 г. 10.50 «Ералаш».

> **11.00** Наши новости. 11.05 Новости спорта. 11.10 Сериал «Не родись красивой». 122-я

серия 12.00 «Малахов+». 13.00 Наши новости.

13.05 Новости спорта.

13.10 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

14.05 «Детективы» **14.35** «Контрольная закупка».

15.05 «Лолита. Без комплексов» 16.00 Наши новости. 16.10 Новости спорта

часа» 17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малахо-

18.00 Наши новости. 18.15 Новости спорта. **18.20** Худ. фильм «Друзья». 119-я серия.

16.15 «Михаил Евдокимов. Последние 24

18.55 «Татьянин день». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

вым.

20.00 Время.

20.30 Наши новости. 21.00 Новости спорта.

23.10 Наши новости.

23.25 Новости спорта.

21.05 Сериал «Не родись красивой». 123-я 22.10 Сериал «Остаться в живых». II-ой

сезон. 18-я серия. США, 2004-2005 г.

23.30 «Про это, про поэта и про Лилю

06.55 Утренняя подзарядка. 07.55 М.Торрес в мелодраматическом сериале «Белинда». 1-я серия.

09.00 В этот день.

09.55 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Шантаж».

сериал «Пятое измерение».

11.20, 19.25 Едим дома.

11.50 Историко-биографический фильм «Иван Федоров». 1-я и 2-я серии.

твенный остров».

20.00 Калыханка.

22.25 «Шок-О-ЛАД».

14.25 ПРОдвижение +. **14.45** Женсовет.

15.15 Гаспадар. 16.10 Мультсериал «Кругом шпионы!-4». 16.35 Приключенческий сериал «Таинс-

17.00 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение». 17.30 Сериал «Белинда». 2-я серия.

20.20 Белорусское времечко.

21.20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Черная метка».

1-й матч.

ная исповедь».

14.00 Вести.

область.

17.00 Вести.

07.00 Доброе утро, Россия!. 09.15 «Валерий Ободзинский. Неизвест-

10.00 Телесериал «Сонька Золотая Ручка». 11.00 Вести. 11.30 Местное время. Вести- Москва.

11.50 Сериал «Плюс бесконечность».

14.20 Местное время. Вести-Москва.

12.45 Алексей Булдаков и Николай Расторгуев в детском сериале «Полосатое лето». 13.40 Вести. Дежурная часть.

14.40 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и ликой Кремер. 15.30 Суд идет. 16.40 Местное Время. Вести-Московская

17.45 Тлесериал «Ангел-хранитель». 18.50 Вести-Беларусь.

19.45 Спокойной ночи, малыши! 19.55 Телесериал «Сонька Золотая Ручка».

23.25 Эксперт. 23.35 Премьера. «Путь к спасению. Русский храм на чужбине».

00.30 Остросюжетный фильм «каскадеры».

06.00 Информационный канал «Сегодня

утром».

10.20 «Чистосердечное признание»

Медведицей». 7-я серия.

10.50 «Криминальная Россия». 11.20 Сериал «Дальнобойщики». 12.10 «Две правды».

13.25 Детективный сериал «Под Большой

15.05 «Профессия-репортер». 15.35, 18.30 «Обзор. Чрезвычайное про-

16.30 Детективный сериал «Возвращение Мухтара - 2». 19.40 Детективный сериал «Под Большой

битых фонарей - 6». 22.25 Владимир Меньшов, Андрей Краско в детективном сериале «У.Е.». 8-я серия.

06.05 «Минщина».

08.40 «Добро пожаловаться».

10.40 «Очевидец представляет: самое смешное».

13.50 «Студенты 2». Телесериал.

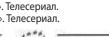
16.30 «24 yaca».

17.20 «Минщина».

19.30 «24 часа».

22.00 «Звезды спорта»: «Легенды Уимблдона. Джон Макинрой».

22.55 «Студенты 2». Телесериал. 23.50 «Горячий лед». **00.20** «Тема дня».

09.30 «Eurosport Buzz». Тележурнал для

10.45 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат

10.15 Футбол, Евроголы.

11.45 Теннис. Гейм, сет и матч. 12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 3-й день. Прямая трансляция.

Роселиа - Г. Аетович. Прямая трансляция. **00.00** Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 3-й день. Обзор.

02.15 Футбол. Го-о-о-ол!!!

«24 часа».

09.00 «Солдаты 12». Телесериал. 10.00 «Столичный футбол».

11.00 «Пять минут до метро». Телесериал. **12.00** «Фирменная история». Телесериал.

14.50 «Братц». Мультсериал.

16.50 «Бабий бунт». Ток-шоу.

20.05 «СТВ-спорт». 20.20 «Добрый вечер, малыш».

22.30 «24 часа».

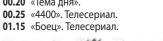
17.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур Италии». 16-й этап. Прямая трансляция.

Франции. Средняя весовая категория. Р.

делы». 16.05 «Наш дом».

17.30 «Званый ужин 3». 18.25 «Пять минут до метро». Телесериал.

20.30 «Автопанорама». **20.50** «Солдаты 12». Телесериал.

молодежи. **10.00** Футбол. Го-о-о-ол!!!

Франции. 2-й день.

18.30 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат

01.00 Покер. Евротур.

(H)

09.05 Жди меня.

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.30 Новости.

уловимые мстители». 14.00 Документальный сериал «Экстре-

15.45 Сериал «Старшеклассники». 16.15 Комедийный сериал «Дедушка моей мечты»

17.45 Телесага «Любовь как любовь». **18.50, 00.05** Зона X.

23.55 День спорта.

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00 Нашиново-

07.05 ОНТ представляет: «Наше утро».

10.55 Документально-познавательный

09.05, 18.30 Сериал «Городской романс».

08.50, 15.50 Новости культуры. 19.00 Вести.

> 22.00 Сериал «Закон и порядок». США. 23.00 Вести-Беларусь. 23.10 Вести +.

17.10 «кулагин и партнеры».

21.00 Сериал «Плюс бесконечность».

09.05 «Наше все!». 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.

исшествие».

14.15 Криминальный сериал «Улицы разбитых фонарей - 6».

Медведицей», 8-я серия, 20.50 Криминальный сериал «Улицы раз-

06.15 «С чего начинается утро». 07.30, 10.30, 13.30 **07.40** «С чего начинается утро».

13.00 «Репортер СТВ»: «Жизнь после

15.15 «Чрезвычайные истории»: «Звездо-

Франции. 3-й день. Прямая трансляция. 21.30 Теннис. Гейм, сет и матч. **21.45** Футбол. Го-о-о-ол!!! 22.00 Бокс. Международный поединок во

02.00 Теннис. Гейм, сет и матч.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ЗО МАЯ, СЕРАДА

06.00 Авантюрный сериал «Агенство НЛС». 1-я серия.

06.45, 00.15 День спорта

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.50 Новости.

07.05, 09.05 Пресс-обзор.

07.10, 08.10 Доброе утро, Беларусь!

07.20, 08.20 Ты увидишь Первый! **07.25, 08.25, 11.50** Деловая жизнь.

07.45 Зона X.

08.50 Выпускной экзамен по математике за период обучения на уровне общего среднего образования в общеобразовательных и специальных учреждениях. 09.10 Остросюжетный сериал «Отчаянные

домохозяйки».

09.55 Здоровье.

10.25 Телесага «Любовь как любовь».

11.25 Док. фильм «Природа - сфинкс. И тем она верней...».

12.10 Земельный вопрос.

12.35 Фильм Э.Кеосаяна «Новые приключения неуловимых».

14.00 Документальный сериал «Экстремальные путешествия». 2-я серия.

14.30 Время кино.

15.15, 19.20 Новости региона.

15.30 Мультфильм.

15.45 Сериал «Старшеклассники».

16.15 Сериал «Дедушка моей мечты».

16.45 Сериал «Агенство НЛС». 2-я серия.

17.45 Телесага «Любовь как любовь».

18.50, 00.25 Зона Х.

19.35 Nota Bene.

19.55 Остросюжетный сериал «Отчаянные домохозяйки».

21.00 Панорама.

21.40 Премия «Оскар». Дж. Фонда в драме режиссера С.Поллака «Загнанных лошадей пристреливают, не правда ли?».

00.30 Комедийный сериал «Дедушка моей мечты»

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00 новости

07.05 ОНТ представляет: «Наше утро».

09.05 «Татьянин день». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

10.00 Сериал «Остаться в живых». II-ой сезон. 18-я серия. США, 2004-2005 г.

10.50 «Ералаш».

11.00 Наши новости. **11.05** Новости спорта.

11.10 Сериал «Не родись красивой». 123-я

серия. 12.00 «Малахов+».

13.00 Наши новости.

13.05 Новости спорта.

13.10 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

14.05 «Детективы».

14.35 «Контрольная закупка».

15.05 «Лолита. Без комплексов».

16.00 Наши новости. 16.10 Новости спорта

16.15 «Самый веселый концерт».

17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.

18.00 Наши новости.

18.15 Новости спорта.

18.20 Худ. фильм «Друзья». 120-я серия. 18.55 «Татьянин день». Многосерийный

фильм. Россия, 2006 год.

20.00 Время.

20.30 Наши новости.

21.00 Новости спорта.

21.05 Сериал «Не родись красивой».124 -я серия.

22.10 Сериал «Остаться в живых». II-ой сезон. 19 -я серия. США, 2004-2005 г.

23.10 Наши новости.

23.25 Новости спорта.

23.30 «Про это, про поэта и про Лилю Брик», 2-я серия.

07.00 Утренняя подзарядка.

08.00 Сериал «Белинда». 2-я серия.

08.50, 15.50 Новости культуры.

09.00 В этот день.

09.05, 18.30 Сериал «Городской романс». 10.00 Сериал «Опера. Хроники убойного

отдела-3». Фильм «Черная метка». 10.55 Документально-познавательный

сериал «Пятое измерение».

11.20, 19.25 Едим дома.

11.55 ПРОдвижение +.

12.10 «Детали». «Живой товар».

12.40 Шок-О-ЛАД.

13.35 Слово писателя.

14.05 «Театр. Избранное». Драматург Сергей Ковалев: между Беларусью и Польшей.

14.45 Сезон у дачи.

15.15 Как это делается.

16.10 Мультсериал «Кругом шпионы!-4». 16.35 Приключенческий сериал «Таинственный остров».

17.00 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение».

17.30 Сериал «Белинда». 3-я серия.

20.00 Калыханка.

20.20 Белорусское времечко.

21.20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Падение в преисподнюю». 22.25 Хроникально-документальный фильм «Здравствуйте, мои дорогие...» Сергею Каткову посвящается...(Белорусское телевидение).

22.50 Историко-приключенческий фильм «Ланселот Озёрный» (Франция - Италия). **00.15** «Просто программа».

07.00 Доброе утро, Россия!.

09.15 «их могли не спасти. Узники Курильского квадрата».

10.00 Телесериал «Сонька Золотая Ручка». 11.00 Вести.

11.30 Местное время. Вести- Москва. 11.50 Сериал «Плюс бесконечность».

12.45 Детский сериал «Полосатое лето».

13.40 Вести. Дежурная часть.

14.00 Вести.

14.20 Местное время. Вести-Москва.

14.40 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер **15.30** Суд идет.

16.40 Местное время. Вести-Московская область.

17.00 Вести.

17.10 «Кулагин и партнеры».

17.45 Телесериал «Ангел-хранитель».

18.50 Вести-Беларусь.

19.00 Вести.

линин.

19.45 Спокойной ночи, малыши! 19.55 Телесериал «Сонька Золотая Ручка».

16.00 «Новые путешествия дилетанта».

16.50 «Бабий бунт». Ток-шоу.

17.20 «Минщина».

15.15 «Опера без границ».

17.30 «Званый ужин 3».

18.25 «Пять минут до метро». Телесериал.

20.05 «СТВ-спорт».

20.20 «Добрый вечер, малыш». 20.30 «Закон и криминал».

20.50 «Солдаты 12». Телесериал.

22.00 «Минск и минчане».

22.30 «24 часа». 22.55 «Студенты 2». Телесериал.

23.50 «Реактивный бокс».

00.20 «4400». Телесериал. **01.10** «Боец». Телесериал.

09.30 Экстремальный спорт.

10.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур Италии». 16-й этап.

10.45 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 3-й день.

11.45 Теннис. Гейм, сет и матч.

12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 4-й день. Прямая трансляция.

17.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур Италии». 17-й этап. Прямая трансляция.

18.30 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 4-й день. Прямая трансляция.

21.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

21.45 Парусный спорт. Вместе с «Алинги». 21.50 Избранное по средам.

21.55 Конный спорт. Суперлига в Италии. 22.55 Новости конного спорта.

23.00 Избранное по средам. Гость недели. 23.05 Гольф. Европейский тур. Чемпионат

23.35 Гольф-клуб.

23.40 Парусный спорт. Яхт-клуб.

23.45 Вот это да!!!

00.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 4-й день. Обзор.

01.00 Боевые искусства. Бойцовский клуб.

01.45 Экстремальный спорт.

02.15 Теннис. Гейм, сет и матч.

31 MAA, 4AUBEP

06.00 Сериал «Агенство НЛС». 2-я серия. 06.45, 00.30 День спорта. 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05

Новости. 07.05, 09.05 Пресс-обзор. 07.10, 08.10 Доброе утро, Беларусь!.

07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!. 07.25, 08.25, 14.50 Деловая жизнь. **07.45** Зона X. 08.50 Выпускной экзамен по белорусско-

му и русскому языкам за период обучения на уровне общего базового образования в общеобразовательных и специальных учреждениях.

09.10 Остросюжетный сериал «Отчаянные домохозяйки».

09.55 Галерея образов.

10.20 Телесага «Любовь как любовь». 11.20 Док. фильм «Последние орлы».

12.10 Nota Bene 12.35 Героико-приключенческий фильм

Э.Кеосаяна «Корона Российской империи, или Снова неуловимые». 1-я серия. 13.55 Документальный сериал «Экстре-

мальные путешествия». 3-я серия 14.20 КомпаС

15.15, 19.20 Новости региона.

15.30 Мультфильм. 15.40 Сериал «Старшеклассники».

16.10 Сериал «Дедушка моей мечты». 16.40 Сериал «Агенство НЛС». 3-я серия. 17.45 Телесага «Любовь как любовь».

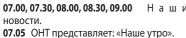
21.40 Фигуры.

18.50, 00.40 Зона Х.

19.35 Сфера интересов.

19.55 Остросюжетный сериал «Отчаянные домохозяйки». **21.00** Панорама.

22.10 О.Тоту в романтической комедии «Бог большой, я маленькая» 00.45 Сериал «Дедушка моей мечты».

10.00 Сериал «Остаться в живых». ІІ-ой сезон. 19-я серия. США, 2004-2005 г.

10.50 Ералаш. **11.00** Наши новости. 11.05 Новости спорта.

12.00 «Малахов+». 13.00 Наши новости. 13.05 Новости спорта.

14.35 «Контрольная закупка».

15.05 «Лолита. Без комплексов». **16.00** Наши новости.

16.10 Новости спорта. **16.15** «Новые песни о главном». 17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малахо-

18.15 Новости спорта. **18.20** Худ. фильм «Друзья». 121-я серия.

фильм. Россия, 2006 год.

20.00 Время.

20.30 Наши новости. 21.00 Новости спорта.

22.10 Сериал «Остаться в живых». II-ой сезон. 20-я серия. США, 2004-2005 г. **23.10** Наши новости.

23.25 Новости спорта. 23.30 «Любящие мужья многодетных матерей»

07.00 Утренняя подзарядка. 08.00 Сериал «Белинда». 3-я серия.

09.05, 18.30 Сериал «Городской романс».

сериал «Пятое измерение».

12.10 Док. фильм «Курение убивает». 13.05 Вкусное утро.

13.35 «Судьба человека». «Могу летать».

14.05 Просто программа. 14.45 Сама себе хозяйка.

16.10 Мультсериал «Кругом шпионы!-4». 16.35 Приключенческий сериал «Таинс-

17.00 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение».

17.30 Сериал «Белинда». 4-я серия. 20.00 Калыханка.

20.20 Белорусское времечко.

22.20 «Олимпийская история». Лейк - Плэ-

23.10 Хоккей. НХЛ. Финал Кубка Стэнли. 2-й матч. РОССИЯ

07.00 Доброе утро, Россия!. 09.10 «Чертово колесо Арно Бабаджаня-

11.00 Вести.

11.30 Местное время. Вести- Москва. 11.50 Сериал «Плюс бесконечность». 12.45 Алексей Булдаков и Николай Растор-

14.00 Вести.

14.40 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер. **15.30** Суд идет.

17.00 Вести. 17.10 «Кулагин и партнеры». 17.45 Телесериал «Ангел-хранитель».

область.

18.50 Вести - Беларусь.

19.45 Спокойной ночи, малыши!.

21.00 Сериал «Плюс бесконечность». 22.00 Сериал «Закон и порядок». США. 23.00 Вести - Беларусь.

23.10 Вести +.

23.25 Эксперт.

23.35 «Жестокий романс Лидии Руслано-00.30 Игорь Шавлак, Михаил Жигалов, Сергей Гармаш и Виктор Вержбицкий в де-

06.00 Информационный канал «Сегодня

21.00 Сериал «Плюс бесконечность».

23.00 Вести-Беларусь.

23.10 Вести +.

утром».

09.05 «Наше все!».

русовой. Сергей Миронов.

10.45 «Криминальная Россия»

12.05 Ток-шоу «Две правды».

сериале «Прииск». 1-я серия.

06.15 «С чего начинается утро».

07.40 «С чего начинается утро».

09.00 «Солдаты 12». Телесериал.

13.50 «Студенты 2». Телесериал.

14.50 «Братц». Мультсериал.

10.45 «Уроки английского».

дона. Джон Макинрой».

07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».

11.00 «Пять минут до метро». Телесериал.

12.00 «Фирменная история». Телесериал.

13.00 «Звезды спорта»: «Легенды Уимбл-

битых фонарей - 6».

06.05 «Миншина».

08.40 «Автопанорама».

10.00 «Горячий лед».

10.40 «Тема дня».

22.25 Боевик «Саботаж».

Медведицей». 8-я серия.

исшествие».

Мухтара - 2».

11.15 Сериал «Дальнобойщики».

22.00 Сериал «Закон и порядок». США.

23.25 «Исторические хроники» с Никола-

00.20 Детектив «Сыскное бюро «Феликс».

06.00 Информационный канал «Сегодня

10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.

10.20 «Комната отлыха» с Люлмилой На

13.20 Детективный сериал «Под Большой

14.15 Сериал «Улицы разбитых фонарей - 6».

15.05 «Женский взгляд». Александр Носик.

15.35, 18.30 «Обзор. Чрезвычайное про-

16.25 Детективный сериал «Возвращение

19.40 Алексей Зубков, Ярослав Бойко,

Варвара Андреева в приключенческом

20.50 Криминальный сериал «Улицы раз-

ем Сванидзе. 1960. Секретарь обкома».

утром». **09.05** «Наше все!».

10.00 Сегодня. 10.20 «Турдыкла». Телеигра. 10.50 «Криминальная Россия».

11.15 Сериал «Дальнобойщики».

13.00 Сегодня. 13.25 Алексей Зубков, Ярослав Бойко, Варвара Андреева в приключенческом

сериале «Прииск». 1-я серия. 14.15 Криминальный сериал «Улицы разбитых фонарей - 6».

исшествие».

16.00 Сегодня. 16.25 Детективный сериал «Возвращение

19.40 Приключенческий сериал «Прииск». 2-я серия. 20.50 Криминальный сериал «Улицы раз-

22.25 «К барьеру!». Ток-шоу Владимира Соловьева.

10.00 «Реактивный бокс».

12.00 «Фирменная история». Телесериал.

13.50 «Студенты 2». Телесериал. 14.50 «Бейблэйд». Мультсериал.

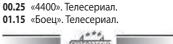
15.15 «Очевидец представляет: самое смешное».

16.50 «Бабий бунт». Ток-шоу. 17.20 «Минщина».

17.30 «Званый ужин 3».

20.30 «Автопанорама». **20.50** «Солдаты 12». Телесериал.

невским 22.30 «24 yaca».

09.30 Конный спорт. Суперлига в Италии. **10.30** Вот это да!!! 10.45 Теннис. Турнир «Большого шлема».

12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 5-й день. Прямая трансляция.

Италии». 18-й этап. Прямая трансляция. **18.30** Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат

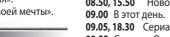
Франции. 5-й день. Прямая трансляция. 21.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

21.45 Вот это да!!! 22.00 Футбол. Молодежный фестиваль

до 21 года во Франции. Групповой этап. Германия - Япония. Прямая трансляция. **23.45** Футбол. Го-о-о-ол!!! **00.00** Теннис. Турнир «Большого шлема».

«Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 5-й день. Обзор. 01.00 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли

01.30 Футбол. Молодежный фестиваль до 21 года во Франции. Групповой этап. Кот-д'Ивуар - Франция. Тулон.

09.05 «Татьянин день». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

11.10 Сериал «Не родись красивой». 124-я серия.

13.10 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год. 14.05 «Детективы».

вым. 18.00 Наши новости.

США, 1994 год. 18.55 «Татьянин день». Многосерийный

21.05 Сериал «Не родись красивой». 125-я серия

08.50, 15.50 Новости культуры.

09.55 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Падение в преиспод-10.50 Документально-познавательный

11.20, 19.25 Едим дома. 11.50 ПРОдвижение +.

15.15 Свет далекой звезды. Николай Ка-

твенный остров».

21.20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Протечка».

10.00 Телесериал «Сонька Золотая Ручка».

гуев в детском сериале «Полосатое лето». 13.40 Вести. Дежурная часть.

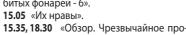
14.20 Местное время. Вести-Москва.

16.40 Местное Время. Вести-Московская

19.00 Вести.

19.55 Телесериал «Сонька Золотая Ручка».

12.05 Ток-шоу «Две правды».

Мухтара - 2» 19.00 Сегодня.

23.25 «Сука-любовь».

битых фонарей - 6». 22.00 Сегодня.

09.00 «Солдаты 12». Телесериал.

06.15 «С чего начинается утро». **07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30** «24 часа». **07.40** «С чего начинается утро». **08.40** «Закон и криминал».

10.40 «Наше дело». 11.00 «Пять минут до метро». Телесериал.

13.00 «Здравствуйте, доктор!».

16.00 «Судьбой написанные строки».

18.25 «Пять минут до метро». Телесериал. 20.05 «СТВ-спорт». **20.20** «Добрый вечер, малыш».

22.00 «Личный интерес» с Павлом Коре-

00.20 «Тема дня».

22.55 «Студенты 2». Телесериал. 23.50 Журнал искателей «Сталкер».

«Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 4-й день. 11.45 Теннис. Гейм, сет и матч.

17.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур

Акрополис». Превью.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

1 ЧЭРВЕНЯ, ПЯТНІЦА

06.00 Авантюрный сериал «Агенство НЛС». 3-я серия.

06.50, 00.35 День спорта

07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 Новости.

07.05, 09.05 Пресс-обзор.

07.10, 08.10 Доброе утро, Беларусь!

07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!

му и русскому языкам за период обучения на уровне общего среднего образования в общеобразовательных учреждениях. 09.10 Остросюжетный сериал «Отчаянные

09.55 Шпилька.

10.30 Телесага «Любовь как любовь».

11.25 Док. фильм режиссера А.Сухановой «Молодые таланты Беларуси».

12.10 Сфера интересов.

12.30 Героико-приключенческий фильм Э.Кеосаяна «Корона Российской империи, или Снова неуловимые». 2-я серия.

13.55 Документальный сериал «Экстремальные путешествия». 4-я серия

14.25 Альманах путешествий.

15.15, 19.20 Новости региона.

15.30 Премьера док.фильма режиссера В.Королева «Гол маці».

15.40 Мультфильм.

15.50 Сериал «Старшеклассники».

16.20 Сериал «Дедушка моей мечты».

16.50 Сериал «Агенство НЛС». 4-я серия.

17.50 Телесага «Любовь как любовь».

19.55 Сериал «Отчаянные домохозяйки».

21.40 Культурные люди.

22.05 А.Панин, Д.Дюжев и Н.Михалков в криминальной комедии «Жмурки».

00.45 Сериал «Дедушка моей мечты».

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00 новости

07.05 ОНТ представляет: «Наше утро».

09.05 «Татьянин день». Многосерийный фильм. Россия, 2006 год.

10.00 Сериал «Остаться в живых». II-ой сезон. 20-я серия. США, 2004-2005 г.

10.50 Ералаш. **11.00** Наши новости.

11.05 Новости спорта. 11.10 Сериал «Не родись красивой». 125-я

серия. 12.00 «Малахов+».

13.00 Наши новости.

13.05 Новости спорта.

13.10 Премьера. «Свой, чужой». Многосерийный фильм. Закл. серия. Россия, 2006.

14.05 «Детективы».

14.35 «Контрольная закупка».

15.05 «Доктор Курпатов».

16.00 Наши новости.

16.10 Новости спорта. 16.15 «Любящие мужья многодетных

17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.

18.00 Наши новости. 18.15 Новости спорта.

18.20 Многосерийный фильм «Друзья».

122-я серия. США, 1994 год.

18.55 Поле чудес.

20.00 Время.

матерей».

20.30 Наши новости.

21.00 Новости спорта.

21.05 Премьера. «Розыгрыш».

22.20 ОНТ представляет: «Серебряный граммофон».

23.35 Наши новости.

23.50 Новости спорта.

23.55 Что? Где? Когда?

01.25 Романтическая комедия «Не разбивай мне сердце». США, 1999 год.

07.00 Утренняя подзарядка.

отдела-3». Фильм «Протечка».

08.00 Сериал «Белинда». 4-я серия. **08.50, 15.50** Новости культуры.

09.00 В этот день.

09.05, 18.30 Сериал «Городской романс». **09.55** Сериал «Опера. Хроники убойного

10.50 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение».

11.15 Едим дома.

11.50, 12.45 Анекдот. LAD.

12.15 «Спорт, спорт, спорт...» Сергей Лиштван.

13.05 Н.Эрдман. «Срочно требуется... самоубийца». Спектакль Национального академического драматического театра им. М.Горького.

16.10 Мультсериал «Кругом шпионы!-4». 16.35 Приключенческий сериал «Таинственный остров».

17.00 Документально-познавательный сериал «Пятое измерение».

17.30 Сериал «Белинда». 5-я серия.

19.30 Женсовет.

20.00 Калыханка.

20.20 Белорусское времечко.

21.20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Счастливчик».

22.15 Права человека.

22.30 Баскетбол. НБА. Обзор недели. 23.05 Ночной киносеанс. Триллер «Пре-

тенденты: седьмая серия».

07.00 Доброе утро, Россия!.

09.15 «Мой серебряный шар. Павел Кадочников». Ведущий - Виталий Вульф.

10.00 Телесериал «Сонька Золотая Ручка». 11.00 Вести.

11.30 Местное время. Вести-Москва.

11.50 Сериал «Плюс бесконечность». **12.45** Алексей Булдаков и Николай Растор-

гуев в детском сериале «Полосатое лето». 13.40 Вести. Дежурная часть.

14.00 Вести.

14.20 Местное время. Вести-Москва. 14.40 «Частная жизнь». Ток-шоу с Владимиром Молчановым и Ликой Кремер.

15.30 Суд идет.

16.40 Местное Время. Вести-Московская область. **17.00** Вести.

17.10 «Кулагин и партнеры».

17.45 Телесериал «Ангел-хранитель».

18.50 Вести - Беларусь.

19.00 Вести.

19.15 Премьера. «Пятая студия» с Сергеем Брилевым»

19.55 Городок.

20.50 Кэти Холмс и Бенджамин Брэтт в остросюжетном фильме «Исчезновение». 23.00 Вести - Беларусь.

23.10 Мировое кино. Джордж Клуни в

фильме «Идеальный шторм», США.

06.00 Информационный канал «Сегодня

09.05 «Наше все!»

10.00 Сегодня.

утром».

10.15 Документальный сериал «Победившие смерть».

10.45 «Главня дорога».

11.15 Сериал «Дальнобойщики-2».

12.05 Ток-шоу «Две правды».

13.00 Сегодня.

13.25 Алексей Зубков, Ярослав Бойко, Варвара Андреева в приключенческом сериале «Прииск». 2-я серия.

14.15 Криминальный сериал «Улицы разбитых фонарей - 6».

15.10 «Авиаторы».

15.40 «Обзор.Спасатели».

16.00 Сегодня.

16.25 Детективный сериал «Возвращение Мухтара - 2».

18.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие»

19.00 Сегодня.

19.45 «Следствие вели...».

20.40 Игорь Куценко, Евгений Сидихин, Андрей Панин в криминальной комедии «Мама, не горюй».

22.20 Наоми Уоттс, Киану Ривз в иронической комедии «Элли Паркер».

00.10 «Золотое сердце». Церемония вручения Международной премии.

06.05, 08.30, 09.00, 10.40, 13.50, 16.50, 15.00, **18.25, 20.15, 22.55** «Время детСТВа». Теле-

марафон ко дню зашиты детей. **06.15** «С чего начинается утро».

07.30, 10.30 «24 часа».

07.40 «С чего начинается утро». 08.40 «Автопанорама».

13.00 «Личный интерес» с Павлом Коре-

14.30 «Дед Мороз и лето», «Ивашка из Дворца пионеров». Мультфильмы.

16.00 «Есть контакт».

16.30 «24 часа».

17.20 «Минщина».

17.30 «Лето в Мумми-доле», «В Муммидол приходит осень», «Все дело в шляпе». Мультипликационные фильмы.

19.30 «24 часа».

20.05 «Добрый вечер, малыш».

20.35 «Комедия по пятницам»: Пьер Ришар в фильме «Игрушка». Франция,

22.30 «24 часа».

23.30 «Кино» фильм-драма режиссера Андрея Звягинцева «Возвращение». Россия, **01.20** «Возвращение». Фильм о фильме.

09.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

09.45 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли Акрополис». Превью.

10.15 Автоспорт. Чемпионат мира в классе «Туринг».

10.45 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 5-й день.

11.45 Теннис. Гейм, сет и матч.

12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 6-й день. Прямая трансляция. 17.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур

Италии». 19-й этап. Прямая трансляция. **18.30** Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 6-й день. Прямая трансляция.

21.30 Теннис. Гейм, сет и матч. **21.45** Футбол. Евро-2008. Журнал. 22.00 Футбол. Молодежный фестиваль до

21 года во Франции. Групповой этап. Гана - Нидерланды. Прямая трансляция. 23.45 Футбол. Евро-2008.

00.00 Теннис. Турнир «Большого шлема».

«Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 6-й день. Обзор. **01.00** Ралли. Чемпионат мира. «Ралли

Акрополис». 1-й день. 01.30 Футбол. Молодежный фестиваль до 21 года во Франции. Групповой этап. Китай

2 ЧЭРВЕНЯ, СУБОТА

мии»

06.45 Мультфильмы. **07.25** Познавательный сериал «Любители

животных». 07.50 Доброе утро, Беларусь!.

09.05 Здоровье. 09.40 Тайный вкус.

10.15 Шпилька.

10.50 Альманах путешествий.

11.20 Вот такие пироги. 12.15 Золотая коллекция советского кинематографа. Г.Вицин и Л.Гурченко в комедии

«Девушка с гитарой».

15.10 Новости региона. 15.30 Земельный вопрос.

15.50 Галерея образов. **16.20** Кухня юмора.

17.25 Вокруг планеты. **17.55** Телеклуб «Ваше лото».

19.10 К.Хабенский в остросюжетной драме Ф.Янковского «В движении».

21.00 Панорама. **21.40** Премьера. Р.Руссо в криминальной комедии «Большие неприятности».

Церемония закрытия

утро»

08.00 Наши новости. 09.00 Наши новости.

госерийном фильме «Друзья». 41-я серия. США, 1994 год. 09.45 «Здоровье».

ционный сериал «Фред пещерный чело-

няк». «Семейные связи».

11.55 ОНТ представляет: «Тележурнал «Союз» 12.40 Премьера «Тайна Тибетской му-

13.40 «Звезды Юмора». 14.40 Лев Лещенко, Филипп Киркоров, Надежда Кадышева и группа «Корни» в

концерте «Радиомания». 16.00 Наши новости.

20.30 Наши новости.

16.10 Новости спорта. 16.15 Валерий Гаркалин, Юрий Стоянов в фильме «Ландыш серебристый».

17.55 ОНТ представляет: Футбол. Отборочный матч чемпионата Европы 2008. Россия - Андорра. Прямая трансляция. 20.00 Большая политика.

рочный матч чемпионата Европы 2008. Беларусь - Болгария. Прямая трансляция (В перерыве «Новости спорта»). 22.50 Премьера. Михаил Ефремов, Гоша Куценко в фильме «Жесть». Россия, 2006

20.50 ОНТ представляет: Футбол. Отбо-

01.00 ОНТ представляет: Дрю Бэрримор в фильме «Ядовитый плющ». США, 1992

08.00 Благовест. **08.30** Детский час. **09.35** Мультфильм.

Артфула Доджера». 10.35 Хорошие новости.

11.05 Школа ремонта. 12.05 Сезон у дачи.

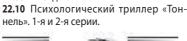
и без тебя».

12.35 Баскетбол. НБА. Матч плей-офф. 6-я игра финала Западной конференции. 14.20 Любимое кино. Мелодрама «Стобой

15.55 «Площадь искусств». «Трое». Д.Барсуков, Е.Мартинович, С.Жданович. 16.25 Свет далёкой звезды. Виталь Воль-

16.55 Всё о безопасности. **17.25** Футбол. Чемпионат Европы U-21.

Беларусь - Венгрия. Прямая трансляция. 19.25 «Судьба человека». Сергей Коросты19.55 Дж.Хэкман, Г.Пэлтроу, Б.Мюррей в иронической комедии «Семейка Тененбаум».

РОССИЯ 07.00 Вести.

21.50 Анекдот. LAD.

07.10 Доброе утро, Россия. **08.30** Фитиль. 09.10 «Военная программа» Александра Сладкова.

09.30 Утренняя почта. 10.00 «Смехопанорама Евгения Петрося-

10.30 Мультфильмы. 11.00 Вести.

гуев в детском сериале «Полосатое лето», Россия, Заключительная серия.

Неделя в городе.

20.00 Вести.

дело», США.

12.15 Субботник. 13.00 Вокруг света. **14.00** Вести.

Юмористическая программа.

11.10 Местное время. Вести- Москва.

11.20 Алексей Булдаков и Николай Растор-

16.00 «Национальный интерес». Ток-шоу Дмитрия Киселева. 16.55 Местное Время. Вести-Москва.

14.20 Премьера. «Смеяться разрешается».

17.30 Премьера. «Очевидное-невероятное» **18.00** Городок.

18.10 «Юрмала». Международный фести-

валь юмористических программ.

«Девушка для прощания».

20.15 «Субботний вечер». 22.10 Мировое кино. Джефф Дэниэлс и патрисия Хитон в романтической комедии

00.25 Лоуренс Фишборн, Эд Харрис и

скарлетт Йоханссон в детективе «Правое

10.00 Сегодня. 10.20 «Главная дорога».

09.30 «Без рецепта».

10.50 «Кулинарный поединок».

11.55 «Квартирный вопрос». 13.00 Сегодня.

13.25 «Особо опасен!». 14.00 Борис Галкин, Михай Волонтир, Вадим Спиридонов в армейском боевике «Ответный ход».

16.00 Сегодня. 16.25 «Женский взгляд». Екатерина Рож-

15.30 «Комната отдыха». Сергей Миро-

дественская. **17.10** Документальный фильм «Пробуж

дение Апполона». **19.00** Сегодня. 19.40 «Профессия - репортер».

20.15 «Программа Максимум». Скандалы Интриги. Расследования. 21.20 «Русские сенсации». Информацион-

ный детектив. 22.10 Аль Пачино, Мэттью МакКонахи в драме «Деньги на двоих».

00.30 «Реальная политика» с Глебом Павловским. **01.05** «Микс-Файт М-1. Бои без правил».

06.15 «Детективные истории»: «Зона. Расписная азбука».

07.45 «Анфас». Военно-патриотическая программа. 08.00 «Приключения кенгурят». Мульти-

08.25 «Трое сверху». Комедийный сери-09.10 «Голый повар». Кулинарное шоу с

Джейми Оливером. 09.45 «Наш дом». **10.10** «Минск и минчане».

11.30 «Судьбы своей хозяйка». **12.00** «КГБ в смокинге». Телесериал.

13.45 «Золотая коллекция»: Михаил Жаров и Татьяна Пельтцер в ироническом **15.15** «Рожденные в СССР».

народного шоу-бизнеса.

Португалия.

17.40 «Невероятные истории».

20.10 «Мировой блокбастер»: Шон Пенн и Эдриэн Броуди в военной драме «Тонкая красная линия». США,

23.40 «Арт-хаус»: фильм-драма режиссера Фатиха Акина «Головой о стену». Германия-

Турция, **01.35** «Рекламный облом». 02.00 «Кино»: Пьер Ришар в комедии

09.45 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли Акрополис». 1-й день.

12.00 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 7-й день. Прямая трансляция.

18.30 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат Франции. 7-й день. Прямая трансляция.

22.00 Футбол. Чемпионат Европы. Евро-

01.00 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли Акрополис». 2-й день. 01.30 Автоспорт. Формула International

02.45 Теннис. Гейм, сет и матч.

2008. Квалификация. 10.45 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат

21.30 Теннис. Гейм, сет и матч. 21.45 Футбол. Евро-2008.

00.00 Футбол. Чемпионат Европы. Евро-2008. Квалификация. Обзор.

мололежи.

07.00 «Военная тайна» с Игорем Прокопенко.

пликационный сериал.

10.40 «Детективные истории»: «Фальшивые корочки».

13.00 «Огги и тараканы». Мультипликационный сериал.

детективе «И снова Анискин». СССР, 1-я

16.00 «Званый ужин 3». 16.55 «Видимо-невидимо». Обзор между-

17.30 «Наше дело». 18.05 «Ретромания».

19.30 «24 часа».

20.00 «СТВ-спорт».

23.10 «Дальние родственники».

«Игрушка». Франция,

09.30 Теннис. Гейм, сет и матч. 10.15 Футбол. Чемпионат Европы. Евро-

Франции. 6-й день. 11.45 Теннис. Гейм, сет и матч.

17.00 Велоспорт. Национальный тур. «Тур Италии». 20-й этап. Прямая трансляция.

2008. Квалификация. Прямая трансляция.

Masters. Франция. 1-я гонка. 02.15 «Eurosport Buzz». Тележурнал для

10.10 Приключенческий сериал «Побег

09.05 ОНТ представляет: Дженнифер Энистон, Кортни Кокс, Лиза Кудроу в мно-

10.35 «Смак».

11.20 ОНТ представляет: «Дикий молод-

19.35 Зона Х. **21.00** Панорама.

06.35 День спорта.

09.00, 12.00, 15.00, 19.00 Новости.

14.00 Парламент в лицах. 14.30 Існасць.

17.00 Зона Х.

23.15 Музыкальный плей-офф. Дневни-23.45 60-й Каннский кинофестиваль.

07.00 ОНТ представляет: «Субботнее

11.10 ОНТ представляет: Мультиплика-

07.25, 08.25, 11.50 Деловая жизнь. 07.45 Зона Х. 08.50 Выпускной экзамен по белорусско-

домохозяйки».

з чэрвеня, нядзеля

07.25 Познавательный сериал «Любители животных».

11.25 Все стихии.

12.10 В.Золотухин в приключенческом

14.30 Олимпийская виза. На пути к Пекину-2008.

15.10 Новости региона.

15.30 Премьера док.фильма режиссера Ю.Горулева «Белорусский Версаль».

19.05 Ж.Рено в комедийном боевике «Васаби».

21.00 Панорама недели.

22.05 В.Алентова, А.Феклистов и А.Лобоцкий в мелодраме В.Меньшова «Зависть богов». 1-я и 2-я серии.

07.00 ОНТ представляет: «Воскресное «OQTV

08.00, 09.00 Наши новости.

09.05 Воскресная проповедь

09.15 ОНТ представляет: Дженнифер Энистон, Кортни Кокс, Лиза Кудроу в многосерийном фильме «Друзья». 42-я серия. США, 1994 год.

09.55 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым.

10.15 Пока все дома.

11.10 Фазенла

11.45 ОНТ представляет: «Утренняя поч-

12.30 «Умницы и умники».

13.10 «Люди добрые».

13.40 «Клуб Веселых и Находчивых». Высшая лига.

16.00 Наши новости.

16.15 Новости спорта.

16.20 ОНТ представляет: «Международная панорама».

16.40 «Эммануил Виторган и Алла Балтер. По обе стороны жизни».

17.45 «Минута славы». Суперфинал. Необыкновенный концерт.

20.00 Контуры.

21.05 «Дыхание планеты».

21.35 Ким Бейсингер в комедии «Элвис вышел из здания».

23.25 ОНТ представляет: «Комеди Клаб». 00.05 Анджелина Джоли. Гвинет Пэлтроу в фильме «Небесный капитан и мир будущего».

06.25 Мелодрама «С тобой и без тебя».

07.45 Мир вашему дому.

08.00 Детский час.

09.05 Мультфильм.

09.35 Приключенческий сериал «Побег Артфула Доджера».

10.00 Как это делается.

10.30, 13.25, 16.30 ПРОдвижение +. 10.45 Документально-познавательный

фильм «Одиссея в жизнь». 12.05 «Орбиты жизни». Светлана Стаценко.

12.30 Гаспадар.

13.00 Слово писателя.

13.45 «Спорт, спорт, спорт...» Автоспорт начала века

14.20 Школьная комедия «Как я был вундеркиндом». 1-я и 2-я серии. 16.45 Приключенческий фильм «Прыжок

18.15 Дж.Ормонд и Х.Форд в мелодраме «Сабрина» (Германия - США).

20.30 Телебарометр.

20.45 Анекдот. LAD.

21.05 Гандбол. Отборочный матч чемпионата мира. Женщины. Македония Беларусь. Прямая трансляция.

22.35 Историческая драма «Всадник по имени Смерть».

00.25 Хоккей. НХЛ. Финал Кубка Стэнли. 3-й матч.

07.00 Вести.

07.10 Алексей Грибов, Зоя Федорова, Лилия Алешникова и Николай Граббе в фильме «Взрослые дети».

08.25 Мультфильмы

09.00 «Диалоги о животных».

09.30 «Студия «Здоровье».

10.00 «Сто к одному». Телеигра. 11.00 Вести.

11.10 Местное время. Вести-Москва.

11.20 «Сам себе режиссер».

12.20 «Аншлаг и Компания».

13.10 Премьера. «Мальчик из Армавира. Необыкновенные вундеркинды».

14.00 Вести.

14.20 Родное кино. Детектив «В последнюю очередь».

15.55 «Честный детектив». Авторская программа Эдуарда Петрова.

16.25 «Кривое зеркало. Театр Евгения Петросяна».

19.00 Вести недели.

20.00 «Пятая студия» с Сергеем Брилевым». «Завещание Ленина».

20.25 «Россия» - Детям. Праздничный концерт ко Дню защиты детей «Взрослые и дети».

22.25 Киноакадемия. Хелена Бонэм Картер и пол Беттани в фильме «Мое сердце». 00.15 Джош Хартнетт в триллере «Одержимость»

09.35 «Дикий мир».

10.00 Сегодня.

10.20 «Все сразу!».

10.55 «Счастливый рейс».

11.45 «Их нравы». 12.25 «Авиаторы».

13.00 Сегодня.

13.25 Евгений Матвеев, Галина Польских в криминальной драме «Любить по-русски». 19.00 Сегодня. Итоговая программа.

15.25 Документальный сериал «Победив-

16.00 Сегодня.

шие смерть».

16.25 «Один день. Новая версия».

17.05 Детективный сериал «Адвокат».

19.55 «Чистосердечное признание». **20.30** «Чрезвычайное происшествие.

Обзор за неделю».

21.10 «Главные герой» с Антоном Хреко

22.20 «Воскресный вечер» с Владимиром Соловьевым.

23.25 Спортивная драма «Бой Томми Райли»

06.25 «Рекламный облом».

06.50 «Дальние родственники».

07.15 «Детский сеанс»: фильм-сказка «Полет в страну чудовищ». Беларусьфильм,

08.25 «Трое сверху». Комедийный сериал. **09.15** «Автопанорама».

09.40 «Очевидец представляет: самое смешное».

10.30 «Большой завтрак».

11.05 «Культурная жизнь» с Александром Ефремовым.

11.35 «Здравствуйте, доктор!».

12.05 «КГБ в смокинге». Телесериал. 13.05 «Огги и тараканы». Мультипликаци-

онный сериал. 13.50 «Золотая коллекция»: Михаил Жаров и Татьяна Пельтцер в ироническом детек-

тиве «И снова Анискин». СССР, 2-я серия. 15.15 «Город детства».

15.30 «Ecce homo».

16.00 «Новые путешествия дилетанта». **16.30** «24 часа».

16.50 «Национальное достояние». Леген

ды и предания. 17.20 «Частные истории».

18.10 «Очевидец представляет: самое шокирующее».

19.00 «Автопанорама».

19.30 «Неделя» с Еленой Ходоренок. 20.45 «Фильм недели»: Джулианна Мур и Мэттью Бродерик в «Мари и Брюс». США. 22.30 «Спортивная неделя».

23.00 «Профессиональный бокс». 00.00 «По полной программе».

00.40 «Побег». Телесериал.

01.25 «Кино»: Шон Пенн и Эдриэн Броуди в военной драме «Тонкая красная линия».

09.00 Автоспорт. Чемпионат мира в классе «Туринг» во Франции. Тренировка. 10.00 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли

Акрополис». 2-й день. 10.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

10.45 Мотогонки, Гран-при Италии, Трени-

ровка. Прямая трансляция. 11.15 Мотогонки. Гран-при Италии. Вступ-

ление. Прямая трансляция. 11.45 Мотогонки. Гран-при Италии. Гонка в классе 125 куб. см. Прямая трансляция. 13.00 Мотогонки. Гран-при Италии. Гонка в классе 250 куб. см. Прямая трансляция. 14.15 Мотогонки. Гран-при Италии. Гонка в «Королевском» классе. Прямая трансля-

16.00 Автогонки. Чемпионат мира в классе «Туринг» во Франции. 1-я гонка.

16.30 Автогонки. Чемпионат мира в классе «Туринг» во Франции. 2-я гонка. Прямая трансляция.

17.15 Велоспорт. Национальный тур. «Тур Италии». 21-й этап. Прямая трансляция. 18.30 Теннис. Турнир «Большого шлема». «Ролан Гаррос». Открытый чемпионат

Франции. 8-й лень. Прямая трансляция.

21.30 Теннис. Гейм, сет и матч.

21.45 Футбол. Евро-2008.

ция.

22.00 Футбол. Молодежный фестиваль до 21 года во Франции. Групповой этап. Китай - Нидерланды. Прямая трансляция.

23.45 Мотоспорт по выходным. 00.15 Ралли. Чемпионат мира. «Ралли

Акрополис». 3-й день. 00.45 Пляжный волейбол. Мировой тур в Корее, Женшины, Финал.

01.15 Футбол. Молодежный фестиваль до 21 года во Франции. Групповой этап. Гана Португалия.

02.15 Теннис. Гейм, сет и матч.

07.00, 14.45 «Рождение MG». 8-я серия **07.25, 15.10** Супервойны на

7-8 серии. 09.15 Наука «Звездных войн».

Война, оружие и сила.

в седле.

США. Легенда. 12.00 Американские колымаги. «Со свалки». Часть 1-я.

ны. Чопперы. 16.05 «Как это работает». 33-

34 серии.

17.00 «Дом на колесах». 3-я серия.

маги. «Со свалки». Часть 2-я. 19.00 Смертельный улов. На

грани катастрофы. 20.00 Разрушители легенд. Китайский сигнал тревоги.

«Команч». Часть 2-я.

00.00 Криминалисты. Запутанней, чем в романах.

серия. 02.00 «Итальянский фашизм в цвете». 2-я серия. 02.55 Илеальная катастрофа.

03.50 «Дом на колесах». 3-я серия. **04.20** «Дорога в Ле Ман». 3-я

серия. **04.45** «Шпионы». 9-я серия. **05.40** «Как это работает». 33я серия.

06.05 Экстремальные маши-

ны. Чопперы.

ВТОРНИК, 29 МАЯ

07.00, 14.45 «Рождение MG». 9-я серия. **07.25, 15.10** Супервойны на свалке. Пожарные машины.

34 серии. 09.15 «Головоломы». 3-я се-

Китайский сигнал тревоги. 11.05 «Дом на колесах». 3-я серия. 11.35 «Дорога в Ле Ман». 3-я

10.10 Разрушители легенд.

маги. «Со свалки». Часть 2-я. 12.55, 04.45 Горячее искусство. Укради его.

серия.

небесный город в Токио. 16.05 «Как это работает». 35-36 серии. 17.00 Лучшие автомобили.

Мошные машины. 17.30, 04.20 Автомобиль меч-

ты. «Астон Мартин». 18.00 Американские колымаги. «Со свалки». Часть 3-я. 19.00 Смертельный улов.

Специальный выпуск.

«Команч». Часть 3-я. 22.00 Самый большой аэробус в мире. Испытания аэробуса А380. Поставка аэробуса

00.00 Криминалисты. В объективе камеры.

века», 4-я серия, 02.55 Самый большой аэ-

аэробуса А380. 03.50 Лучшие автомобили. Мощные машины.

06.05 Дерзкие проекты. Поднебесный город в Токио.

СРЕДА, 30 МАЯ

10-я серия 07.25, 15.10 Супервойны на свалке. Как «Остин-мини» на

36 серии. 09.15 «За гранью». 9-10 се-

Специальный выпуск.

«Астон Мартин».

ограбления. Ограбление квартиры миллионера. 13.50, 06.05 Запредельнаятех-

16.05 «Как это работает». 37-38 серии.

временем». 2-я серия. 18.00 Американские колымаги. «Со свалки». Часть 4-я. 19.00 Смертельный улов.

20.00 Разрушители легенд. «Разрушители мифов» - на пике формы.

Наперегонки со льдом.

22.00, 02.55 Оружие будущего. Выхода нет. 23.00 Смертельная зона.

ченная мололость. 01.00 Осторожно: телесные

мировой войны. Высадка на «скорлупках». 05.40 «Как это работает». 37я серия.

ЧЕТВЕРГ, 31 МАЯ

лета». 1-я серия. **97.25, 15.10** Супервойны на

свалке. Танки.

09.15 «Помешанные на трюках». 4-я серия. 09.45 Помешанные на трюках. Парашютные гонки.

менем». 2-я серия. 12.00 Американские колымаги. «Со свалки». Часть 4-я. 12.55 Самые богатые люди Европы. Природный талант. **13.50, 06.05** Экстремальные машины: вооруженные силы.

Военно-морские силы. **16.05** «Как это работает». 39-40 серии. 17.00 Заезды. Доминатор.

19.00 Смертельный улов. За деньгами. **20.00** «Разрушители легенд».

зано из передачи».

Мотоцикл Майка-2.

22.00 Мир криминалистики. Пропавший без вести. 23.00 Преступления, которые потрясли мир. Смерть

работы. А это реально? **02.00** «Авиакатастрофа». 1-я серия. 02.55 Мир криминалистики.

05.40 «Как это работает». 39я серия.

лета». 2-я серия. 07.25, 15.10 Супервойны на свалке. Гран-при.

Специальный выпуск. «Вырезано из передачи».

маги. «Алюминиевая тачка». Часть 1-я. 12.55, 04.45 «Американское казино». 4-я серия.

13.50, 06.05 «Как построить

серия. 16.05, 05.40 Из чего это сде-

16.35 Из чего это сделано? Беспилотные самолеты, глубокая шахта, запредельный футбол.

маги. «Алюминиевая тачка». Часть 2-я 19.00 Смертельный улов.

Специальный выпуск. «Покупки до изнеможения». 21.00 Американский чоппер.

Водные лыжи босиком. 23.00 Американские колымаги. «Корветт» 1954 года и «Шевроле» 1955 года». Часть 3-я.

07.00, 13.50 Самый большой аэробус в мире. Поставка аэробуса А380. Испытания аэробуса А380.

самолеты, глубокая шахта, запредельный футбол.

10.10 Наука «Звездных войн».

. **12.00** «Дом на колесах». 3-я серия.

11.05 «Головоломы». 3-я се-

ках. Прыжок через ангар. Водные лыжи босиком.

руках у инопланетян.

«Шевроле» 1955 года». Часть 21.00 Американский чоппер.

00.00 Идеальная катастрофа. Супертайфун. 01.00 Смертельная зона.

хода нет.

03.50 Самый большой аэробус в мире. Поставка аэробу-

ВОСКРЕСЕНЬЕ, З ИЮНЯ 07.00, 13.50 Экстремальные

машины: вооруженные силы.

Военно-морские силы. 07.55, 14.45 Дерзкие проекты. Поднебесный город в Токио.

09.15 «Заядлые рыбаки». 10я серия. 09.45 Рыбаки в джунглях. Индия. Последний бассейн.

10.10 Звериные баталии. Бегемот и бычья акула.

08.50, 16.35, 04.45 Мощные

машины. Корабли.

11.05 Искусство выживания Рея Мирса. Четыре времени

12.55 Промышленные открытия: европейские истории. Королевский шелк. Пожиная

15.40 «Как построить зим-

нюю Олимпиаду». 3-я серия.

17.00 Быстроходные маши-

ны. Великие океанические корабли. **18.00** «Заезды». 15-я серия. 19.00 Американский чоппер. «Старший против младшего».

Часть 1-2. 21.00 «Разрушители легенд. Легенды о водке.

повороты. Меня спасли люди в черном. 23.00 Я, видеоигра. Большой палец. 00.00 Преступления, кото-

рые потрясли мир. Смерть

туристам! 01.00 Мир криминалистики. Пропавший без вести.

02.55 Чудеса медицины. Вос-

нюю Олимпиаду». 3-я серия. **05.10** «Заезды». 15-я серия. 06.05 Разрушители легенд. Легенды о водке.

свалке. Быстроходные катера. **08.20** «Из чего это сделано?»

11.05 Из грязи да в князи.

12.55 «Шпионы». 9-я серия. 13.50 Экстремальные маши-

серия. 18.00 Американские колы-

21.00 Американский чоппер.

A380. 01.00 «Травматологи». 11-я

Супертайфун. робус в мире. Испытания

> 05.40 «Как это работает». 35я серия.

льду!

10.10 «Разрушители легенд».

11.35 Автомобиль мечты. 12.00 Американские колымаги. «Со свалки». Часть 3-я. 12.55, 04.45 Невозможные

ника. Гоночные автомобили. 14.20, 06.35 Мощные машины. Корабли.

17.00, 03.50 «Наперегонки со

21.00 Американский чоппер.

Битва за Хюэ. 00.00 Криминалисты. Растра-

08.20 «Как это работает». 37-38 серии.

10.10 Разрушители легенд. «Разрушители мифов» - на пике формы. 11.05 «Наперегонки со вре-

18.00 Американские колымаги. «Алюминиевая тачка».

Специальный выпуск. «Выре-21.00 Американский чоппер.

туристам! 00.00 Криминалисты. Убийство по найму.

Пропавший без вести. 03.50 Заезды. Доминатор. 04.45 Самые богатые люди Европы. Природный талант.

07.00, 14.45 «Рождение само-

09.15 «Головоломы: издевательство над историей». 8-я серия.

зимнюю Олимпиаду». 3-я

17.00, 03.50 Из грязи да в князи. США. Завалящая тачка. 18.00 Американские колы-

Мики. 22.00, 02.55 Помешанные на

трюках. Прыжок через ангар.

часть 1-2.

СУББОТА, 2 ИЮНЯ

08.50, 15.40 Из чего это сделано? Круизный лайнер, белила, кондиционирование воздуха. Беспилотные

автомобили. Война, оружие и сила.

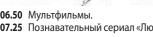
12.55 Из грязи да в князи. США. Завалящая тачка.

19.00 Помешанные на трю-20.00 Американские колы-

02.00 Оружие будущего. Вы-02.55 «Экстремальная хи-

рофы. Лавины. станавливая жизни.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

07.50 Созвездие надежд. 08.30 Бритва Оккама.

09.00, 12.00, 15.00 Новости. 09.05 Арсенал.

10.10 В мире моторов. 10.45 КомпаС.

15.50 Время кино.

16.20 KBH. 1/8 финала Евролиги. **18.05** Суперлото.

(40) ■

08.20 «Как это работает». 35-

11.05 Лучшие автомобили. Мошные машины.

Мотоцикл Майка.

работы. Мои большие уши. 02.00 Войны и бури. Война в грязи: битва за Ипр, 1917

09.05 Мультфильм «Ну, погоди!».

08.20 «Как это работает». 39-40-я серия.

11.05 Заезды. Доминатор. 12.00 Американские колы-

воздуха.

Новички.

02.00 О сексе. Секс не предлагать. Грязные шуточки.

09.45, 16.35, 04.45 Запредельная техника. Гоночные

12.30 «Дорога в Ле Ман». 3-я серия.

маги. «Корветт» 1954 года и

Битва за Хюэ.

06.50 Мультфильмы.

09.35 Утренняя волна.

фильме «Бумбараш». 1-я и 2-я серии.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 28 МАЯ

10.10 Разрушители легенд. «Разрушители мифов» снова

17.30 «Дорога в Ле Ман». 3-я

22.00 Идеальная катастрофа. Супертайфун. 23.00 Расшифровка катастрофы. Лавины.

08.20 «Как это работает». 33-

12.00 Американские колы-13.50 Дерзкие проекты. Под-

Острова Прибылова. **20.00** «Разрушители легенд». 21.00 Американский чоппер.

01.00 Осторожно: телесные работы. Семейный нос. 02.00 «Военная техника XXI

07.00, 14.45 «Рождение MG».

02.30 Великие рейды Второй

07.00, 14.45 «Рождение само-

Часть 1-я.

01.00 Осторожно: телесные

ПЯТНИЦА, 1 ИЮНЯ

10.10 «Разрушители легенд».

лано? Круизный лайнер, белила, кондиционирование

20.00 «Разрушители легенд».

00.00 Криминалисты. Токсичная смерть. 01.00 Осторожно: телесные работы. Помолитесь за мой нос.

17.00 «Наперегонки со вре менем». 2-я серия. 18.00 Десять способов. Десять способов оказаться в

«Старший против младшего». Часть 1-2. 23.00 «Заезды». 15-я серия.

рургия». 2-я серия.

05.10 Американский чоппер. «Старший против младшего».

12.00 «Выжить в суровом климате». 3-я серия.

ветер.

22.00 Крутые жизненные

02.00 Расшифровка катаст-

03.50 «Как построить зим-

РЭФОРМЫ ПАЗІТЫЎНАГА ХАРАКТАРУ

Алег ПЯТРОЎ

Нурсултан Назарбаеў падпісаў папраўкі да Канстытуцыі, якія дазваляюць яму быць пажыццёвым прэзідэнтам. Што пра гэта думаюць палітыкі, журналісты, эксперты?

Сутнасць паправак, на першы погляд, вельмі аўтарытарная — права Назарбаева балатавацца на пост прэзідэнта столькі, колькі ён сам захоча. Іншымі словамі, Назарбаеў будзе кіраўніком Казахстану да канца жыцця. Аднак не ўсё так проста: інакш тыя ж амерыканцы не падтрымалі б назарбаеўскія інавацыі: Джон Арвей, пасол ЗША ў Казахстане, напрыклад, заявіў: «Папраўкі носяць пазітыўны характар і з'яўляюцца вынікам шматгадовых дэбатаў, у якіх прымаў удзел таксама камітэт па дэмакратызацыі». Відавочна, пасол хацеў звярнуць увагу на іншыя папраўкі: згодна са зменамі ў Канстытуцыю, ніжняя палата парламенту набывае права ўдзельнічаць у фармаванні ўраду, а сам парламент будзе абірацца па партыйных спісах. Акрамя таго, самі партыі будуць фінансавацца з дзяржаўнага бюджэту. Дэмакратызуецца сістэма прызначэння акімаў — кіраўнікоў абласных выканкамаў. Цяпер ім, акрамя адпаведнага ўказу прэзідэнта, трэба будзе згода мясцовага абласнога савету. Павялічваецца колькасць дэпутатаў у парламенце.

Афіцыёзная прэса, натуральна, вітала мудрае рашэнне лідэра. На думку выдання «Казахстанская праўда» — казахскі аналаг «Саўбелкі», — «прапанаваны канстытуцыйныя папраўкі могуць радыкальна змяніць палітычную сістэму дзяржавы і не дапусціць фарсіраванае насаджэнне дэмакратыі звонку».

Больш ліберальная казахская прэса кажа пра змену прынцыпу ўлады: «Прэзідэнт фактычна памяняў форму кіравання — ад прэзідэнцкай да прэзідэнцка-пар-

ламенцкай рэспублікі», — піша «Известия-Казахстан». Галоўнай рэформай, на думку той жа газеты, будзе новая роля ніжняй палаты парламенту, які «стане адыгрываць першую скрыпку ў абранні кандыдатуры прэм'ера, а значыць, і ўсяго ўраду. З гэтага лагічна ўзнікае новая рэч: канстытуцыйным абавязкам прэм'ер-міністра, які прызначаны папярэднім скліканнем, стане пастаноўка перад новым складам пытання пра давер свайму ўраду», — лічаць журналісты «Известия-Казахстан».

«Алма-Ата. Инфо» цытуе апазіцыянера, кіраўніка забароненая партыі «Атамекен» Ержана Досмухамедова, які жыве ў эміграцыі: «Сучасная канстытудыйная рэформа — перамога велікана над маленькім хлопчыкам. У прапанаваных навелах я не знайшоў ніякага набліжэння да міжнародных стандартаў». Апазіцыйную «Рэспубліку» турбуе «надзяленне прэзідэнта правам роспуску парламента ў любы час без асобых прычынаў». «Беспрэцэдэнтна павялічваюцца правы Сенату, які можа працаваць нават у выпадку роспуску ніжняй палаты. Выклікае занепакоенасць той факт, што прэзідэнт нічога не сказаў пра грамадзянскую супольнасць, права на зборы грамадзян, пра грамадзянскія свабоды ўвогуле», - піша газета.

казахскаму Мілінкевічу Жармахану Туакбаю, які лічыць, што папраўкі ўсё ж часткова прагрэсіўныя, таму што пашыраюць правы парламенту.

Абсалютна па-іншаму бачыцца сітуацыя з-за мяжы. «Расійская «Независимая газета» ў рэдакцыйным артыкуле лічыць, што гэтыя папраўкі «дэ-факта і дэ-юрэ значаць існаванне ў Казахстане культу асобы Назарбаева». Дрэнна гэта або добра? — уздымае газета пытанне і прыходзіць да рэзюме, што «правільнага адказу не ведае ніхто. Самі казахстанцы даведаюцца пра гэта ўжо пазней, калі можна будзе вольна гаварыць пра свайго пажыццёвага лідэра».

Нарэшце, вось што думаюць эксперты. Дырэктар Міжнароднага інстытуту сучасная палітыкі з Алма-Аты Бектас Мухамеджанаў лічыць, што задачай прэзідэнта было сінхранізаваць палітычныя і эканамічныя рэформы. «Працэс рэформаў трэба давесці да той стадыі, калі рэформы набудуць незваротны характар, каб палітычная сістэма была ўстойлівай і пытанне «пераемніка» ўжо не выклікала эмоцыі ў грамадстве», — лічыць ён.

Міхаіл Рэмізаў з Інстытуту нацыянальнай стратэгіі лічыць, што рэформы ў Казахстане выкліканы агульнай праблемай для ўсіх краін СНД: «Шматлікія постсавецкія дзяржавы апынуліся ў складанай сітуацыі. У цэлым шэрагу дзяржаў склаліся сістэмы, якія можна лічыць псеўдапрэзідэнцкімі. Псеўдапрэзідэнцкімі — таму што класічнай мадэллю прэзідэнцкай рэспублікі з'яўляюцца ЗША, дзе прэзідэнт — кіраўнік выканаўчай улады, а не некаранаваны манарх. Акрамя таго, гэтыя рэжымы з'яўляюцца персаналісцкімі: у высокай ступені завязаны на асобу кіруючага прэзідэнта. Усе рэжымы маюць адзін слабы бок, сістэмны дэфект — яны спатыкаюцца на праблеме транзіту ўлады. Змена лідэра можа выклікаць перадзел улады і маёмасці. Акрамя таго, гэта стварае рызыку падзення легітымнасці ўлады».

На думку эксперта, Назарбаеў «Новое поколение» дае слова вырашыў праблему наступным чынам: «Рашэнне заключаецца ў тым, каб стварыць адказную палітычную эліту ў межах нацыянальнага кансенсусу. Па-другое, даць розным элітным камандам магчымасць канкураваць паміж сабой за права кіраваць краінай, пры гэтым захоўваючы за сабою вярхоўную ўладу і вярхоўнае права арбітражу». Праўда, сам аўтар не верыць у працаздольнасць такой мадэлі. Ён піша: «Фактычна ні Лукашэнка, ні Назарбаеў, якія пайшлі на трэці тэрмін, яшчэ не вырашылі гэтай праблемы. Усе мы разумеем, што пасля сыходу Лукашэнкі — і не важна калі гэта адбудзецца — тая мадэль развіцця, якую ён стварыў, будзе пастаўлена пад пагрозу. Таксама ў выпадку з Назарбаевым».

МІЖНАРОДНЫЯ НАВІНЫ

ЛАТВІЯ

Рыжскі акруговы суд у хуткім часе павінен вырашыць лёс санаторыя «Беларусь». Кампанія Т.Е.К. Group LLC мае намер за запазычанасці арыштаваць маёмасць Адміністрацыі прэзідэнта Беларусі ў Латвіі.

Гісторыя, у эпіцэнтры якой апынуўся санаторый, пачалася ў 2002 годзе. Кампанія закупляла нафту ў Расіі для Дзяржаўнага вытворча-гандлёвага унітарнага прадпрыемства «Белая Русь», звязанага з Адміністрацыяй прэзідэнта Беларусі.

Пасля таго, як «Белая Русь» збанкрутавала, а яе кіраўнікі селі ў турму, T.E.K. Group LLC вырашыла ў судовым парадку спагнаць запазычанасці з Адміністрацыі прэзідэнта. А для забеспячэння іску кампанія наклала арышт на маёмасць Беларусі ў Латвіі. Спачатку справу разглядаў Юрмальскі суд. Ён палічыў, што арыштоўваць маёмасць трэба не ў Латвіі, а ў Беларусі.

ФРАНЦЫЯ

У праграму Канскага кінафестывалю знянацку быў уключаны дакументальны фільм «Бунт. Справа Літвіненкі» рэжысёра Андрэя Някрасава. Паказ прызначаны на 26 мая.

Дзеля гэтага фільму нават была змененая формула фестывалю. Стваральнікі вінавацяць Уладзіміра Пуціна ва ўдзеле ў забойстве Літвіненкі, а таксама ў стварэнні карупцыйнай сістэмы ўлады ў Расіі. Рэжысёр кажа, што ў фільм увайшлі сведчанні людзей, якія раней не наважваліся выступіць публічна. «Аднак страшная смерць Літвіненкі стала катарсісам», — лічыць Андрэй Някрасаў.

СЕРБІЯ

ва былых сербскіх спецназаўца прызнаныя вінаватымі ў забойстве ў ва былых сербскіх спецназауца прызнаныя вінаватымі у засолстве, да 2003 годзе ў Бялградзе 50-гадовага прэм'ер-міністра краіны Зорана

Былы камандзір атрада спецназа Міларад «Легія» Улемек і яго намеснік Звездан Ёванавіч асуджаныя на 40 гадоў турмы кожны. Гэта максімальны турэмны тэрмін.

3ША

алата прадстаўнікоў Кангрэсу ЗША прыняла закон, які можа рэзка змяніць правілы іміграцыі ў ЗША. Адным з вынікаў можа стаць скасаванне славутай латэрэі Грын-кард. Адначасова будзе створаны тып візы катэгорыі Z для часовых працаўнікоў.

Штогод будуць выдаваць 400 тысяч такіх візаў. Аднак яны будуць выдавацца толькі тройчы па два гады з гадавым перапынкам паміж кожнай выдачай. Нелегальныя імігранты не атрымаюць планаванай амністыі.

Пасля самавыяўлення і выплаты штрафу ў 1 тысячу долараў яны могуць звярнуцца па візу катэгорыі Z. Праз некалькі гадоў валодання катэгорыяй Z імігрант можа падаваць заяву на ПМЖ і працу, але папярэдне мае выплаціць штраф у 4 тысячы USD, вывучыць мову, стаць у чаргу і выехаць за межы ЗША, дзе і чакаць рашэння міграцыйных службаў.

ШВЕЦЫЯ

ведскія газеты выкрылі экс-прэм'ера краіны Ёрана Персана. Яго вінавацяць у продажы Маскве сакрэтнага плану ўраду. План меўся супрацьдзейнічаць пракладцы расійскага трубаправода ў Нямеччыну па дну Балтыйскага мора. На мінулым тыдні шведскі экс-прэм'ер сустракаўся з былым канцлерам Нямеччыны Герхардам Шродэрам, які ўзначальвае нафтавую кампанію, звязаную з расійскім нафтавым манапалістам. Ён і даў Персану працоўнае месца ў PR-кампаніі, таксама звязанай з расійскім сыравінным бізнесам.

РАСІЯ

22 мая занік фінансавай піраміды «МММ» Сяргей Маўродзі выйшаў на волю пасля 4,5 гадоў зняволення. Як толькі прадпрымальнік выйшаў з дзвярэй турмы, некалькі яго прыхільнікаў

сталі скандаваць: «Віншуем!». Праўда, маладыя людзі, якія назваліся прадстаўнікамі моладзевай арганізацыі «Расія маладая», сталі кідаць у яго смятанай.

У суправаджэнні некалькіх чалавек — верагодна, аховы — Маўродзі прайшоў у аўтамабіль і ад'ехаў ад месца зняволення.

Акцыянернае таварыства «МММ» было прызнана банкрутам у верасні 1997 года. Па неафіцыйных звестках, у выніку яго дзейнасці пацярпелі некалькі мільёнаў чалавек. Нанесеная ім шкода ацэньваецца прыкладна ў 100 мільёнаў долараў.

Сяргей Маўродзі быў затрыманы ў Маскве 31 студзеня 2003 года. Ён быў змешчаны ў «Матроскую цішыню», дзе ўтрымліваўся па 22 мая 2007-га.

У амерыканскім горадзе Арланда (штат Флорыда) трое невядомых злачынцаў скралі з супермаркета банкамат.

Для гэтага ім спатрэбілася менш за хвіліну. У 4.30 раніцы яны разбілі шкляныя дзверы крамы і вынеслі банкамат з памяшкання. 100-кілаграмовую здабычу злодзеі пагрузілі ў аўтамабіль і з'ехалі ў невядомым кірунку. Паводле звестак паліцыі, у банкамаце знаходзілася каля 80 тысяч долараў ЗША.

«Новы Час»

АНІМАЦЫЯ

ГОМО ШРЕКУС

Іван БІЧ

«Шрэк—3» — працяг мультыплікацыйнай байкі пра прыгоды зялёнага велікана — пабіў усе рэкорды пракату і стаў самым папулярным фільмам у гісторыі анімацыйнага кіно. У чым сакрэт фенаменальнага поспеху брыдкай малакультурнай зялёнай істоты з балота?

«Шрэк» — гэта дзіця амерыканскага журналіста і літаратара Уільяма Штэйга, які працаваў у славутым часопісе New Yorker. У першы раз гэты персанаж з'явіўся на старонках яго аповесці для дзяцей. У кніжцы Шрэк малюецца незвычайна паскудным хамам. «Не паспеў навучыцца хадзіць, як ужо пачаў страляць агнём на сто метраў і выпускаць дым з вушэй», — апісвае характар Шрэка аўтар.

Сам Штэйг яшчэ пабачыў трыумф свайго персанажу. Першы «Шрэк» выйшаў у 1998 годзе, а Штэйг памер у 2003-м ва ўзросце 95 гадоў. Яго ведалі як асобу з вялікім пачуццём гумару. Вядомасць яму прынеслі кніжкі, што быццам былі напісаныя для дзяцей, аднак іх ахвотна чыталі дарослыя. Выдаўцам і чытачам, праўда, вельмі не падабалася, што ілюстрацыі для кніжак робіць сам Штэйг — маляваў Уільям вельмі дрэнна. Аднак за ўсім вядомую фігуру зялёнага людаеда мы павінны дзячыць яго мастацкія амбіцыі.

Калі Штэйг прыдумваў Шрэка, ён скарыстаўся германскімі міфамі пра троляў або оркаў. Оркі былі высокімі і моцнымі, яны служылі самім багам. Аднак потым сталі ганарлівымі і вырашылі заняць месца гаспадароў. Багі былі вымушаны пакараць оркаў — пазбавілі іх прыгажосці і мазгоў. Такім чынам, яны сталі здатнымі хіба што да механічнай працы. Аднак падчас экзекуцыі мяцежнікаў багі забылі пазбавіць іх сексуальнасці, і оркі фатальна

прыцягвалі жанчын, быццам той Распуцін.

Адмоўны вобраз Шрэка вельмі спадабаўся Джэфры Катценбергу, супрацоўніку студыі Dream Works, вядомаму ўсім па фільму «Кароль леў», які ён раней стварыў у студыі Дыснея. Dream Works дала тролю пуцёўку на вялікі экран. Першы «Шрэк», які выйшаў у 1998 годзе, стаў суперпаспяховым праектам.

Кінакрытыкі ўжо раскрылі сакрэт гэткага незвычайнага фурору.

Працуючы над фільмам, Джэфры ў незвычайнай форме выкарыстаў шмат фабул казак, якія ўсе ведаюць перш за ўсё па хадульных сюжэтах мультфільмаў Дыснея. Катценберг давёў сюжэты казак Дыснея да абсурду: казачныя героі сталі весці сябе як дарослыя, а сама казка пачала нагадваць жыццё.

Другая серыя канчаткова дарабіла формулу «Шрэка»: дзеці могуць смяяцца з захапляючых прыгод мультыплікацыйных персанажаў, дарослыя— з іх жартаў. Раней такое ўдалося толькі французу Рэне Госціні— аўтару славутых коміксаў пра Астэрыкса.

У выніку «Шрэка» з захапленнем глядзяць чатыры генерацыі кінаманаў: ад старых пенсіянераў да дзяцей.

Натуральна, каб зрабіць прадукт такога класу, трэба было ўставіць у карціну цэлую сетку алюзій, пародый і цытат. Вельмі цікава, што аўдыторыя фільма амерыканцы, а казачнае трыдзесятае каралеўства ў мультфільме — па сутнасці пародыя на ЗША. Нам па гэты бок акіяну нават не зразумела шмат парадыйных трукаў. Кафэ «Burger Prince» ў фільме гэта пародыя на фаст-фуд «Burger King», «Romeo Drive» на «Rodeo Drive». Мы не разумеем, у чым тут прыкол, аднак дзякуй Картценбергу, што гэта дробязь, проста інтэр'ер карціны, які не замінае зразумець агульны сюжэт.

Гэта ж тычыцца і дыялогаў. У амерыканскай версіі большасць з іх — усім вядомыя атрыбуты масавай культуры. Часам акцёрам, якія агучвалі ролі, даводзілася парадзіраваць саміх сябе. Ката ў

ботах, які падобны на вядомага Зорра, агучваў Антоніа Бандэрас, які нядаўна сам гуляў чалавека ў масцы. Гераіня Камеран Дыяз прынцэса Фіёна чакае каханага сэра Джасціна. У ЗША ўсе ведаюць, што партнёрам акторкі з'яўляецца спявак Джасцін Тымберлек.

Праўда, часам гэтых канатацый становіцца зашмат. Некаторыя з іх могуць зразумець толькі дарослыя. Напрыклад, «Шрэк-З» крытыкуюць за тое, што перагружаны намёкамі і пародыямі. Каб зразумець фільм цалкам, прапануюць праглядзець спачатку «Піратаў Карыбскага мора», «Зорра», «Гукі музыкі», ведаць творчасць Пола МакКартні і групы Led Zeppelin. Гэта яшчэ не ўсё. Узгадаць англійскія легенды з іх героямі: чараўніком Мэрлінам, каралевай Геневерай і каралём Артурам.

Праўда, такую пазіцыю займае толькі частка крытыкаў. New York Times піша, што «фільм «Шрэк—3» робіць энергічны ўплыў, і ён не такі навязлівы, як два папярэдніх. Шрэк у новай серыі не намагаецца пераканаць усіх у сваёй інтэлектуальнасці, таму здаецца больш разумным. Таксама на карціну працуе анімацыя. Практыка, а таксама поспехі кампутарнай тэхнікі зрабілі твары персанажаў выразнымі, а рухі— грацыёзнымі».

Тое, што свайму поспеху карціна абавязана кампутаршчыкам, відавочна. Яшчэ перад тым. як здымаць першы фільм, стваральнікі вельмі шмат вывучалі міміку жывых акцёраў і анатамічную графіку. У выніку яны нанеслі яшчэ адзін моцны ўдар па канкурэнтах са студыі Дыснея: героі «Шрэка» здольныя перадаваць усе формы чалавечых эмоцый. А трэці фільм увогуле стаў прарывам у свеце анімацыі. Дзякуючы мастаку Гіёму Арэстасу, у фільме створана 68 сцэнаў, намаляваны 2500 касцюмаў. На кожным мультыплікацыйным дрэве ў сярэднім па 191 545 лісткі. Над гэтымі цудамі працавала 350 сяброў здымачнай групы.

Нарэшце, псіхалагічны аспект. «Шрэк» — гэта не столькі рамантычная камедыя, колькі псіхалагічны фарс. Яго героі вымушаны ўвесь час калупацца ўнутры,

каб знайсці сябе. Не выпадкова словы Фіёны — «Шрэк кахае мяне такой, якая я ёсць», — фактычна цытата іншай культавай фігуры Брыджыт Джонс. Брыджыт — тыповая дзяўчына за трыццаць, якая шукае асабістага шчасця ў

Іншымі словамі, Шрэк — гэта хтосьці той, каго мы добра ведаем. Невыпадкова на Украіне папулярна замест Януковіча маляваць Шрэка. Абодва — лідэр Партыі рэгіёнаў і троль падобныя сваімі экстравагантнымі ўчынкамі і заявамі. А ў Польшчы лічаць, што Шрэк падобны да вядомага дысідэнта Яцэка Кураня, які праславіўся сваёй дабрадушнасцю.

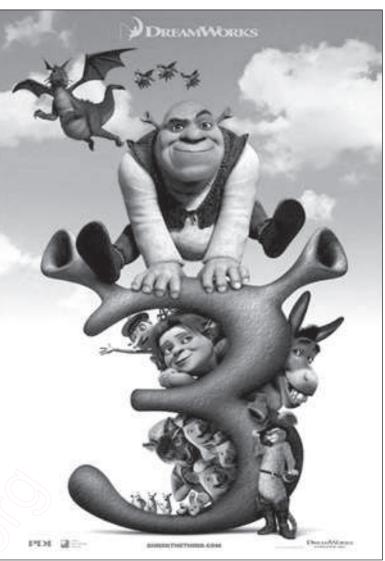
джунглях лонданскіх офісаў.

З улікам таго, колькі працы было патрэбна, каб зрабіць фільм цалкам, не дзіўна, што «Шрэк» меў такі поспех. Шрэкаманія ахапіла ўвесь свет. Пры гэтым карціна раскруцілася з першага разу: «Гары Потэру» і «Зорным войнам» — іншым культавым фільмам — спатрэбілася куды больш часу.

За першыя выходныя пракату ў ЗША фільм «Шрэк-3» сабраў 122 мільёны долараў — абсалютны рэкорд для анімацыйных карцін. Сярод самых касавых прэм'ераў

«Шрэк» на ганаровым трэцім месцы: на першым «Чалавек-павук» з 151 мільёнам долараў, на другім «Куфар мерцвяка» — другая частка «Піратаў Карыбскага мора». Дарэчы, «Піраты» — галоўны канкурэнт «Шрэка». Эксперты сцвярджаюць, што выхад на наступным тыдні трэцяй часткі «Піратаў» — «На краю свету» — пасуне «Шрэка» з першага месца ў кінахітах.

I гэта яшчэ не фінал. Паколькі фільм спадабаўся, гледачы чакаюць працягу. Як заявіў мастакпастаноўшчык «Шрэка» Пітэр Заслаў, у 2010 годзе на экраны выйдзе «Шрэк-4». А яшчэ раней нас чакае спецыяльны фільм да Калядаў, які замовіла адна амерыканская тэлекампанія. Сюжэт каляднай карціны, дарэчы, ужо вядомы: персанажы карціны адправяцца ў тур па месцах былых подзвігаў. Гаварыць яны будуць знаёмымі галасамі Майка Маерса (Шрэк), Эдзі Мэрфі (Асёл), Камеран Дыяз (Прынцэса Фіёна). Аднак стваральнікі паабяцалі, што ў гэтай кампаніі будуць яшчэ два новых персанажа, чым ужо выклікалі каласальны інтарэс да будучай карціны.

ЯНЫ ПРА НАС: ЗАМЕЖНАЯ ПРЭСА ПРА БЕЛАРУСЬ

Ці дапамаглі жорсткія адносіны Еўрасаюзу да Беларусі мясцовай апазіцыі? Мне здаецца, што не. Хутчэй, гэта індульгенцыя для Лукашэнкі, якая дазваляе яму рабіць усё, што ён пажадае.

Уладзімір Рыжкоў у інтэрв'ю Frankfurt Rundsdchau (Германія)

ават блізкі саюзнік, беларускі прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка пасля крызісу двухбаковых адносін у студзені не пакідае спробаў знайсці любыя магчымасці, каб трымаць большую дыстанцыю ад Масквы.

«Сегодняшняя газета» (Расія)

Мы маленькі, аднак горды народ»,
 — казаў у адным сваіх выступаў прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. На гэтым пункце
будуецца беларуская палітыка апошніх гадоў

— як знешняя, так і ўнутраная. Аднак пасля доўгай эйфарыі «братэрскага сяброўства» з Расіяй, атрымаўшы новыя цэны на нафту і газ, а таксама мытную вайну, Беларусь паступова перагледзела свае параметры эканамічных адносін. А вось ад гонару адмовіцца не можа — ці па інерцыі, ці свядома.

«Дзеркало Тижня» (Украіна)

Лукашэнка, зразумела, будзе шукаць магчымасці, каб абыйсці пратакол (пра стварэнне СП на базе Белтрансгазу) і не прадаваць Расіі 50 працэнтаў акцый Белтрансгазу. Прычым, звярніце ўвагу, размова не ідзе нават не пра кантрольны пакет. Як вядома, у Беларусі «залатая акцыя» стратэгічных аб'ектаў гаспадаркі застаецца ў руках дзяржавы. Такім чынам, кіраваць Белтрансгазам будзе, як і раней, кіраўніцтва рэспублікі.

Аднак у той жа час набыццё 50 працэнтаў акцый усё роўна дае расійскай карпарацыі вялікія магчымасці. Цяпер беларускі бок не зможа ігнараваць яе пазіцыю па шматлікіх пытаннях

Политик.ру (Расія)

Эксперты ўпэўненыя, што ў беларускіх уладаў застаюцца інструменты, каб ціснуць на расійскую манаполію. Міхаіл Карчэмкін з East European Gas Analisis сказаў, што ў Аляксандра Лукашэнкі застаецца ў кішэні «ход Мітволя», або «сахалінскі метад», каб стрымаць кошты на расійскі газ. «Паколькі газаправод Ямал—Еўропа пабудаваны менш за чатыры гады таму, на трасе можна лёгка знайсці нейкія парушэнні прыродаахоўных і будаўнічых нарматываў, шматмільярднымі штрафамі можна кампенсаваць нацыяналізацыяй беларускай

часткі газаправоду», — кажа эксперт. На яго думку, гэта пагроза будзе ўплываць на пазіцыю Газпрому ў выпадку новых канфліктаў вакол Белтрансгазу.

КМ (Расія)

А бвастрэнне адносін з Расіяй, выкліканае пераходам на новыя ўмовы паставак энерганосьбітаў у Беларусь, прымусіла беларускія ўлады хутка шукаць нафту ў самых розных кропках свету — у Венесуэле, Іране і Азербайджане. Пры гэтым афіцыйны Мінск сцвярджае, што патрэбная база амаль створана, і вынік не за гарамі. На самой справе, да гэтага яшчэ далёка. Тым больш, што на старце рэалізацыі нафтавых праектаў беларускі бок адчуў вялікую праблему дэфіцыту грошаў для асваення новых пляцовак.

РБК (Расія)

BAMEXXA

13

ПРАТЭСТ

ПАПА СУПРАЦЬ ІНДЗЕЙЦАЎ

Алег ПЯТРОЎ

Заявы Папы рымскага Бенедыкта XVI у Бразіліі выклікалі пратэсты індзейцаў усей Амерыцы і сарвалі новы антыкамуністычны паход Ватыкану.

На думку правадыра групы амазонскіх індзейцаў, Папа рымскі, калі быў студэнтам, прапускаў лекцыі па гісторыі. Інакш, як лічыць правадыр, не дапусціў такога ляпсусу, як фактычнае апраўданне канкістадораў, саюзнікамі якіх была каталіцкая царква.

«Хрысціянізацыя індзейцаў - на думку Папы, — не была гвалтам іх правоў. Наадварот, «індзейцы самі падсвядома не ведаючы таго, хацелі стаць хрысціянамі. Шукалі сапраўднага бога ў сваіх рэлігійных традыцыях, а Хрыстос быў тым, каго яны хацелі». Такім чынам, масавая каталізацыя індзейскай цывілізацыі была хутчэй «ачышчэннем».

I яшчэ цытата: «Па сутнасці, пропаведзь Ісуса і ягонага вучэння не значылі адчужэн-

Папа рымскі Бенедыкт XVI

Пратэсты чырвонаскурых актывістаў нават засланілі крытыку Папы з боку іншых незадаволеных яго візітам: марксістаў і абаронцаў правоў жанчын на аборты.

Першых Бенедыкт абвінаваціў у тым, што яны дапамагаюць нішчыць у чалавеку ўсё духоўнае. Другіх — у тым, што яны «забіваюць дзяцей», між тым якраз жыццё ў любой форме — аснова рэлігіі. Таксама перапала ад Папы аўтарам пра-

Найбольш вострыя пратэсты мелі месца ў Гватэмале, дзе 42 адсотка насельніцтва лічыць сябе індзейцамі. Там Папу адкрыта абвінавацілі ў фальсіфікацыі гісторыі

ня дакалумбавых культур і насаджэння чужой культуры. Мудрасць індзейскіх народаў, на шчасце, прывяла да сінтэзу сваіх культур з хрысціянскай верай, якую неслі ім місіянеры».

Гэтая заява, зробленая Папай 13 мая перад каталіцкімі епіскапамі лацінскай Амерыкі і Карыбаў, была падобна на індзейскі рытуал вырывання тамагаўка — акт, які значыць пачатак вайны.

Індзейцы ўсяго кантыненту атакавалі пантыфіка гучнымі пратэстамі і заявамі.

«Спробы адмаўляць той факт, што навязвание каталіцкай рэлігіі было механізмам ператварэння індзейскіх народаў у рабоў, вядзе да фальсіфікацыі гістарычнай праўды» (Калумбія). «Называць культурны гвалт над нашым народам катарсісам — гэта гучыць. Шчыра кажучы, гэткія заявы нават пужаюць» (Бразілія).

Найбольш вострыя пратэсты мелі месца ў Гватэмале, дзе 42 адсотка насельніцтва лічыць сябе індзейцамі. Там Папу адкрыта абвінавацілі ў фальсіфікацыі гісторыі.

екту царкоўнай рэформы, якія хацелі б дазволіць святарам мець жонак і дзяцей. Нарэшце, атрымалі сваё і буржуіны, якія у пагоне за гешэфтам, забыліся пра сацыяльную бездань, якая раздзяляе бедных і багатых.

Як бы там ні было, падводзячы вынікі супярэчнага візіту Папы у Бразілію, некаторыя спецыялісты пішуць аб тым, што ён не здолеў з-за скандалу з індзейцамі працягнуць антыкамуністычную лінію папярэдніка Іаана Паўла II. Ягоная заява пра новыя аўтарытарныя рэжымы, якія паўстаюць у Лацінскай Амерыцы, палітолагі лічаць вельмі важнай для мабілізацыі царквы супраць геапаітычных амбіцый Каракаса, Гаваны і Багаты.

Праблема, аднак, у тым, што непрадуманая ремарка пра гуманную каталізацыю індзейцаў адцягнула ўвагу грамадства ад тэмы пагрозы новай хвалі аўтарытарызму.

Затое праколам Бенедыкта скарысталіся ягоныя праціўнікі. Уга Чавес тактычна прапусціў паміж вушэй словы Папы, калі той завуаліраванымі словамі абвінаваціў яго ў «мілітарызме, аўтарытарных формах кіравання, а таксама прапагандзе ідэалогіі, якая не адпавядае хрысціянскаму бачанню чалавека». Аднак спробу амніставаць канкістадораў не пакінуў проста так. «Пры ўсей павазе, я прапаную Вам папрасіць прабачэння — таму, што меў месца сапраўдны генацыд. І калі мы будзем яго адмаўляць, гэта тое ж самае, што самаадмаўленне», — у эфектным стылі заявіў венесуэльскі лідэр. Гэтыя словы, якімі СМІ зрабілі буйны тыраж па ўсяму свету, яшчэ больш спрыялі вобразу Чавеса як паслядоўнага абаронцы індзейцаў усей Амерыкі.

У ценю, аднак, застаўся іншы выраз лідэра баліварскай рэвалюцыі, які быў сказаны амаль у той жа час. У мінулую суботу ён абвесціў пачатак новай эры ў гісторыі венесуэльскіх медыя, а канкрэтна тэлебачыння. Эра пачнецца 27 мая, калі на экранах венесуэльцаў з'явіцца новы канал - Televisora Venezolana Social (Teves). Канал, які, на думку Чавеса, будзе працаваць па формуле «усё для народа», мае заняць частоты прыватнага каналу RCTV.

Канал RCTV цяпер пазбаўлены права трансляцыі. Прычым Чавес нават не хаваў таго, што пазбаўленне RCTV эфіру мае палітычны матыў. Яны (супрацоўнікі RCTV) «маніпуліравалі інфармацыяй» і «парушалі прынцыпы права свабоды слова», сказаў Чавес і дадаў, што закрыццё RCTV было справай «суверынітэту рашэнняў ураду».

Гэтыя заявы Чавеса, якія, на думку экспертаў, азначаюць, пачатак татальнай медыйнай зачысткі ў краіне, замежныя журналісты ў большасці праігнаравалі. Яны амаль дружна аддалі перавагу тэме абароны гістарычнай праўды аб каланізацыі ад рэвізіяніста Бенелыкта.

ПАЛІТЫКІ ТЫДНЯ

ЙЕНС БЁРНЗЕН

Підэр сацыял-дэмакратаў Брэ-мену (горад, які мае статус федэратыўнай зямлі) падклаў свінню вялікай кааліцыі, якая кіруе ў Германіі, куды выходзяць эсдэкі і хрысціянскія дэмакраты. Бёрнзен заявіў, што, па выніках выбараў у брэменскі Сенат, якія адбыліся мінулы уік-энд, больш не будзе фармаваць урад з кансерватарамі. У якасці партнёра па кааліцыі сацыял-дэмакраты абралі партыю «зялёных», якая выступіла вельмі

паспяхова: 16,5 працэнта галасоў, атрыманых эколагамі, — самае вялікае дасягненне «зялёных» за ўвесь час існавання партыі. Аднак справа мае больш глабальны маштаб. Размова зноў зайшла пра тое, што эсдэкі і «зялёныя» нарэшце перарвалі доўгую серыю электаральных правалаў, і чырвона-зялёная кааліцыя (якая была ў ФРГ пры ўладзе ў 1998–2005 гадах) можа паўтарыцца. Хрысціянскія дэмакраты, у сваю чаргу, кажуць, што эсдэкі павінны захоўваць вернасць кааліцыі як на агульнанацыянальным, так і на лакальным узроўнях. Каб давесці свае тэзісы, прыхільнікам чырвона-зялёных давядзецца чакаць яшчэ вельмі доўга. Тэндэнцыя стане зразумелай толькі пасля наступных зямельных выбараў, якія адбудуцца ў зямлі Гесэн у студзені 2008 года.

АЛЬВАРО УРЫБЕ

🛮 рэзідэнт Калумбіі трапіў у складаную сітуацыю. Прычына — замежнікі, якія даўно захоплены партызанамі з групоўкі «Рэвалюцыйныя ўзброеныя сілы Калумбіі» (FARC) і трымаюцца недзе ў амазонскай сельве. У якасці выкупу левыя радыкалы патрабуюць вызвалення сваіх аднадумцаў, якія сядзяць за кратамі. Урад доўгі час адмаўляўся ўступаць у перамовы, сыходзячы з прынцыпу «з тэрарыстамі перамоваў не вядуць». Аднак цяпер Урыбе прымушаюць нешта рабіць. Каталізатарам выступіў амерыканец,

які восем гадоў быў закладнікам партызан. Нарэшце яму ўдалося збегчы, і пасля амаль 17 дзён блукання па джунглях яго сустрэў вайсковы патруль. Калумбійскі Жылін паспавёў, што адбываецца ў лагеры палонных. Галоўнай сенсацыяй стала тое, што яна кардынальна адрозніваюцца ад відэа, якое прапагандысты FARC час ад часу перадаюць у CMI. На тых відэастужках палонныя свабодна рухаюцца па тэрыторыі базы і адчуваюць сябе быццам сябры камуны. Са слоў былога закладніка, умовы значна горшыя: закладнікаў нават трымаюць у кайданках, каб яны не збеглі. Урыбе адразу заявіў, што ў хуткім часе правядзе вайсковую аперацыю па вызваленню. Аднак адразу ж група родзічаў закладнікаў выступіла катэгарычна супраць плану: яны баяцца, што вайсковае рашэнне прывядзе да «крывавай лазні». Дадатковы аспект праблемы — сярод закладнікаў некалькі грамадзян ЗША, адзін з якіх можа памерці ад гепатыту. Яго смерць, безумоўна, запішуць на рахунак Урыбе.

БЕРНАРД КУШНЕР

ернард Кушнер — новы міністр Бзамежных спраў Францыі. Яго прызначэнне стала першым буйным скандалам кадэнцыі Сарказі. Бернар Кушнер вядомы як прыхільнік левых, якія, як вядома, з'яўляюцца заклятымі сябрамі сённяшняга гаспадара Елісейскага палацу. Аднак славутасці Кушнер абавязаны сваёй гуманістычнай актыўнасцю. Як доктар, які асабіста ўдзельнічаў у кампаніях дапамогі ахвярам войнаў, напрыклад у Біафры. Папулярнасці Кушнера

садзейнічае Крысціна Акрэнт, з якой ён доўга жыве ў грамадзянскім шлюбе. Крысціна Акрэнт лічыцца самай прафесійнай у краіне жанчынайжурналісткай. Дасюль невядома, чаму Сарказі абраў Кушнера на пост кіраўніка Кё д'Орсе. Вядома, што Кушнер бачыць міжнародную палітыку інакш, чым Сарказі: напрыклад, выступае за ўваход Турцыі ў склад Еўрасаюзу і, насуперак агульнапрынятай у Францыі думцы (яе падзяляе нават праамерыканскі Сарказі), прывітаў антысадамскую інтэрвенцыю ў Ірак. Найбольш папулярная версія прызначэння Кушнера: напярэдадні парламенцкіх выбараў Сарказі хоча разбурыць левы лагер. Між тым, сацыялісты ўжо заявілі, што выключылі рэнегата Кушнера са сваіх шэрагаў. Што да Кушнера, ён актыўна ўзяўся за справу. Прагназуюць, што першым яго крокам стане ініцыятыва па сітуацыі ў Паўднёвым Судане, дзе войскі Хартуму вядуць вайну супраць мясцовых паўстанцаў, што ў выніку прывяло да гуманітарнай катастрофы.

ПОСТАЦІ

НА ШЛЯХУ ДА СВАБОДЫ

БРАНІСЛАЎ ТАРАШКЕВІЧ. ТРАГЕДЫЯ БЕЛАРУСКАГА ПАЛІТЫКА

Арсень ЛІС

Сярод інтэлігентаў, што ўсвядомілі сябе беларусамі ды паклалі працу і жыццё на тое, каб неяк вывесці свой народ з беспрасвецця нацыянальнага гібення на шлях свабоднага развіцця, постаць Браніслава Тарашкевіча — адна з самых адметных.

Філолаг

Ён рана заангажаваўся ў публічнае грамадскае жышіё. Студэнтам першага курсу гісторыка-філалагічнага факультэта Пецярбургскага універсітэта ў 1911 годзе ўступіў у Беларускую сацыялістычную грамаду, на той час падпольную. Быў дзейсны ў студэнцкім асяроддзі: у Беларускім навукова-літаратурным гуртку пры універсітэце, у паточнай працы выдавецкай суполкі «Загляне сонца і ў наша ваконца», студэнцкім хоры на сцэне тэатра «Пальма» падчас этнаграфічных канцэртаў моладзі. З 1913 года пачаў друкавацца ў газеце «Наша ніва», часопісе пецярбургскіх студэнтаў «Раніца», заснаваў беларускі часопіс грамадскай думкі «Сябра», выхад якому ў свет перакрыла царская цэнзура.

Пакінуты пасля заканчэння універсітэцкага курсу пры кафедры рускай мовы для падрыхтоўкі да прафесарскага звання, пад кіраўніцтвам акадэміка А.А. Шахматава к восені 1917 года закончыў напісанне граматыкі сучаснай беларускай мовы. Малады філолаг тэарэтычна абагульніў практыку беларускай пісьмовай традыцыі і, выпрацаваўшы на беларускай моўнай аснове неабходную лінгвістычную тэрміналогію, даў апісанне фанетычнай і марфалагічнай сістэм беларускай мовы, распрацаваў арганічны прыродзе яе правапіс. Аналітычныя характарыстыкі граматычных катэгорый, правілаў абапёр на наглядных прыкладах, узятых з навейшай беларускай мастацкай літаратуры і фальклору.

Веданне беларускай народнай гаворкі, маўлення служыла маладому вучонаму надзейным камертонам у яго першапраходніцкай працы. У «Беларускай граматыцы

для школ» Браніслава Тарашкевіча глыбінная сутнасць мовы беларусаў, яе характар, асноўныя лініі развіцця былі ўмела выяўлены і трапна перададзены ў граматычных катэгорыях, правілах, правапісе. Гэта можа пацвердзіць той факт, што і сёння, без мала праз стагоддзе, канцэптуальна сфармуляваная аўтарам першай граматыкі, яго тэрміналогія ляжаць у аснове сучасных граматык нашай мовы. Выдадзеная ў 1918 годзе «Беларуская граматыка для школ» падаспела да часу: рэвалюцыя абудзіла ў народзе натуральную цягу да асветы, на парадку дня востра ўстала праблема будавання беларускага школьніцтва.

Аднак пераканаўчая заяўка на кар'еру вучонага ў Тарашкевіча не атрымала працягу. Палітычныя падзеі няўхільна ўцягвалі маладога асветніка-мовазнаўцу ў вір грамалскага жышця. Праўла. урыўкамі, час ад часу, Тарашкевічу яшчэ ўдавалася паслужыць, у прамым сэнсе слова, асветным мэтам. З восені 1919 года ён чытае лекцыі па беларускай мове ў Мінскім педагагічным інстытуце, першы такі курс у гісторыі вышэйшай школы. У 1920 годзе ўзначальвае Беларускі аддзел у дэпартаменце асветы Сярэдняй Літвы, часовага дзяржаўнага ўтварэння на тэрыторыі Віленшчыны, Заходняй Беларусі, дзе яму з Янкам Станкевічам за кароткі час удалося арганізаваць беларускія настаўніцкія курсы і адкрыць 200 школ з выкладаннем па-беларуску. У 1921-1922 гады Тарашкевіч — выкладчык і дырэктар Віленскай беларускай гімназіі, адзін з ініцыятараў-заснавальнікаў Таварыства беларускай школы, культурна-асветнай арганізацыі, што адыграла выдатную ролю ў пашырэнні асветы і грамадскай свядомасці ў Заходняй Беларусі. Адначасова Тарашкевіч яшчэ быў актыўны ў працы Беларускага навуковага таварыства. Вылавенкага таварыства, дзе кадыфікуе тэрміналогію для беларускіх падручнікаў. Гэтым жа часам з'яўляюцца ў перыядычным друку і яго першыя пераклады эпасу Гамера.

Палітык

3 канца 1922 года ён, не сказаць раптам, але беспаваротна сыходзіць у палітыку. Патэнцыйнага навукоўца, асветніка зрабіць такі крок аб'ектыўна змушалі складаныя беларускія грамадска-палітычныя рэаліі. У лістападзе 1922 года віленскі беларускі актыў (у 20-я гады XX стагоддзя беларусы мелі два палітычныя і культурныя цэнтры — Мінск і Вільню), выступаючы ў адзіным выбарчым блоку нацыянальных меншасцяў, здолеў правесці ў сойм і сенат Польскай дзяржавы 14 сваіх прадстаўнікоў, выбраных на альтэрнатыўнай аснове. Узначаліць Беларускі пасольскі Лекцын 42.

A. 1. Прачытай і напішы: Nad honer I sławu, nad čary kachannia narodnuju sprawu i pierakananni, što rozum dychtuje, zatisiody ja wole, nia zdradžu nikoli.

Chaj chmaro nawiśnie nad sonnej ziamioju, chaj hora pryctśnie Zaleznaj rukoju, — ja rodnaje mowy nia kinu d niadoli, nia zdradzu nikoli.

Chej hrom z piarunemi hrymić i straleje, melanka ahniami chaj bliskeje, žziaje, – swajho ja narodu, biaz chleba i soli, nia zdradžu nikoli.

Ді латіліца розьніцца за беларускага пісьма кірыліцы толькі формай літараў?

 Што ў лацініцы ўжываецца заместа мягката энану (ъ) ?
 4. Якая лацінская літара адпавадае літары э ?

Параўкий напісаньні: гэты — hety; рэпа — repa; сена—slena; меря — mlera. Ці літара е ў лацініцы значиць тое сакое, што ў кірыліцы?

6. Пареўняй напісеньні: бяда — blada; дай — daj; яд—jad; вб'ехаць—abjechad; вёў—wied; най—maj; наё majo; аб'явіць — abjawid; нюх — niuch; байка — bajka; наю—плаји; зьодзіць—žjudzid.

Калі ужываецца ў лаціяіцы ј? Якім спосебам лацініца абходзіцца бяз літар я, ё, ю, э?

§ 46. Лацініца. Побач з кірыліцай, хоць рацзей, ужываеция ў беларускай мове лацініца.

Boc. naušneksa **s6auana**: a, b, c, é, è, d, e, f, g, b, i, f, k, l, l, m, n, h, o, p, e, s, s, š, t, u, ā, w, y, z, ž, t,

Лацінская літара *д* взначае гук, які ў беларускай мове сустракаецца рэдка і ў беларускім пісьме азначаецца літарай «з коскай над ёй з правага боку»".

Н. 1. Перессіята апцініцай; Яслова нявуцтва ня раз служыла дурням на пакал; дык вось нарэшце узалі — асла ў навуку аддалі. І стелі ўчыць яго чытаць, вучылі нават і пісаць. Леёл так шчыра ўчыцца ўмеў, што кніжкі ўсе, як сена, зьеў і столый ў гэтым скарыстаў, што горш убоістык ён стай.

Старонка пра беларускую лацініцу з "Граматыкі Б. Тарашкевіча"

клуб, беларускае парламенцкае прадстаўніцтва ў найвышэйшым органе дзяржавы абраннікі народа Заходняй Беларусі даверылі самаму маладому сярод іх — Браніславу Тарашкевічу.

Беларускія дэпутаты прыйшлі

ў сойм з выпрацаванай праграмай дзеяння. Яна ўключала канкрэтныя палітычныя, сацыяльныя і культурніцкія задачы, што паўсталі перад заходнімі беларусамі, чые землі, паводле польска-савецкай мірнай дамовы, адышлі да Польшчы. Для Тарашкевіча ўжо не складалі сакрэту настроі, погляды правацэнтрысцкай большасці сойму, калі ён першы раз падняўся на трыбуну. Асобных польскіх дэпутатаў раздражняла ўжо сама думка пра тое, што беларусы як самастойная этнічная супольнасць, палітычная група здолелі перамагчы падчас выбараў на «крэсах». Сваё першае выступленне кіраўнік беларускіх дэпутатаў пачынаў з годнасцю, не без выкліку: «Высокая, але... пустая палата! (Частка дэпутатаў пасля перапынку яшчэ не вярнулася з буфета). Насуперак зводных разлікаў нашых ворагаў... і нават над усякае спадзяванне нашых нямногіх прыяцеляў, — мы пераступілі парог сойму Польскай Рэчы Паспалітай. Пераступілі мы гэты парог у колькасці папраўдзе неадпаведнай да масы беларускага народа, які маем права прадстаўляць, але дастатковай на тое, каб не толькі перад Польшчай, але перад усім светам засведчыць, што жыве беларускі народ».

Дэпутата-клерыкала, які перасцігаў прамоўцу пытаннемрэплікай: ці маюць беларусы гістарычны пашпарт, аргументамі этычнага сэнсу паказаў вартым жалю, а сам яго запыт бліскуча выкарыстаў, каб важкімі гістарычнымі фактамі-дзеямі сцвердзіць нацыянальную ідэнтычнасць беларускага народа, сцісла акрэсліць поступ беларускага адраджэнскага руху сучаснасці і яго мэты. Аўдыторыя ўсё ж была дастаткова самавітая — увесь дэпутацкі корпус парламента дзяржаўна адноўленай Польшчы. «Беларускі народ не цяпер толькі творыцца, – казаў прамоўца. — Беларускі народ старажытны, але разам з тым і малады, малады таму, што адраджаецца і ўступае ў сям'ю жывых народаў, якія змагаюцца за сваё жыццё. Гэта народ, які меў вялікую культуру, народ, мова якога была дзяржаўнай, які меў сваю дзяржаўнасць...»

Разгорнутага гістарычнага экскурсу ў мінуўшчыну, выкліканага паняверкай беларусаў як народа, прамоўца адмыслова не рыхтаваў. Меўся сказаць і сказаў перш-наперш пра каланіялісцкую сутнасць палітыкі польскай улады, яе адміністрацыі на землях Заходняй Беларусі. Казаў доказна, з уразлівымі фактамі ў руках: пра гвалтоўнае насаджэнне вайсковага асадніцтва, палітычны пераслед па хлуслівых абвінавачаннях усіх у «бальшавізме», пра варварскую высечку беларускіх лясоў, аддадзеных на водкуп бельгійскім і англійскім фірмам, пра беспадстаўныя пазбаўленні польскага грамадзянства мясцовых людзей, арышты і высылку іерархаў праваслаўнай царквы, нарэшце, пра закрыццё 100 беларускіх школ, настаўніцкіх семінарый у Свіслачы і Барунах, беларускай гімназіі ў Будславе...

У кантэксце выкладзеных

фактаў гаварыў пра патаптанне міжнародных дамоў, падпісаных Польшчай у Версалі і на перамовах у Рызе, пераканаўча разгарнуў тэзіс пра сучасную прававую дзяржаву ў дачыненні да практыкі польскіх улад... Асобна спыніўся над заданнем, пастулатамі беларускіх пасланцоў у сойм, выпрацаванымі ў Вільні на пасяджэнні выбарчых камітэтаў сумесна з абранымі дэпутатамі ад усёй Заходняй Беларусі. Яны былі сфармуляваны тэзісна: «... Стоячы на грунце тэрытарыяльнай аўтаноміі з краёвым соймам v Вільні, дамагаемся: як найхутчэйшага спынення штучнай каланізацыі і ліквідацыі вайсковага асалніцтва: нацыяналізацыі ўсіх лясоў...; увядзення ў жыццё зямельнай рэформы, якая б на самаперш забяспечыла мясцовае беззямельнае і малазямельнае насельніцтва, надзяляючы зямлёю без выкупу; звароту рэпатрыянтам (гутарка пра паўмільёна бежанцаў, выгнаных у свет падчас першай сусветнай вайны. — $\mathbf{A}.\mathbf{J}.$) канфіскаваных дзяржаваю зямель; свабоды арганізацый у эканамічным жыцці». Далей праграма Беларускага пасольскага клуба ўключала: «Безадкладнае выданне законаў, якія б забяспечылі беларускаму насельніцтву культурнае і асветнае развіццё, дапушчэнне беларускай мовы ў адміністрацыю і суд, неўмяшанне адміністрацыйных улад у рэлігійнае жыццё, ... адміністрацыю з мясцовых элементаў, увядзенне дэмакратычных прынцыпаў у судах, суду прысяжных і выбарнасці міравых суллзяў. урэшце, тэрытарыяльную арганізацыю войска».

За 1923 год дзевяць разоў Тарашкевіч падымаўся на трыбуну сойму: пры абмеркаванні выступу прэм'ера Сікорскага па пытаннях бягучай палітыкі, падчас справаздачы аграрнай і бюджэтнай камісій, пры абмеркаванні праекта бюджэту, закона пра амністыю, справаздачы асветнай камісіі, пра праследаванне беларускіх школ, пры дыскусіі над законам пра парцэляцыю і асадніцтва і іншае. Усяго за чатыры гады дэпутацкай дзейнасці, да арышту і шасцігадовых этапаў у польскіх астрогах, Тарашкевіч 34 разы прамаўляў з парламенцкай трыбуны Другой Рэчы Паспалітай, ад самага пачатку ўсвядоміўшы яе як арэну змагання за кроўныя жыццёвыя інтарэсы свайго сацыяльна і палітычна паняволенага народа.

Працяг у наступным нумары

КВЕЦЕНЬ

МАКСІМ БАГДАНОВІЧ

Святлана ЗЯНКОВІЧ

н памёр 25 мая 1917 года ў адзіноце, і пахаваны на ялцінскім могільніку недалёка ад Мікалаеўскай вуліцы, дзе жыў перад смерцю. Бацька ўведаў аб горы, якое яго агарнула, толькі на чацвёрты дзень пасля смерці сына. Уміраючы, сын не даў кватэрнай гаспадыні адрасу бацькі, не хочучы яго трывожыць; яна знайшла ў паперах нябожчыка яраслаўскі адрас бацькі і тэлеграфіравала ў Яраслаў.

Апошнія вершаваныя накіды, напісаныя паэтам слабеючай рукой, гавораць не толькі аб тым, што ён разумеў набліжэнне смерці, але і аб тым, што, уміраючы, ён таксама любіў жыццё ў яго невянуўшым харастве. ».

Іван Замоцін «М.А. Багдановіч», «Узвышша», 1927, №2.

Літаратурная спадчына Максіма Багдановіча складае неад'емную частку нацыянальнай культуры. Без яе цяжка ўявіць беларускі адраджэнскі працэс пачатку ХХ стагоддзя, каліна хвалі агульнадэмакратычнага руху пачалося культурнае абуджэнне, рост нацыянальнай самасвядомасці, а ў грамадскіх і навуковых колах было вырашана пытанне пра беларусаў як самастойную нацыю з самабытнай культурай.

Нешматлікая па тым часе інтэлігенцыя, адчуваючы сваю адказнасць за лёс нацыянальнай культуры і Бацькаўшчыны, пачала звяртацца да яе вытокаў, да гістарычнага мінулага. Яна ўсведамляла сябе носьбітам старажытнай беларускай сармацкай культуры, якая разглядалася як арганічная частка культуры сусветнай. Максім Багдановіч – паэт надзвычай рэдкага мастацкага таленту, ён творча ўспрыняў і пераасэнсаваў лепшыя набыткі сусветнай літаратуры, багатую міфалагічную спадчыну продкаў.

Максім Багдановіч, знаўца беларускай вуснапаэтычнай творчасці і сусветнай спадчыны, першы з беларускіх пісьменнікаў свядома і мэтанакіравана пачаў далучаць беларускае слова да скарбніцы сусветнай літаратуры, мацаваць сувязь сваёй культуры з найвялікшымі гуманістычнымі каштоўнасцямі культуры сусветнай. Гэта асаблівасць надала творчасці паэта шырокі этнакультурны дыяпазон, што прыкметна вылучыла М. Багдановіча з суполкі пісьменнікаў нашаніўскай пары. Літаратурная спадчына Максіма Багдановіча — з'ява не толькі беларуская, але і агульначалавечая, яна ўзнікла і фарміравалася на сумежжы нацыянальнай, рускай і еўрапейскай культур. Таму яго вершы, па словах М.Гарэцкага, цікавы і зразумелы чалавеку «ўсякай нацыянальнасці і ўсякага стану». Цікавасць да сусветнай лі-

таратуры і гісторыі ўзнікла ў Максіма Багдановіча яшчэ ў дзяцінстве. Гэтаму паспрыяла асяроддзе, у якім ён выхоўваўся: рос у інтэлігентнай сям'і, дзе разумоваму развіццю і эстэтычнаму выхаванню дзяцей надавалася

вялікая ўвага. Маці паэта, Марыя Апанасаўна, была пелагогам па адукацыі, бацька, Адам Ягоравіч. — вядомы этнограф і фалькларыст, доўга працаваў настаўнікам. Дамашняя бібліятэка мела, па словах самога паэта, «усё самае істотнае, што калі-небудзь з'яўлялася ў літаратуры ўсяго свету. Мы змалку праходзілі гэту сусветную школу. Бацька пачынаў, з чаго пачынае ў сваёй творчасці кожны народ, з эпасу. Мы ўжо ў дзяцінстве ведалі «Рустэма і Зараб», «Іліяду», «Калевалу», быліны і іншае і іншае». Лзеням таксама чыталі ўрыўкі з «Адысеі» і «Энеіды», Феакрыта, творы старажытнагрэчаскіх гісторыкаў: «Параўнальныя жыццеапісанні» Плутарха, «Гісторыю Пелапанескай вайны» Фукідзіда. «Гісторыю грэка-персідскіх войнаў» Герадота.

У гады навучання ў яраслаўскай гімназіі Максім Багдановіч блізка сышоўся на глебе агульных літаратурных інтарэсаў з выкладчыкам У.У. Белавусам, дасканалым знаўцам класічнай старажытнасці і новых еўрапейскіх моў. Гутаркі з гэтым высокаадукаваным чалавекам па пытаннях літаратуры і мастацтва, безумоўна, станоўча паўплывалі на развіццё літаратурнага густу юнака, яго мастацкай чуйнасці, дасведчанасці ў пытаннях паэтыкі. З дапамогай старэйшага сябра Максім вывучаў лаціну, грэчаскую, італьянскую, французскую і нямецкую мовы і чытаў на іх у арыгінале.

Максіма Багдановіча вабіла антычнасць, асаблівую цікавасць выклікала старажытна-грэчаская і рымская літаратура. Паэт звярнуўся да вопыту эліністычнай культуры, каб вывесці беларускую літаратуру на ўзровень найбольш развітых еўрапейскіх літаратур, а роднай мове надаць паўнавартасны выгляд: «За беларускай мовай, — казаў ён, — не хочуць прызнаваць самастойнасці. Не хочуць дапусціць і думкі, што на гэтай мове можна выразіць усе памкненні чалавечай душы і даць любую літаратурную форму. Я сваёй кніжачкай хацеў паказаць, што ўсё гэта магчыма. А для гэтага трэба было беларускую мову паставіць побач з еўрапейскімі мовамі».

Дбаючы пра ўзбагачэнне маладой беларускай літаратуры культурнымі набыткамі антычнасці, Багдановіч звяртаўся да перакладу грэчаскіх і рымскіх паэтаў. Пе-

раклады для Багдановіча не былі нейкай часовай аўтаномнай ці паралельнай справай побач з яго арыгінальнай паэзіяй, а сталі яе неад'емнай часткай. У перакладах паэт бачыў не толькі спосаб далучэння беларускамоўнага чытача да літаратуры іншых народаў, але перш за ўсё — актыўны каталізатар, які павінен быў пашырыць ідэйна-тэматычныя, вобразныя, сюжэтныя, фармальна-выяўленчыя сродкі і магчымасці роднай літаратуры і мове. Усе пераклады зроблены непасрэдна з арыгіналаў і вельмі дакладна перадаюць іх вершаваны памер: знакамітую оду Гарацыя «Помнік» (Exegi monumentum...») Багдановіч пераклаў асклепіядавым вершам — памерам, які дагэтуль не ўжываўся ў беларускай літаратуры. І хоць беларускі пераклад зроблены вельмі блізка да арыгіналу.

Можна з упэўненасцю сцвярджаць, што ніхто з беларускіх пісьменнікаў ні да Максіма Багдановіча, ні пасля яго так шырока не выкарыстоўваў антычныя матывы, тэмы і вобразы ў сваёй арыгінальнай творчасці. Зварот да іх можна патлумачыць уплывам, які аказала на паэта эстэтыка неакласіцызму. Гэтым жа абумоўлена і дастаткова частае ўжыванне вобразаў антычнай міфалогіі. Неаднаразова сустракаюцца ў творах Багдановіча вобразы Музы і Крылатага каня Пегаса, што служаць алегорыямі паэтычнага натхнення. Усе вобразы антычнай міфалогіі па законах паэтыкі неакласіцызму з'яўляюцца носьбітамі традыцыйна замацаванага за кожным з іх алегарычнага (а таму адназначнага) зместу: Венера — прыгажосці, Эрас — кахання, Мінерва — мудрасці.

У гэтым кантэксие выключэннем выглядае верш «Калі зваліў дужы Геракл у пыл Антэя...», які стаў, бадай, першай у беларускай літаратуры самастойнай спробай прыстасаваць антычны сюжэт да беларускіх рэаліяў. У ім паэт узнаўляе старажытнагрэчаскі міф пра волата Антэя — сына Пасейдона і багіні зямлі Геі. Магутны асілак жыў у Лівіі і выклікаў усіх чужаземцаў на адзінабой. Ніхто не мог адолець Антэя, бо ён дакранаўся да маці-зямлі, што давала яму новыя сілы. Толькі Геракл, які на шляху да саду Гесперыд сустрэў Антэя, здолеў перамагчы волата, ўзняўшы яго ўгару і задушыўшы ў паветры.

Верш Максіма Багдановіча «Калі зваліў дужы Геракл у пыл Антэя...» значна адрозніваецца ад папярэдніх твораў новай беларускай літаратуры тым, што з ім у нацыянальную літаратуру арганічна ўваходзіць сусветная культурная спадчына:

Калі зваліў дужы Геракл у пыл Антэя,

Як вецер валіць поўны колас да раллі, —

Ўдыхнула моц у грудзі сына мацер Гея,

I вось, цвярды, як дуб, яшчэ, чым nерш, сільнее,

Ён, напружыўшыся, падняўся ўраз з зямлі.

Паломаны жыццём, чакаючы магілы.

Радзімая зямля, прынікнуў я к табе,

I бодрасць ты ўліла ў слабеючыя жылы,

Зварушыла маёй душы драмаў шай сілы,

I месца ў ёй з тых пор няма ўжо больш жальбе.

Максім Багдановіч у сваім вершы карэнным чынам пераасэнсаваў антычны міф, напоўніў яго новым эмацыянальным зместам, паставіў зусім іншыя акцэнты. У антычнай міфалогіі адзінаборства герояў заўсёды суадносілася са спрадвечнай апазіцыяй «зямлі — смерці» і «неба — жыцця». Адзін з волатаў увасабляў «зямлю», другі — «неба». Гэта апазіцыя праявілася і ў вершы Багдановіча праз параўнанне Геракла з ветрам (неба), а Антэя — з коласам (бо ўяўленне пра чалавека-зерне, што вырастае з зямлі, надзвычай старажытнае). Міф пра барацьбу Геракла з Антэем адлюстроўвае вельмі распаўсюджаны архетып сюжэту пра змаганне «культурнага героя» са светам хтанічных пачвар і сцвярджае перамогу святла над цемраю (у хрысціянстве, напрыклад, гэта перамога святога Георгія над д'яблам-змеем). Таму зусім заканамерна, што ў далейшым у сусветнай культуры Антэй разумеўся як персанаж

Але ў сусветнай літаратуры здараецца, што звярнуўшыся да міфалагічнай тэмы, аўтары часам досыць вольна абыходзяцца з агульнавядомымі сюжэтамі: пераасэнсоўваюць вобразы галоўных героеў, па-іншаму трактуюць іх учынкі і мэты, якімі яны кіраваліся. Антэй у вершы Максіма Багдановіча таксама губляе сваю адмоўную афарбоўку: ён ўжо не пачварная хтанічная істота, што ўступае ў адзінабой з культурным героем і мусіць быць пераможаная ім, а сын зямлі, які бароніць сваю маці ад чужынца.

Амаль ва ўсіх народаў свету зямля ўяўлялася жаночым бажаством, усеагульнай багіняй-маці, жонкай неба. У індаеўрапейскай традыцыі зямля была адной з чатырох стыхій. Сталы эпітэт вышэйшага жаночага бажаства нашых продкаў, праславянскае імя якога застаецца невядомым, — «Маці сыра зямля». У старажытных светаўяўленнях беларусаў зямля асэнсоўвалася як першародная існасць, крыніца ўсяго жывога ў

прыродзе, яна атаясамлівалася з самой Прыродай, а Прырода, як лічылі яшчэ антычныя філосафы, — вянец дасканаласці і гармоніі, увасабленне ідэалу красы. З гэтымі выказваннямі антычных мудрацоў стасующа і старажытныя ўяўленні беларусаў, якія лічылі родную зямлю святыняй, сакральным сімвалам жыцця і роду. «Зямля, — гаварылі нашы продкі, — святая, яна наша маці, яна нас жывых корміць, а па смерці да сябе прыхіляе».

Максім Багдановіч звяртаецца да антычнай міфалогіі невыпадкова: гэтыя персанажы і сюжэты яму вельмі блізкія і нагадваюць вобразы роднай зямлі. Менавіта Беларусь, па якой ён сумаваў у дзяцінстве ў далечыні ад Бацькаўшчыны, адчуваючы з ёй унутраную повязь, давала яму, як і тая ж багіня Гея свайму сыну Антэю, духоўныя сілы, унутраную энергетыку, жывіла мастацкімі вобразамі яго творчасць. Беларусь для паэта доўгі час заставалася недасяжнай марай, светлым сном, неспатоленым жаданнем, таму многія вершы яго прасякнуты шчымлівым пачуццём адзіноты, самоты, тугі па родным краі, па чалавечым шчасці. Блізкія думкі і вобразы — гаючая крыніца, ацаляльная сілы роднай зямлі — адлюстраваліся і ў вершы без назвы:

Даўно ўжо целам я хварэю, I хвор душой, — I толькі на цябе надзея, Край родны мой! У родным краю ёсць крыніца Жывой вады. Там толькі я смагу пазбыцца Сваёй нуды. Калі ж у ім умру-загіну, — Не жалюсь я! Не будзеш цяжкая ты сну Свайму, зямля. Там хоць у гліне, хоць у брудзе, Там, пад зямлёй, Найдуць мае слабыя грудзі Сабе спакой.

Максім Багдановіч пайшоў з жыцця вельмі рана, у дваццаціпяцігадовым ўзросце. Аднак творчая спадчыну, што ён пакінуў па сабе, з'яўляюцца бясцэнным скарбам новай беларускай літаратуры. Паэт ніколі не пазычаў у гісторыі гатовыя сюжэты, фатаграфічна перадаючы іх у сваіх творах, а пераасэнсоўваў іх у адпаведнасці са сваім разуменнем прыгажосці і гістарычнай праўды. Якраз гэтая гістарычная праўда пра Беларусь і беларусаў у Максіма Багдановіча прыкметна разыходзілася з канцэпцыямі афіцыйных вялікарускіх і польскіх навукоўцаў, якія, кожны па-свойму, адмаўлялі беларусам у праве на існаванне і лічылі іх толькі этнаграфічнай групай рускіх або палякаў, а іх мову – архаічным дыялектам, «наречием, испорченным польским влиянием». Творчасць Максіма Багдановіча закладвала трывалыя камяні ў падмурак новай, вольнай Беларусі, якая, верыў паэт, зойме сваё пачэснае месца сярод цывілізаваных краін і народаў:

Беларусь, твой народ дачакаецца

Залацістага, яснага дня...

1/

СЛОНІМСКІЯ ПАДАННІ

І ЗАСТАЛІСЯ Ў НАЗВЕ

Сяргей ЧЫГРЫН

Паданні, запісаныя ад маці, Чыгрын Евы Захараўны, ад слонімскага настаўніка Ракевіча Мікалая Іванавіча і ад жыхароў тых вёсак, пра якія ўзгадваецца.

Чамяры

Існуе дзве легенды наконт паходжання вёскі Чамяры Слонімскага раёна. Паводле адной з іх, яшчэ ў XIV стагоддзі ў даліне ракі Валобрынкі пасяліліся 17 сем'яў з урочышча Падоськавічы. З Падоськавічаў людзі ўцяклі ад эпідэміі чумы, якая там успыхнула. Гэтую хваробу тады і цяпер на Слонімшчыне старыя людзі называлі і называюць чамер. Нават у сварцы сярод вяскоўцаў можна пачуць: «Ах, каб цябе чамер пабраў!».

Паводле іншай легенды, назва вёскі Чамяры паходзіць ад расліны чамярыцы, якой тады шмат расло ў пойме ракі Валобрынкі. І калі пачалася эпідэмія, людзі з Падоськавічаў хаваліся ў чамярыцы. І атрутная чамярыца іх выратавала ад хваробы. Тады на гэтым месцы яны засталіся жыць. І назвалі паселішча Чамяры.

Падлужжа

Так называецца ўрочышча недалёка ад вёскі Хадзявічы. Паводле легенды, якую расказваюць вяскоўцы, тут быў вялікі белы палац, дзе жыла пані Падлужанская. У яе было 50 гектараў зямлі. Высокая, хударлявая, прыгожая пані была не замужам. Яна ездзіла на белым кані, была ганарлівай і асцярожнай. Да сябе блізка пані нікога не падпускала, асабліва была асцярожнай у адносінах да мужыкоў. Аднойчы людзі заўважылі, што кудысьці пані Падлужанская знікла. Тыдзень яе не было, месяц... Так пані і не вярнулася. Тады людзі з суседніх вёсак сабраліся і пачалі рабаваць яе белы палац. Расцягнулі ўсё дашчэнту. А тое месца, дзе жыла пані Падлужанская, сталі ў народзе называць Падлужжа.

Вомшара

Сярод лясоў недалёка ад вёскі Хадзявічы Слонімскага раёна і вёскі Сынкавічы Зэльвенскага раёна ёсць урочышча, якое людзі называюць Вомшара. Вяскоўцы расказваюць розныя легенды пра Вомшара. Калі хто ішоў у лес па грыбы, гнаў у лес пасвіць каровы ці ехаў па дровы, яго папярэджвалі, каб не заходзіў і не ехаў у Вомшара. Бо той, хто туды трапляў, дамоў ужо не вяртаўся. У Вомшары жыў лесавік Вомшар,

Малюнак Напалеона Орды. Сядзібна-пархавы комплекс "льбярцін". Прешая палова 19 ст.

які летам, восенню і вясною хапаў людзей і цягнуў у сваё балота. Зімою лесавік спаў, таму тады можна было на санях смела праехаць праз Вомшара. Людзі баяліся, ды і сёння баяцца Вомшара, стараюцца яго абыходзіць бокам.

Расколаты камень

Расколаты камень ляжыць у лесе паблізу Альбярціна (мікрараён Слоніма, раней быў пасёлак) каля дарогі, калі ехаць на вёску Якімавічы. Ён больш за тры метры ў вышыню, тры з паловай метры ў шырыню і ў даўжыню.

Сярод слонімцаў існуе легенда, што некалі тут жыў Янка-асілак. Аднойчы ён сустрэў дзяўчыну незвычайнай прыгажосці і моцна закахаўся. Дзяўчына таксама пакахала юнака. Але пра прыгажуню даведаўся двухгаловы цмок і прыляцеў па яе. Насустрач цмоку выйшаў Янка-асілак і сказаў: «Трымаю бой на жыццё і смерць, але сваю дзяўчыну табе не аддам».

Янка-асілак і цмок сышліся ў чыстым полі. Загрымелі мячы і пачалася бойка. Яны доўга біліся, і Янка бачыць, што перамога зусім блізка. Але ён раптам адчуў, што моцна прытупіўся яго меч. «Эх, і патачыць няма чым! — усклікнуў Янка. — Хоць бы камень які пад рукой аказаўся».

І вырасла перад ім скала, як быццам шчытом закрыла. Не змог змей дастаць сваім мячом Янку, злосна секануў па камені што было сілы — раскалолася скала і выбіла меч з варожых рук. Тут Янка і дабіў змея. А расколаты валун да сёння ляжыць на слонімскай зямлі.

Пра слонімскі расколаты камень існуе і другая легенда. Неяк вяртаўся пан Пуслоўскі ў свой

маёнтак, што быў у Альбярціне. У дарозе яго застала навальніца. Фаэтон Пуслоўскага спыніўся каля самага каменя-валуна. У гэты момант моцна стукнула маланка і трапіла проста ў камень, які ад удару раскалоўся на дзве часткі.

Два тыдні ў маёнтку гарэлі свечкі ў знак таго, што камень выратаваў пана. Пуслоўскі пасля загадаў паставіць на камені крыж. А неяк яго служкі спрабавалі даведацца, на колькі метраў валун знаходзіцца ў зямлі. Яны пракапалі ўглыб на некалькі метраў, але асновы так і не знайшлі. Пан загадаў спыніць гэту працу і засыпаць яму. Што было зроблена.

Сёння людзі кажуць, што некалі ў шчыліну расколатага каменя магла ўлезці толькі рука. А сёння шчыліна стала шырынёй больш за метр. Мабыць, быў на камені і крыж, бо зверху яго ёсць паглыбленне.

Возера Бяздоннае, камень-бацька і каменьсын

Возера Бяздоннае знаходзіцца на поўдні вёскі Клепачы Слонімскага раёна. Жыхары гэтай вёскі пра возера расказваюць такую легенду. Даўно-даўно на месцы сучаснага возера была вёска з дзвюма вуліцамі, якія перасякаліся. Аднойчы ў гэту вёску прыйшла бедная жанчына. Яна хадзіла па хатах і жабравала. Але людзі яе не вельмі ветліва сустракалі — зневажалі, некаторыя адмаўляліся даць кавалачак хлеба ці бульбінку, сякое-такое адзенне. Жанчына добра разумела, што жыхары гэтай вёскі і самі жылі не вельмі багата. Тым не менш ёй было да болю крыўдна, што яе так зневажалі. Жанчына

ішла і моцна плакала. Але раптам з крайняй хаты выйшаў мужчына і паклікаў незнаёмку ў хату, накарміў яе і даў яшчэ хлеба на дарогу. Здзіўленая жанчына была вельмі ўдзячна за такую дабрыню, шчырасць і мідасэрнасць. Яна запытала гаспадара: «Хто яшчэ жыве з вамі ў гэтай добрай хаце?» Мужчына адказаў, што жонка яго памерла ўжо даўно, а ён жыве з сынам-падлеткам. Талы жанчына папярэдзіла: «Бярыце свайго сына і як мага хутчэй уцякайце з гэтай вёскі, бо ваша вёска хутка праваліцца ў бездань і загінуць усе людзі разам з усёй маёмасцю. Ідзіце з сынам на гару, якая бачна з вёскі, але не азірайцеся на сваю хату».

Мужчына з сынам паслухалі жанчыну і хуценька выйшлі з вёскі на гару, але не вытрымалі і азірнуліся. Вёскі ўжо не было, а замест яе стала возера, а дзе былі дарогі — там засталася гладзь вады. А бацька з сынам ператварыліся ў два камені-валуны, меншы — камень-сын, большы - камень-бацька. І цяпер гэтыя валуны ляжаць на ўскрайку вёскі Клепачы Слонімскага раёна. Людзі іх і сёння называюць бацькам і сынам. А возера сталі называць Бяздонным, бо вёска праваліся ў бездань. І да нашых дзён ніхто ў ім не можа вымераць глыбіню і дастаць да дна.

Гарадок

Адно з гарадзішчаў каля вёскі Ніз Слонімскага раёна людзі называюць Гарадок. Паводле легенды, якую расказваюць жыхары вёскі Ніз, калісьці тут быў горад, у якім жылі вельмі моцныя і дужыя людзі. Яны вырывалі сосны з каранямі і хадзілі, абапіраючыся на іх, як на кійкі. А ў паўднёва-

ўсходнім раёне Гарадка збіраліся д'яблы і спявалі «бандуркі». Іх страшэннае выццё наводзіла жах на ўвесь Гарадок. А непадалёк ад Гарадка на адбываліся забойствы і рабаўніцтвы ды стаяла карчма, дзе ў якасці ежы прадавалі чалавечае мяса. Адзін святар пракляў гэтую мясцовасць. Пасля праклёну каля Гарадка ўтварылася вялікая адтуліна, якая вяла ў бездань. З бездані ўсе чулі рыканне жывёл і д'ябальскія енкі. Пасля ўсяго гэтага, моцныя і дужыя людзі з Гарадка спалохаліся, разбегліся хто куды і пасяліліся ў іншых месцах. А тое месца цяпер называюць Гарадок.

Бяздонка

Паміж вёскамі Ісаевічы і Дзераўной Слонімскага раёна ёсць прыгожае лясное возера Бяздонка. Ні адзін ручай не ўпадае ў гэта возера і не выцякае з яго. А зімою возера ніколі не замярзае. Пра Бяздонку жыхары вёскі Дзераўная расказваюць такое паданне. Даўно-даўно жыў у вёсцы Ісаевічы багаты і ганарлівы пан. Трымаў у сваім маёнтку вельмі шмат нявольніц — прыгожых беларускіх дзяўчат. Жылося ім там вельмі цяжка. Пан і яго падпанкі здзекаваліся з дзяўчат. Аднойчы гаспадар моцна зазлаваўся на прыгажунь, а ў адной з іх ён схапіў трохгадовага сына і кінуў у возера. Да возера пан нікога не падпускаў, пакуль хлопчык не захлынуўся вадою. Маладая маці доўга шукала сына, каб пахаваць. Але возера было такое глыбокае, што дна ніхто не мог дастаць. Возера страшна шумела, вада была чорная, як сажа. Не вытрымала маці свайго вялікага гора і ўтапілася. Вада ў возеры з таго часу чыстая-чыстая і падобная да матчыных слёз. Ды і да дна ніхто не можа дастаць.

Гарадзішча каля Збочна

Паводле мясцовай легенды, гарадзішча каля вёскі Збочна Слонімскага раёна звязана з закапаным скарбам, які ноччу свеціцца. А была справа так. Нейкі салдат, які ў гэтай мясцовасці прымаў удзел у бітве, аднойчы закапаў ваенны залаты скарб. Прайшло шмат гадоў. Калі ён стаў старым, то ўзгадаў пра закапаны скарб і прыехаў сюды, каб яго адшукаць. Калі ён падышоў да гарадзішча, то ўбачыў, што ўжо не растуць альховыя дрэвы, пад якімі быў закапаны скарб. Стары салдат пачаў шукаць скарб, але дарэмна. І тады ён сказаў мясцовым людзям, што, калі хто знойдзе яго золата, то хопіць ім і іх нашчадкам. Людзі кажуць яшчэ, што многія бачылі, як зіхаціць скарб.

Масава-палітычная газета

Галоўны рэдактар **Алена Анісім** Шэф-рэдактар **Аляксей Кароль** **ЗАСНАВАЛЬНІК:** Мінская гарадская арганізацыя ГА ТБМ імя Ф.Скарыны. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1798 ад 17 сакавіка 2007. Адрас: 220005, г. Мінск, вул. Румянцава, 13. Тэл.: 288–23–52.

ВЫДАВЕЦ: Прыватнае выдавецкае унітарнае прадпрыемства «Час навінаў».

АДРАС: 220012, г. Мінск, зав. Інструментальны, 6-214. Тэл.: +375 29 651 21 12. Пасведчанне №46 ад 12.01.2007 г.

НАДРУКАВАНА ў друкарні УП «Плутос-Маркет». Мінск, вул. Кульман, 1.

Замова №

Падпісана да друку 25.05.2007. 8.00. Наклад 2500 асобнікаў.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Пры выкарыстанні матэрыялаў газеты спасылка на «Новы Час»

аоавляковая. Рукапісы рэдакцыя не вяртае і не рэцэнзуе мастацкія творы. Чытацкая пошта публікуецца паводле рэдакцыйных меркаванняў.